Annie Fellows Johnston

Ioel, băiatul din Galilea

Colecţia Cărţilor Rare

Editura Little Lamb

Ioel – băiatul din Galilea
face parte din
Colecţia Cărţilor Rare
a editurii
Little Lamb

Cu adevărat, un mărgăritar al colecţiei noastre!
Dacă aţi citit *Titus – un camarad al crucii* şi v-a plăcut, vrem să vă facem cunoştinţă cu Ioel.
Povestea lui vă va mişca inimile şi vă veţi aminti de ea peste ani.

Pentru mai multe informaţii despre aceste cărţi clasice, luaţi legătura cu noi la numărul
0744.544.579

prin e-mail la
contactlittlelamb.ro

web
www.littlelamb.ro

sau scrieţi-ne pe adresa
Editura Little Lamb
C.P. 42, O.P. 6
Suceava, cod 720340
jud. SUCEAVA

„Atunci piei dinaintea ochilor mei pentru totdeauna...”
pag. 69

IOEL – BĂIATUL DIN GALILEA

Capitolul I

Era zi de piaţă în Capernaum. Ţăranii veneau de prin toate satele şi de pe toate dealurile Galileei, cu unt şi ouă proaspete. Pescarii îşi făceau reclamă la bibanii şi crapii înşiraţi pe beţe, pe care-i prinseseră din lacul de la marginea cetăţii. Vierii abia îşi mai cărau coşurile pline de struguri şi băieţii alungau leneşi muştele de pe ulcioarele cu miere sălbatică pe care o culeseseră din deşert înainte de răsăritul soarelui.

O fetiţă de vreo zece ani se chinuia să treacă prin mulţime cu frăţiorul ei mic în braţe, certând pe un altul care se ţinea de fusta ei.

„Grăbeşte-te, melcuşorule!”, îi spunea ea. „Chiar acum s-a oprit o caravană de cămile înaintea vămii. Mişcă-ţi picioarele mai repede, dacă

vrei s-o vezi!”

Picioarele lor desculţe păşeau tot mai grăbit pe drumul prăfuit, până au ajuns pe nisipul fierbinte de pe malul lacului. S-au apropiat de cămilele necurăţate cu ţesala şi mizerabile, curioşi să vadă ce cărau în desagii mari. Dar, înainte ca acestea să îngenuncheze şi vameşul să examineze încărcătura, băiatul exclamă plin de uimire:

„Uite, Ieruşa! Uite!”, strigă el trăgând-o de fustă.

Nu departe de locul unde erau ei acum se vedeau venind cu pas greoi câţiva bărbaţi. Cărau cu braţele lor vânjoase tărgile din pânză aspră şi cenuşie. Pe fiecare din ele zăcea câte un om rănit, bandajat cu fâşii albe însângerate de rănile încă deschise. Din când în când se mai auzeau suspine slabe, alteori sfâşietoare, desprinse de pe buzele amorţite de durere.

Ieruşa se apropie să afle ce s-a întâmplat. Unul din mulţime îi explica unui vameş:

„După ce am părăsit Samaria, în ultima strâmtoare dintre stânci”, spuse omul, „am fost atacaţi de tâlhari. S-au năpustit asupra noastră ca vulturii de după stânci şi s-au luptat cu noi ca nişte fiare. Aceşti oameni ce-i vedeţi pe tărgi au avut mult aur cu ei, dar l-au pierdut tot şi şi-ar fi pierdut şi viaţa dacă nu ar fi venit din urmă o mulţime din oamenii noştri. Sărmanul acela de acolo”, şi arătă cu degetul spre o targă, „nu se ştie dacă va supravieţui, atât de tare a fost bătut”.

Copiii se apropiară de trupul nemişcat de pe targă. Era plin de sânge şi părea ca mort.

„Hai să mergem, Ieruşa”, şopti băiatul scâncind şi trăgând-o de mână. „Nu-mi place să mă uit la el”.

Cu copilul greu încă în braţe şi cu celălalt ţinându-se de poalele ei, copila începu să meargă înapoi spre piaţă.

„Am o idee grozavă”, spuse ea. „Hai să-i căutăm pe ceilalţi copii şi să ne jucăm de-a tâlharii. Nu am mai jucat aşa ceva niciodată – asta le va place la toţi”.

Când Ieruşa ajunse iarăşi într-un colţ al pieţei, o mulţime de copii jucau prinsă, trântindu-se în oameni şi în cuşti ie cu animale. Aceştia o întâmpinară cu strigăte de bucurie; toţi erau mai mici decât ea şi nu i se împotriviră atunci când aceasta strigă: „Veniţi toţi aici! Vă învăţ eu un joc mai frumos!”

Cu ochii mari, sclipitori şi plini de curiozitate, băieţi şi fete se adunară în jurul ei, aşteptând încordaţi să audă ce avea să li se spună de această dată. Copila îşi aruncă o clipă privirea peste capetele mici aplecate spre ea şi, cu măiestria unui mare povestitor, începu să le înfăţişeze întâmplarea de pe malul lacului la care luase şi ea parte.

Vorbea cu atâta înflăcărare în glas, descriind un tablou atât de viu al atacului, încât copiii se înghesuiseră unul într-al tul ascultând nemişcaţi. Prin urmare, fata reuşi să le atragă atenţia şi, mai mult decât atât, era sigură acum că ei erau gata să îndeplinească orice le-ar fi propus în acele momente.

„Ne împărţim în două tabere”, spuse ea. „Eu sunt o femeie nobilă din Ierusalim, cu familia şi servitorii mei. Voi, aceştia”, şi-i împinse pe câţiva la o parte, „ne atacaţi când trecem pe lângă cuştile acelea de păsări. Puteţi să-l luaţi pe copil prizonier, dacă vreţi”, adăugă ea zâmbind strengăreşte. „M-am săturat să-l car în braţe”.

Un băiat ce şedea pe pragul unei case strigă cu glas rugător:

„Lasă-mă şi pe mine să mă joc cu voi, Ieruşa! Eu voi fi unul dintre tâlhari. Ştiu ascunzişurile cele mai bune!”

Fata se opri să se gândească o clipă, apoi spuse cu nerăbdare, deşi nu intenţionase să fie răutăcioasă:

„O, nu, Ioel! Nu poţi să te joci cu noi, fiindcă eşti prea şchiop ca să alergi. Te poţi lovi şi mai rău!”

Privirea plină de entuziasm a băiatului se transformă imediat într-una de ură. Închise ochii pe jumătate, strânse din buze şi din pumni şi se aşeză din nou pe prag.

Urmă un ropot apăsat de picioruşe desculţe pe caldarâmul înfierbântat al pieţei. Glasurile vesele, vibrând de bucuria jocului, se depărtară încet, răsunând tot mai slab şi devenind doar şoapte în vacarmul atâtor voci, până se stinseră de tot.

De obicei, Ioel găsea destule lucruri care să-l amuze şi să-i stârnească curiozitatea. îi plăcea să privească măgarii adormiţi, încărcaţi cu fructe proaspete şi legume, să asculte cum oamenii strigau cu glas tare făcându-şi reclamă la produse sau negociau cu clienţii lor. Întotdeauna era ceva nou în dughenele din piaţă şi ceva nou în conversaţiile pe care le prindea din locul unde stătea.

Pe aceeaşi stradă veneau adesea caravane lungi, fiindcă acesta era „drumul mării” – drumul care ducea din Egipt în Siria. Din când în când treceau pe acolo oameni cu feţe întunecate şi ciudate; prinţi îmbrăcaţi în veşminte sclipitoare îşi aduceau marfa de dincolo de Nil: încărcături grele de covoare babiloniene, mărgăritare din Ceylon şi mătăsuri pentru curtea Irodiadei. Pescari şi marinari, rabini şi negustori, oameni cu vază şi cerşetori, treceau mereu într-un alai nesfârşit.

Din când în când, câte un soldat roman din garnizoană trecea cu pasul zgomotos, lăsând să se audă zăngănitul sabiei lui. Ioel tresărea şi-l urmărea cu privirea, admirându-i forţa şi constituţia.

Dar astăzi, mulţimea îi provoca un sentiment ciudat, de singurătate –

un dor adânc de a avea un prieten.

Doi băieţi mai mari trecură pe lângă el în drum spre lac, cu năvoadele pe umeri. îl cunoştea pe cel mai mare – un băiat de la ţară, cu inimă bună, care-l trecuse lacul odată în barca lui. Acesta îl salută pe Ioel dând din cap. O clipă mai târziu simţi că cineva îi trage timid năvodul de pe umăr şi, întorcându-se, văzu faţa rugătoare a ologului.

„Dan! Mergi pe lac astăzi? N-ai vrea să mă iei cu tine?”

Băiatul nu-i răspunse pe dată. Părea puţin nehotărât şi totuşi pe faţa lui se vedea că ar fi dorit să îndeplinească dorinţa sărmanului olog dându-i un răspuns afirmativ. Pe când ezita încă, tovarăşul său i-o luă înainte, întrerupând liniştea şi şovăiala celuilalt. Ioel îl vedea pentru întâia oară pe însoţitorul lui Dan şi probabil că era străin de ţinuturile acelea.

„O, nu!”, spuse acesta batjocoritor. „Nu avem nevoie de şontorogi după noi! Nu poţi să vii, Iona; n-ai face decât să ne porţi ghinion!”

„Pe mine nu mă cheamă Iona!”, strigă băiatul încleştându-şi pumnii. „Mă cheamă Ioel!”

„Tot una-i!”, strigă acela, râzând zeflemitor. „Ce mi-i Iona, ce mi-i Ioel? Tot un Iona eşti!”

Ioel se trase înapoi pe prag, cu două şiroaie de lacrimi curgându-i pe obraji.

„Urăsc pe toată lumea!”, scrâşni el printre dinţi. „Îi urăsc, îi urăsc!”

Un străin ce trecea pe lângă el în clipa aceea întoarse capul să mai privească o dată faţa gingaşă a ologului. Ar fi fost o faţă frumoasă, ca de fată, dacă nu ar fi atât de încruntată.

Ioel îşi trase capetele turbanului peste spate ca să-şi ascundă cocoaşa şi colţul cămăşii lungi peste piciorul strâmb. Viaţa i se părea prea amară în ziua aceea şi se gândea că şi-ar schimba bucuros soarta cu cea a măgarului încărcat ce trecea prin faţa lui.

„Aş vrea să mor”, îşi spunea trist. „Să nu mă mai doară nimic şi să nu-i mai aud pe oamenii răi cum mă batjocoresc!”

Lângă uşa unde stătea era o tejghea unde se vindeau scule şi obiecte din fier. Un om care stătuse acolo un timp, alegând cuie din cutiile de dinaintea lui şi care auzise tot ce se petrecuse, îi vorbi:

„Ioel dragă, n-ai vrea să mă ajuţi puţin?” întrebarea prietenoasă părea să schimbe întreaga atmosferă.

Prea mândru ca să-şi lase lacrimile să-i curgă în faţa altora, îşi şterse ochii cu dosul palmelor, se ridică în picioare şi răspunse respectuos:

„Da, Rabbi Fineas[1]! Cu ce te pot ajuta?”

---

1 Sau: nene Fineas;

Tâmplarul luă câteva scânduri într-o mână, ciocanul şi fierăstraiele în cealaltă.

„Nu pot să duc şi cuiele acestea”, răspunse omul. „Dacă ai putea să mă ajuţi, mi-ai fi de mare folos”.

Dacă omul i-ar fi oferit milă, Ioel l-ar fi refuzat cu desăvârşire. Natura lui sensibilă aprecia inconştient compasiunea tăcută şi tactul fin care îi hrănise mândria, cerându-i un serviciu în loc să-i ofere un ajutor.

Nu putea să-şi înţeleagă sentimentul, dar luă traista de cuie şi merse şchiopătând pe lângă prietenul său până la casa tâmplarului din capătul satului. Nu mai fusese niciodată pe acolo şi locurile acelea îi dovedeau cât de străin era el în acest Capernaum întins şi neţărmurit parcă. Fineas, omul acesta bun care mergea acum alături de ei pe drum, venea aproape zilnic în piaţă. Ioel îl putea vedea încă din zori, de pe pragul lui, cum îşi aducea sculele la atelierul lui din piaţă. Când Fineas l-a salutat întâia oară, de mirare nici nu-i răspunsese, dar cu timpul se obişnuise şi acum nu era dimineaţă în care să nu-l salute plin de respect şi dragoste. Tâmplarul acesta era deosebit de ceilalţi, iar lui Ioel nu-i fu greu să observe aceasta. Nu înţelegea nici el ce îl făcea mai aparte decât ceilalţi, dar simţea cum ori de câte ori îl întâlnea, faţa crispată i se însenina ca la revărsarea zorilor şi îi era imposibil să-şi explice acest sentiment adânc.

Căsuţa mică şi albă era la umbra a doi smochini de pe ţărm. Vântul adia răcoros dinspre lacul Galileei, mişcând frunzele şi strugurii care creşteau deasupra uşii joase.

Ioel, obosit de drum, se aruncă bucuros pe iarbă, la umbra viei. Era o linişte atât de adâncă aici, în comparaţie cu agitaţia din piaţă. O cloşcă bătrână încerca să treacă pragul cu o mulţime de pui galbeni şi pufoşi. Porumbeii gângureau uşor printre frunzele de viţă de pe acoperiş. Masa de lucru a tâmplarului era sub un copac uriaş, cu surcele de toate felurile în jurul ei. Doi copii se jucau alături, construind case din resturile de lemn de pe jos. Un băieţel îndesat şi cu ochii negri, de cinci ani, îşi continuă joaca. Fetiţa, de aproape trei ani, alergă în urma tatălui ei în casă. Cârlionţii ei străluceau ca aurul în timp ce alerga în bătaia razelor de soare. Se opri câteva clipe, parcă nehotărâtă, în dreptul lui Ioel, şi îl urmări îndelung. Avea aceeaşi privire albastră şi limpede ca a tatălui ei. Cu mişcări liniştite, Ioel îi întinse mâna şi, cu un zâmbet cald, o chemă cu glas rugător şi ademenitor la el:

„Vino şi spune-mi cum te cheamă”.

Dar ea îşi scutură cârlionţii şi fugi în casă.

„Pe ea o cheamă Rut; este sora mea. Eu sunt Işai, pe mama mea o cheamă Abigail, pe tata îl cheamă Fineas, pe bunicul…”

Ioel se întreba până unde va ajunge copilul cu înşiruirea genealogiei lui, dar acesta fu întrerupt de tatăl său care ieşi afară cu un pepene roşu şi băiatul alergă să-şi primească porţia.

„Este atât de bun!”, suspină Ioel când prima înghiţitură îi răcori gâtlejul. „Şi cât de plăcut este aici la dumneata! N-am ştiut niciodată că poate exista un loc atât de răcoros în Capernaum!”

„Dar tu nu eşti de aici?”, întrebă Işai curios.

„Nu, m-am născut în Ierusalim. Trebuia să ajung preot”, spuse el trist.

„Şi de ce nu te-ai făcut preot?”, îl întrebă copilul cu gura plină.

Ioel îşi privi piciorul strâmb şi nu spuse nimic.

„De ce?”, repetă copilul.

Fineas, care se duse înapoi la masa lui de lucru, se întoarse spre ei cu o privire plină de bunătate.

„Tu pui prea multe întrebări, fiule. Nimeni nu poate să ajungă preot dacă are vreun cusur de orice fel. O nenorocire, un accident trist trebuie să se fi-ntâmplat în viaţa prietenului nostru şi poate este prea dureros pentru el să ne spună”.

Işai nu mai punea nicio întrebare cu gura lui, dar ochii ageri şi negri erau pironiţi pe trupul lui Ioel, plini de uimire.

„Nu-mi pasă dacă vă spun cum s-a întâmplat”, spuse Ioel ridicându-se ca să pară mai înalt. „Odată, când nu eram mult mai mare decât tine”, începu el privind spre Işai, „imediat după ce a murit mama, tatăl meu m-a adus aici de la Ierusalim să o vizităm pe mătuşa mea Lea.

Obişnuiam să mă joc la marginea lacului cu verişorii mei, în bărcile pescarilor. Acolo venea şi un băiat mult mai mare decât mine, un câine de samaritean, care mă trăgea de păr şi-mi arunca nisip în ochi. Era mult mai puternic decât mine, aşa că nu puteam să-i fac nimic, decât să-l poreclesc. Dar într-o dimineaţă, când el înota în lac, i-am ascuns hainele în tufişurile de oleandru de pe mal. O, cât de mânios era! Din ziua aceea a trebuit să mă păzesc de el, să nu pună mâna pe mine.

Într-o zi, verişorii mei m-au luat pe dealurile de dincolo de cetate ca să strângem migdale. Rehum – aşa-l chema pe ticălosul acela de samaritean – ne-a urmărit. Am rămas puţin în urma celorlalţi ca să pun migdalele în coş şi deodată l-am văzut că a apărut lângă mine şi a început să mă bată cu pumnii şi cu picioarele. Eu ţipam atât de tare, încât toţi ceilalţi copii au început să alerge spre noi. Când i-a văzut venind, m-a împins puternic şi m-a aruncat într-o prăpastie stâncoasă. Nu a fost foarte adâncă, dar am căzut pe nişte pietre ascuţite.

Când m-au luat de acolo, au crezut că sunt mort. Mi-au trebuit luni de zile ca să mă pot mişca, dar mai trist este faptul că niciodată nu voi

putea fi mai bine decât acum. Tocmai când tatăl meu se pregătea să mă ducă înapoi la Ierusalim, s-a îmbolnăvit de friguri şi a murit. Eu am rămas o povară pentru mătuşa mea şi de atunci au trecut şase ani". Ioel se întinse pe iarbă şi începu să se uite încruntat spre cer.

„Unde este băiatul care te-a împins în prăpastie?", întrebă Işai.

„Rehum? Aş vrea şi eu să ştiu asta", răspunse Ioel fioros. „O, cât de tare îl urăsc! Nu voi putea fi niciodată preot, cum a dorit tatăl meu. Nu voi putea niciodată sluji în templul frumos cu stâlpi albi şi porţi aurite. Nu voi putea niciodată să fiu ca ceilalţi oameni, ci trebuie să mă târăsc deformat şi plin de junghiuri toată viaţa mea. Şi asta numai din vina lui!"

Deodată, Ioel tăcu şi trăsăturile feţei parcă i se lăsară în jos de ură. Obrajii îi încremeniseră şi se făcură ca focul. Doar în ochi îi sclipi pentru o clipă ceva precum fulgerul printre nori.

„Dar mă voi răzbuna!", adăugă el scrâşnind din dinţi şi încleştându-şi pumnii. „Nu pot muri până nu-l fac să simtă măcar o zecime din ce-am suferit eu. «Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte!» Acesta este cel mai mic lucru care mă va putea satisface. O, nu vă puteţi închipui cât de mult îmi doresc răzbunarea! Adesea, stau treaz noaptea şi fac tot felul de planuri. Numai atunci reuşesc să uit că mă doare spatele şi piciorul; numai atunci pot să uit de batjocurile celorlalţi ce-mi fac viaţa un chin. Dar când se face dimineaţa, toate revin, iar eu le adun pe toate şi le pun pe socoteala lui. Pentru toată suferinţa ce mi-a provocat-o, jur că va plăti împătrit prin suferinţa lui!"

Rut tresări speriată şi se dădu în lături din faţa băiatului. Cu faţa înverşunată, cu fiecare trăsătură crispată a chipului său, ridicat în picioare, cu pumnii strânşi, băiatul privea fix înainte spre linia neîntreruptă a orizontului. Ochii lui păreau să nu observe nimic din frumuseţea pitorească şi binecuvântată a meleagurilor galileene. Ioel nu mai vedea acum decât figura zeflemitoare a duşmanului său, care umbrea priveliştea dulce şi însorită ce se întindea înaintea lui. Un singur scop îi mai umplea acum inima şi mintea şi, poate cu timpul, devenise singurul ţel pentru care-şi mai ducea traiul.

Nimeni nu mai spuse nimic şi o tăcere grea se aşternu. Doar gânguritul slab al porumbeilor risipi într-un târziu liniştea adâncă. Începură să se audă încet şi loviturile de ciocan ale lui Fineas.

O femeie cu o înfăţişare plăcută şi zâmbitoare ieşi din casă. Purta pe cap un ulcior pentru apă şi se îndrepta cu pas mărunt spre cărarea care ducea la fântâna unde câteva femei aşteptau să le vină rândul. Trecând în drumul ei pe lângă Ioel, îl salută prietenos, cu multă căldură în glas.

„Aşteaptă-mă şi pe mine, mama!", strigă Rut alintându-se şi alergă

după ea. Femeia se întoarse spre fetiţă şi o luă de mână. Rochia femeii, de in cu falduri lungi, era de un albastru viu, prinsă la mijloc cu un cordon alb. Învelitoarea capului şi voalul erau de asemenea albe.

„N-am ştiut că este atât de târziu”, spuse Ioel ridicându-se în picioare. „Timpul zboară atât de repede aici!”

„Nu, nu pleca”, spuse Fineas. „Ai de mers o bucată bună de drum şi soarele este arzător. Rămâi să mănânci cu noi!”

Ioel ezită. Era nehotărât, în priviri însă i se citea dorinţa de a rămâne. Invitaţia îi fu repetată cu atâta prietenie, încât nu se putu împotrivi când Işai, prinzându-l uşor de braţ, îl trase din nou sub umbra palmierului.

Când Abigail ajunse cu ulciorul cu apă proaspătă în mijlocul curţii, băieţii râdeau din toată inima, ca şi cum n-ar mai fi existat nicio durere, ale io suferinţă în lume. Se apropie de ei şi, oprindu-se o clipă în dreptul lor, le zâmbi drăgăstos. Le urmări o vreme jocul, iar apoi, cu glas atrăgător îi chemă în casă.

Ioel îşi rotea privirea în jur, plin de curiozitate. Era ca şi cele mai multe case de felul acesta din cetate. Avea o singură încăpere mare în care familia gătea, mânca şi dormea, dar pretutindeni se vedeau urmele măiestriei lui Fineas.

Într-unul din pereţi era tăiată o fereastră. Majoritatea caselor de felul acesta nu aveau niciuna, ci se slujeau de deschizătura uşii pentru aer şi lumină. Câteva poliţe de pe pereţi susţineau o candelă şi câteva vase din lut. Lada în care ţineau păturile şi pernele pe care dormeau noaptea era deosebit de mare şi ornamentată. O mătură, o râşniţă şi o covată mare din lemn erau într-un colţ.

În apropierea uşii, o masă făcută de Fineas era pregătită pentru prânz.

Pe un platou din lemn era peşte fript, alături era o mâncare de fasole şi pâine de orz, un ulcior mic cu miere şi unul cu lapte. Bucatele dinaintea lui erau aceleaşi cu care se obişnuise şi în casa unchiului său, dar ceva făcea ca acest prânz simplu să pară un adevărat banchet. Era probabil din cauza distanţei lungi pe care o parcursese de dimineaţă sau poate fiindcă era tratat ca un oaspete de onoare şi nu ca un copil tolerat din milă.

Îşi urmărea gazda cu atenţie, în timp ce aceasta îşi spăla mâinile înainte de a mânca şi cerea binecuvântarea lui Dumnezeu pentru bucate.

„El nu ţine Legea la fel de strict ca şi unchiul meu Laban 1, se gândea copilul. „S-a rugat o singură dată pentru toată mâncarea, dar unchiul Laban se roagă separat pentru fiecare fel de mâncare. Cred că

este un om bun, deşi nu este un fariseu atât de strict, fiindcă se poartă cu mine cu mai multă bunătate decât oricine”.

Era interesant cât de mult învăţase Ioel din Lege în cei unsprezece ani ai săi. Soţul mătuşii sale crescuse la Ierusalim şi, spre deosebire de galileenii simpli printre care trăia acum, încerca să ţină toate orânduielile până în cel mai mic detaliu. Băiatul le auzea menţionate tot timpul şi simţea că nu putea să mănânce, să bea sau să se îmbrace decât după aceste reguli. Datorită metehnei lui, nu se putea juca ca ceilalţi copii şi, fiind mereu printre cei mai în vârstă, devenise serios şi gânditor. Învăţase să citească la o vârstă fragedă şi petrecea ceasuri întregi în casa rabinului Amos, cel mai învăţat om din cetate, citind sulurile Legii. Copilăria lui a fost lipsită de orice carte cu poveşti – tot ce putea citi era istoria veche a poporului Israel. Bătrânului începu să-i placă de copil, deoarece acesta era un ascultător atent şi un ucenic credincios, aşa că Ioel putea să vină oricând să citească sulurile de pergament îngălbenite de timp. Niciodată nu se simţea mai fericit decât atunci când citea istoria glorioasă şi măreaţă a neamului său. Cât de mult se bucura urmărind armatele filistenilor luptând iarăşi şi iarăşi în războaiele împăraţilor lui Israel! Ţinea minte toate detaliile şi le repeta copiilor adunaţi în jurul fântânii, în răcoarea serii. Indiferent care era personajul despre care le povestea – preot sau profet, judecător sau rege – micul patriot îşi zugrăvea eroii în culorile cele mai vii. În casa rabinului şi acasă la el, auzise atâtea discuţii despre ce era legal şi ce nu, încât trăia mereu cu frica de a nu călca una din aceste reguli, chiar dacă era vorba de a spăla un vas sau o cană.

Şi-a urmărit gazda cu atenţie şi a observat că nu ţinea toate obiceiurile pe măsura standardelor stricte ale unchiului său.

După prânz, Fineas se întoarse la lucrul său. Se gândea mult la Ioel şi, în timp ce tăia cu fierăstrăul şi cu dalta sau bătea cuie, îşi întorcea capul mereu şi-l privea. Era uimit de cunoştinţele lui din Scriptură şi rămânea adesea nemişcat cu fierăstrăul în mână, ascultând povestirile pe care Ioel i le spunea lui Işai.

După un timp se opri din lucru, se rezemă de masă şi îl întrebă:

„Cu ce te ocupi toată ziua, Ioel?”

„După ce vin de la lecţiile rabinului Amos, nu mai am nimic de făcut toată ziua”.

„Dar mătuşa ta nu-ţi dă niciodată ceva de făcut?”

„Nu! Mi se pare că nu vrea să mă vadă mai mult decât se simte obligată. Este bună cu mine, dar nu mă iubeşte. Se poartă frumos numai din milă, iar eu urăsc mila altora, fiindcă ştiu că nu este nimeni în lume care să mă iubească”. Bărbia începu să-i tremure uşor şi pentru

o clipă ochii îi sclipiră. Însă reuşi să-şi înfrângă lacrimile. Fineas rămase dus pe gânduri o vreme. Nu-şi găsea cuvintele care să fi fost potrivite pentru starea acestui băiat. Cugetă, şi după un timp îşi ridică privirea aţintită în pământ şi, privindu-l pe Ioel, îi spuse:

„Tu eşti un levit, Ioel, aşa că vei avea din ce trăi fără a fi nevoit să înveţi vreo meserie. Totuşi, cred că ai fi mult mai fericit, după părerea mea, dacă ai avea ceva care să te ţină ocupat. Dacă vrei, te pot învăţa meseria de tâmplar. Sunt o mulţime de lucruri pe care ai putea să înveţi să le faci cu mâinile tale şi care apoi, încetul cu încetul, pot să-ţi devină o sursă de câştig. Nicio pâine nu-i mai amară decât pâinea dependenţei de alţii şi sunt convins că te vei lămuri de asta când vei creşte mai mare".

„O, Rabbi Fineas!", strigă Ioel plin de bucurie. „Vrei să spui că-mi dai voie să vin aici în fiecare zi? Este cel mai frumos lucru pentru mine!"

„Da, dar numai dacă-mi promiţi că te vei ţine de treabă până când înveţi meseria. Dacă înveţi să lucrezi cu mâinile la fel de repede cum ai învăţat să lucrezi cu mintea, voi fi mândru de un asemenea ucenic".

Faţa băiatului radia de fericire şi ochii îi sclipeau în orbite. Se ridică în picioare, îndreptându-se uşor din spate şi, cu simplitatea şi recunoştinţa unui copil, întrebă:

„Pot să învăţ chiar acum? îmi voi da toate silinţele să te ascult, Rabbi Fineas!"

Tâmplarul puse o scândură moale de pin pe masă şi începu să tragă o linie perpendiculară pe ea cu o bucată de cărbune.

„Încearcă să vezi cât de drept poţi să tai această scândură".

Luă fierăstrăul în mână, îşi plimbă degetele uşor peste dinţii ascuţiţi, dar se opri deodată şi întrebă:

„Totuşi, eşti sigur că unchiul şi mătuşa ta vor fi de acord cu hotărârea pe care tu ai luat-o?"

„Sunt sigur, Rabbi Fineas!", veni răspunsul categoric. „Se vor bucura să scape de mine câteva ceasuri în fiecare zi, mai ales dacă voi învăţa ceva folositor".

Fierăstrăul tăia încet prin lemn, fiindcă mâna slabă era totuşi atentă şi băiatul era hotărât să nu se îndepărteze de linie. Zâmbi satisfăcut când bucata tăiată căzu şi, ridicând-o, observă o tăietură curată şi dreaptă.

„Foarte bine!", exclamă Fineas cu bunătate. „Acum vreau să baţi un cui". Încurajat de primul lui succes, Ioel bătea cuiul viguros, dar ciocanul alunecă de câteva ori şi-i lovi degetele.

„Nu te îngrijora, vei învăţa în curând", spuse Fineas bătându-l pe umăr. „Strânge capetele de sub masă şi taie-le pe toate egale, apoi te

voi învăţa să faci o cutie”.

Ioel se şi apucă să lucreze. Mai stângaci la început, cu mai multă siguranţă mai apoi, băiatul, plin de râvnă, începu să facă măsurătorile necesare cu respiraţia întretăiată. Strângea cu atâta putere fierăstrăul în mână, încât palma i se umezi, de parcă existenţa lui atârna acum de mânerul acela. Fineas îi admiră zelul şi înflăcărarea, dar se grăbi să facă o observaţie necesară:

„Mai încet, Ioel. În ritmul aceasta vei obosi imediat”.

Lui Ioel i s-a părut că niciodată nu mai avuse o după-amiază atât de scurtă. Se opri de câteva ori ca să se odihnească puţin, atunci când Fineas insistă prea mult, dar noua lui ocupaţie avea în ea fascinaţia celui mai interesant joc. Când umbrele copacilor se alungiră pe iarbă, ei puseră în sfârşit sculele la locul lor. Pe Ioel îl durea spatele din pricina efortului neobişnuit şi era foarte obosit.

„Rabbi Fineas”, întrebă el gingaş, după o pauză, „de ce eşti atât de bun cu mine? De ce eşti atât de diferit de ceilalţi oameni? În timp ce sunt cu dumneata, simt că vreau să fiu mai bun. În după-amiaza aceasta, nici nu mi-am amintit de Rehum şi am avut momente în care am uitat că sunt olog. Când îmi vorbeşti, mă simt ca în ziua când Dan m-a luat în barca lui pe lac. Era o zi diferită – cerul era albastru şi apa liniştită. Mi se părea că aş putea să rămân acolo toată viaţa, liniştit şi mângâiat şi aş putea să nu-l mai urăsc pe Rehum atât de mult”.

Faţa lui Fineas se însenină şi părea scăldată în lumina aceea când, de după norii negri, soarele se înalţă semeţ şi victorios, împrăştiind mai multă strălucire. Plin de mirare, cu o bucurie neînţeleasă în suflet, bărbatul continuă să-l întrebe: „Chiar te simţi atât de bine aici, Ioel? Mă bucur. Odată, când eram copil, în Nazaret, am cunoscut un băiat care avea o influenţă deosebită asupra mea şi asupra tuturor celorlalţi copii. Când el era cu mine, nu puteam niciodată să fiu egoist sau nerăbdător. Însăşi prezenţa lui îmi mustra aceste gânduri, atât atunci când eram copii şi ne jucam împreună ca şi copilaşii mei, cât şi mai târziu, când am crescut mai mari şi lucram împreună ca tâmplări. Am părăsit Nazaretul de mai mulţi ani, dar mă gândesc la el zilnic. Chiar şi acum, după atâta timp, când mă gândesc la viaţa lui fără pată, nevinovăţia lui mă inspiră să trăiesc mai frumos şi mai curat. Da”, spuse el mai mult pentru sine decât pentru Ioel, „viaţa lui era desăvârşită. Niciun preot din templu nu a trăit vreodată aşa cum trăia el în fiecare zi”.

Buzele lui Ioel tremurau. „Dacă aş fi avut vreodată un prieten adevărat, care să ţină la mine – nu doar din milă, înţelegi? – poate că aş fi fost altfel. Dar de când a murit tatăl meu nu am avut absolut niciun prieten”.

Fineas îi zâmbi şi îi întinse mâna. „Ai un prieten de azi înainte, nu uita asta, Ioel”.

Mâna puternică şi arsă de soare a tâmplarului prinse mâna mică şi slabă a copilului, Ioel, într-un impuls de recunoştinţă, o trase brusc spre el, atingând-o uşor cu buzele lui palide. Rut îi privea plină de mirare, neînţelegând ce se petrecea, dar văzând ochii lui Ioel plini de lacrimi, îşi dădu seama că băiatul avea nevoie de mângâiere. Copila avea un porumbel în braţe şi-l plimba cu ea peste tot.

„Şi-l dau sie”, şopti ea întinzându-i porumbelul alb ca zăpada. „Şi-l dau sie, ca să ai un prieten!”

Ioel se uită întrebător spre Fineas.

„Ia-l, Ioel”, spuse el pe un ton blajin. „Păstrează-l ca pe o amintire a unui nou început în viaţa ta”.

„Nu am avut niciodată vreun animal sau vreo pasăre” „spuse Ioel fericit, netezind aripile albe ale porumbelului care stătea mulţumit la pieptul lui. „Dar ea îl iubeşte atât de mult şi nu aş vrea să i-l iau. Este atât de frumos!”

„Micuţa mea Rut este darnică”, spuse Fineas ridicând-o în braţe. „Îi dai porumbelul lui Ioel să-l ia acasă la el, Rut?”

„Da”, răspunse ea dând din cap. „Să nu mai plângă”.

„Îl voi numi «prietenul meu»”, spuse Ioel ridicându-se cu el în braţe. „Îl voi lua cu mine şi-l voi ţine până după Sabat, ca să fiu sigur că ziua de astăzi nu a fost un vis; dar îl voi aduce înapoi săptămâna viitoare. Aici îl pot vedea în fiecare zi şi cred că şi porumbelul este mai fericit aici. O, Rabbi Fineas, cum să-ţi mulţumesc pentru tot ce-ai făcut?”

Fineas, împreună cu familia lui, rămase în faţa casei, urmărindu-l cu privirea pe băiatul care se îndepărta şchiopătând, în amurgul serii, cu porumbelul în braţe.

Privind cerul, Ioel zări o stea răsărind. Sabatul avea să înceapă îndată şi nu trebuia să-l prindă cărând ceva, chiar dacă era un porumbel mic. Cea mai mică povară ar fi o călcare de Lege. Când se apropia de casă, primul sunet de trâmbiţă de pe acoperişul sinagogii anunţa lucrătorii de la câmp să lase tot lucrul. Ştia că în curând va auzi trâmbiţa din nou, chemându-i pe cei din cetate de la treburile lor; iar la a treia trâmbiţă, candela Sabatului trebuia aprinsă în fiecare cămin.

Temându-se că unchiul lui se va supăra de întârzierea lui, se grăbea tot mai mult deşi îl dureau spatele şi piciorul. Dorea să aibă timp să-i ofere ceva de mâncare şi un adăpost micului său prieten înainte de ultima trâmbiţă.

Capitolul II

În dimineaţa de după Sabat, Ioel se afla în locul lui obişnuit din piaţă, aşteptându-l pe Fineas. Unchiul său îşi dăduse ursuz consimţământul. Rabinul Amos s-a bucurat mult când a aflat vestea. „Tu mi-ai fost un ucenic credincios”, spuse el cu bunătate. „Cunoşti Legea mai bine decât mulţi din bătrâni. Acum îţi va prinde bine să înveţi meseria lui Fineas. Nu uita, fiule, Dumnezeu a creat balsamul înaintea rănii. Munca, care este tocmai din timpurile Edenului, ne-a fost dată ca să uităm de necazurile vieţii – viaţă care trece ca o umbră. Dumnezeul părinţilor tăi să-ţi dea pacea!”

Cu binecuvântarea bătrânului, răsunând ca un ecou solemn în gândurile lui, Ioel rămase sprijinit de pragul uşii, cu porumbelul primit în dar de la Rut în braţe, mângâindu-i uşor penele albe şi lucioase, până când Fineas se întoarse de la cumpărăturile de dimineaţă. Atunci se ridică şi pomi alături de tâmplar, în răcoarea dimineţii, spre căsuţa albă de sub smochin. Fineas s-a bucurat de progresul ucenicului său. Braţele slabe nu puteau să ridice decât puţin şi mâinile lui nu erau puternice, dar cu perseverenţă reuşea să ducă la bun sfârşit orice încerca, şi tot ce începea ajungea în final bun. Dacă era ceva care trebuia şlefuit foarte fin sau vreo îmbinare delicată şi migăloasă, degetele îndemânatice ale lui Ioel erau cele mai potrivite.

Până la sfârşitul iernii reuşise să facă o mulţime de articole mici de mobilier pentru Abigail.

„Rabbi Fineas, îmi dai voie să folosesc bucăţelele acestea de lemn fin după cum îmi place?”, întrebă el într-o zi.

„Toate, cu excepţia bucăţii aceleia mari”, răspunse tâmplarul. „Ce vrei să faci?”

„O surpriză pentru Rut. Am înţeles de la Işai că în curând va împlini trei ani şi vreau să-i fac nişte jucării”.

„Ce fel de jucării vrei să-i faci?”, întrebă Işai de sub masă. „Arată-mi şi mie”.

„O, n-am ştiut că erai acolo”, răspunse Ioel dezamăgit.

„Spune-mi, te rog!”, insistă Işai.

„Uite, dacă-mi promiţi că o ţii ocupată pe Rut până-i termin jucăriile şi nu-i spui niciun cuvânt…”

„Îţi promit”, spuse copilul solemn. În următoarele două săptămâni a trebuit să-şi ţină mâna la gură de multe ori, ca nu cumva să divulge taina, şi-l urmărea cu admiraţie pe Ioel în timp ce acesta sculpta şi şlefuia acele obiecte.

O vecină veni să vorbească cu Abigail în ziua când el a terminat şi, în timp ce copiii se jucau pe nisipul de la marginea apei, el luă jucăriile ca

să le arate femeilor. Era o masă mică, cu scaune şi cu vase mici, pe care le sculptase din lemn – farfurii, căni şi ulcioare.

Vecina a fost foarte încântată şi, după ce a luat fiecare lucru şlefuit ca să-l admire, spuse:

„Eu ştiu unde ai putea să obţii o mulţime de bani pentru asemenea lucruri. Este un roman bogat care trăieşte lângă garnizoană şi-şi cheltuieşte banii aşa cum au obiceiul a face toţi aceia care nu mai pot de bine ce o duc. Dacă-i place ceva, nu se uită la bani. Ar trebui să-i duci nişte lucruri de acestea şi să i le oferi de vânzare".

„Cred că voi merge", spuse Ioel după ce se gândi puţin. „Voi merge îndată după ce le voi face".

Rut le oferea o mulţime de ospeţe sub unul din smochini, dar după un timp, Işai rămase singurul ei oaspete.

Ioel era prea ocupat, deoarece începuse să facă încă un set pentru vânzare.

Întreaga familie era interesată de succesul lui. În ziua în care s-a dus la casa aceea mare de lângă garnizoană, l-au aşteptat entuziasmaţi ca să afle rezultatul.

„Le-a vândut! Le-a vândut!", striga Işai, sărind în sus când îl văzu pe Ioel întorcându-se fără jucării. Acesta venea şchiopătând cât de repede putea, cu faţa strălucind de bucurie.

„Uite cât de mulţi bani mi-a dat!", strigă el deschizându-şi pumnul şi arătându-le o monedă strălucitoare, ştampilată cu capul Cezarului. „Şi am primit o comandă de încă două seturi. În curând voi avea o avere! Copiii romanului s-au bucurat atât de mult de ele, deşi aveau jucării pe care eu nu le-am văzut în viaţa mea! Aveau nişte fetiţe mici sculptate în lemn, cu feţele albe şi îmbrăcate ca nişte regine. Aş vrea să aibă şi Rut una!"

„Legea interzice aşa ceva!", exclamă Fineas. „Ai uitat că este scris «Să nu-ţi faci chip cioplit, nici vreo înfăţişare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele de mai jos decât pământul.» (Exod XX: 4) Ea este fericită cu ce are şi nu are nevoie să se joace cu idolii păgânilor".

Ioel nu-i răspunse, dar se gândea mereu la copiii aceia romani adunaţi în jurul mesei mici pe care o făcuse el şi-şi închipuia cât de fericită ar fi Rut dacă ar avea una din păpuşile acelea frumoase.

Prin munca din timpul iernii, Ioel nu şi-a câştigat doar forţă şi măiestrie, fiindcă o parte din caracterul lui Fineas – care făcea din viaţa tâmplarului o vară nesfârşită – se infiltră şi în fiinţa lui plină de amărăciune. Începu să devină tot mai puţin suspicios faţă de cei din jurul lui. Zâmbea mai des şi se încrunta rareori la amintirea vreunui

gând care-l măcina, care-i frământase viaţa. Dacă ambiţia şi unicul ţel al vieţii lui l-ar fi părăsit măcar pentru o vreme, s-ar fi putut spune despre el că era un om schimbat. Putea să fie prieten cu toată lumea, dar faţă de Rehum dorea să rămână pentru totdeauna un duşman neiertător.

Gândul care l-a bucurat mult când romanul bogat i-a dat primii bani, nu a fost că munca lui îi va aduce bani, ci că banii îl vor ajuta să se răzbune şi gândul acela, ca un şuvoi de ape pe timp de furtună, a crescut în debit şi forţă. Când a văzut cât de mult putea să facă în ciuda metehnelor lui, se gândea cât de mult ar fi putut realiza dacă ar fi fost sănătos, şi aceasta era o sursă constantă a dorinţei lui de răzbunare.

Într-o zi, Fineas şi-a lăsat lucrul mult mai devreme decât de obicei şi, fără să-i dea nicio explicaţie, plecă în cetate.

Când se întoarse, îi făcu un semn cu capul soţiei sale care stătea în faţa uşii, torcând, şi care-l privea întrebător în timp ce el se apropia.

„Da, totul este aranjat”, îi spuse el. Apoi, întorcându-se spre Ioel, îl întrebă: „Ai călărit vreodată pe cămilă, fiule?”

„Nu, Rabbi”, răspunse băiatul surprins, întrebându-se despre ce este vorba.

„Am de făcut o călătorie în susul Gali leii. O caravană de cămile care merge la Damasc, va trece pe lângă locul unde trebuie să ajung şi vreau să merg cu ei pentru siguranţă. Eu voi merge pe jos, dar am aranjat ca tu să mergi călare pe cămilă”.

„O, pot cu adevărat să merg şi eu?”, întrebă Ioel încântat. „O, Rabbi Fineas! Cum te-ai gândit să mă iei şi pe mine?”

„Mi s-a părut că în ultimul timp nu te-ai simţit prea bine”, a fost răspunsul. „M-am gândit că schimbarea îţi va face bine. Nu ţi-am spus nimic până acum, fiindcă nu am avut ocazia să mă întâlnesc cu unchiul tău până astăzi şi n-am vrut să te dezamăgesc în cazul în care el nu te-ar fi lăsat”.

„Şi el a spus că pot să merg?”, întrebă băiatul uimit.

„Da, caravana va pleca mâine dimineaţă şi vei veni şi tu”.

Ioel abia mai putu să lucreze în ziua aceea. Era atât de plin de emoţii în aşteptarea călătoriei, încât nu ştia ce să mai facă. Fineas era ocupat cu pregătirile pentru confortul familiei pe timpul absenţei sale şi plecase din nou în cetate.

Când s-a întors, părea nespus de emoţionat. Abigail, observându-i schimbarea, l-a urmărit cu atenţie, dar nu i-a pus nicio întrebare. El a luat o bârnă mare pe care o păstrase mult timp pentru un scop anume şi începu să o taie în bucăţele.

„Rabbi Fineas”, întrebă Ioel respectuos, „nu este aceea bârna pe

care mi-ai dat de grijă s-o păstrez cu atenţie?”

Fineas tresări când îşi dădu seama ce-a făcut şi aruncă fierăstrăul.

„Într-adevăr”, spuse el zâmbind, „nu ştiu ce-i cu mine astăzi. Sunt plin de emoţii din pricina veştilor pe care le-am aflat. Când veneam din cetate, am trecut cu vreo zece coţi de propria-mi casă, fără să ştiu unde sunt, atât de adânc mă gândeam la ce am auzit. Abigail, îţi aminteşti de prietenul meu din Nazaret despre care ţi-am povestit atât de mult, fiul lui Iosif, tâmplarul?”, întrebă el. „Săptămâna trecută a fost invitat la o nuntă în Cana, unde s-a întâmplat că vinul s-a terminat şi gazda era atât de întristată, încât nu ştia ce să facă. Într-o încăpere erau şase vase mari din piatră, care aveau să fie folosite mai târziu de oaspeţi, pentru spălare. El a schimbat toată apa aceea în vin!”

„Nu pot să cred aşa ceva!”, răspunse Abigail simplu.

„Dar Ezra ben Iared[2] mi-a spus. El a fost acolo şi a băut din vinul acela!”, insistă Fineas.

„Nu ar fi putut să facă aşa ceva”, spuse Abigail, „decât dacă ar fi ajutat de cel rău sau dacă ar fi un profet. El este un om prea bun ca să apeleze la puterea întunericului, iar de cealaltă parte, ar fi de necrezut ca fiul lui Iosif să fie un profet”.

Fineas nud răspunse. Gândurile lui liniştite fuseseră zguduite din obişnuinţa lor ca de un cutremur.

Ioel se gândea mai mult la călătorie decât la minunea aceea. I se părea că timpul trece atât de greu, încât soarele nu va mai răsări niciodată în ziua de mâine. În timpul nopţii, se trezi de o mulţime de ori ascultând cântatul cocoşilor. Într-un târziu, reuşi să distingă conturul verde al frunzelor de viţă de vie de albastrul bobocilor care abia înfloriseră şi astfel îşi dădu seama că era aproape dimineaţa şi putea să se scoale ca să-şi înceapă primele rugăciuni.

Îşi trase pe el nişte haine învechite fără a face zgomot ca nu cumva să-i scoale pe cei ai casei adânciţi în somnul dulce de dimineaţă. Ieşi din casă pe nesimţite şi, cu pasul rar, se îndreptă spre fântâna de dincolo de porţile cetăţii. Acolo se spălă şi mâncă ceea ce-i rămăsese din cina din seara trecută – un ou fiert tare, o bucăţică de peşte şi nişte pâine neagră. Dar ceasul matinal şi emoţiile îi luaseră până şi pofta pentru acea gustare.

În curând, în jurul fântânii se crea o mare învălmăşeală, căci caravana îşi făcea pregătirile pentru a porni, iar câţiva oameni responsabili cu organizarea convoiului adăpau cămilele.

Ioel se retrase timid la o parte. Cu mâna streaşină la ochi, încerca să

---

2 Sau: Ezra, fiul lui Iared;

distingă în mulţimea de oameni care veneau mereu, chipul blând al tâmplarului Fineas. Începu să-i fie teamă că prietenul lui nu avea să ajungă la timp şi că toată bucuria şi planurile lui aveau să se spulbere. Dar abia trecură două minute, şi Ioel îl putu vedea pe Fineas apropiindu-se, cu un toiag într-o mână, de care se sprijinea, şi cu o traistă nu prea mare în cealaltă. Când se văzu urcat pe cămila îngenuncheată, băiatului i se opri inima în loc de încântare şi emoţie. Când cămila se ridică greoi de pe pământul uscat, Ioel îşi încordă cu putere trupul şi se ţinu strâns de şa de teamă să nu cadă. Când se văzu sus pe spatele cămilei, nu putu să nu se întoarcă spre Fineas şi să nu-i zâmbească în semn de mulţumire.

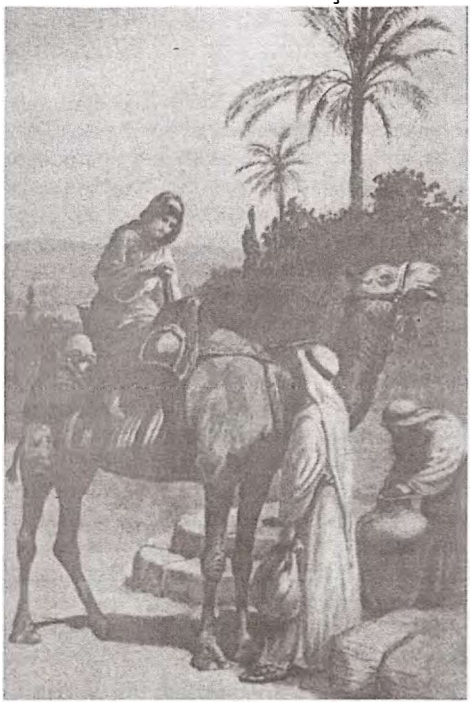

O, cât de bine era să fii dus fără durere sau efort! Cine ştia oare câtă suferinţă îi cauza mersul pe jos? Legănându-se în şa, atât de sus faţă de călătorii pedeştri, i se părea că era pe altă lume. Păsărelele treceau pe deasupra, parcă voind să-l salute, iar sus, în înaltul cerului, o ciocârlie încă nu-şi terminase cântecul de dimineaţă. Mieii behăiau pe păşune şi mugetul vitelor se auzea de peste toate dealurile.

Băiatului nu-i scăpa nicio scenă, niciun sunet; toată dimineaţa a

mers călare tară să vorbească, fără nicio îngrijorare în inimă. La prânz, s-au oprit pe o mică pajişte, lângă o plantaţie de măslini, unde un izvor rece curgea dintre stânci.

Fineas şi-a întins merindele la o mică distanţă de ceilalţi şi au mâncat repede, căci călătoria şi aerul proaspăt al dimineţii le crescuse pofta de mâncare. După ce mâncă, Ioel se întinse pe iarbă, ca să se odihnească şi adormi în clipa când închise ochii din cauza soarelui arzător al amiezii.

Când se trezi, după aproape un ceas, auzi glasul lui Fineas care vorbea la o mică distanţă cu un bătrân ce venise călare pe una din cămilele din fruntea caravanei.

Lui Ioel i se păru că vorbesc despre minunea Nazarineanului, fiindcă bătrânul, în timp ce-şi netezea barba albă, spunea:

„Dar oamenii sunt mult mai înclinaţi să se minuneze de o eclipsă de soare, decât de faptul sa el răsare în fiecare dimineaţă. Uite, prietene!” şi bătrânul arătă spre o viţă sălbatică ce se căţărase pe un copac din apropiere. „Vezi ciorchinele acelea de struguri? în ei este o minune constantă. În fiecare zi, apa de la rouă şi de la ploaie se transformă în boabele de struguri. Ţărâna şi raza de soare se transformă în sucuri înmiresmate. Totuşi, noi nu ne mirăm deloc”.

„Nu”, răspunse Fineas, „fiindcă aceasta se face de către mâna lui Dumnezeu”.

„De ce nu poate fi şi asta făcută de mâna lui Dumnezeu?” întrebă bătrânul. „Adică vreau să spun, minunea de la nunta din Cana”.

Fineas tresări brusc. „Cum?”, întrebă el. „Vrei să spui că ar fi posibil ca acest prieten al meu din Nazaret să fie Trimisul lui Dumnezeu?”

„De ce nu? Nu este acesta timpul potrivit pentru venirea lui Mesia?”, rosti bătrânul solemn. „Nu ar fi potrivit ca El să-şi anunţe venirea prin minuni şi semne?”

Ioel stătea nemişcat şi medita la ceea ce auzise. Ca orice alt israelit din timpul acela, ştia că un Izbăvitor fusese promis poporului său. Citise de nenumărate ori profeţiile care vorbeau despre venirea unui împărat ce se trăgea din rădăcina lui David; de nenumărate ori îşi imaginase bătăliile care vor avea lor între naţiunea lui călcată în picioare şi armatele biruitoare ale Cezarului, Cândva, undeva, îi aştepta izbăvirea. Credea din toată inima că ziua aceea se apropiase, dar nu îndrăznea să spere nici măcar în vis că aceasta se va întâmpla în timpul vieţii lui. Se ridică să asculte mai atent, fiindcă bătrânul începu să vorbească din nou.

„Cu vreo treizeci de ani în urmă”, spuse el încet, „m-am dus la Ierusalim ca să mă înscriu pentru darea birurilor, fiindcă decretul

împăratului roman era aspru şi nimeni nu scăpa fără să se înscrie. Tu eşti prea tânăr ca să-ţi aminteşti recensământul acela, Fineas, dar fără îndoială ai auzit despre el”.

„Da!”, răspunse Fineas respectuos.

„Stăteam lângă poarta Iope şi mă târguiam cu un om de la care cumpăram o cuşcă cu cinteze aurii, pe care doream să le duc fiicei mele. Deodată, cineva începu să ne vorbească. Când ne-am întors, am văzut câţiva oameni ciudaţi, călare pe cămile, care ne întrebau ceva cu privire la drum. Erau îmbrăcaţi în veşminte scumpe. Ornamentele şi clopoţeii de argint de la cămile, cât şi hainele lor, dovedeau că sunt bogaţi, iar feţele lor arătau că sunt înţelepţi din ţări îndepărtate.

Noi i-am salutat cu respect, dar când le-am auzit întrebarea, am rămas înmărmuriţi şi n-am mai putut să vorbim.

«Unde este împăratul Iudeilor născut de curând? Fiindcă I-am văzut steaua în răsărit şi am venit să ne închinăm Lui.»

Vânzătorul de păsări s-a uitat la mine şi eu m-am uitat la el cu gura căscată. Străinii şi-au continuat drumul înainte ca noi să ne dezmeticim. După aceea, au apărut tot felul de zvonuri şi, prin tot Ierusalimul, lumea se aduna în cete şi discuta despre aceeaşi întrebare ciudată şi despre aceşti oameni misterioşi. Până şi împăratul a fost interesat şi a dorit să vorbească cu ei”.

„A putut cineva să le dea răspuns?”, întrebă Fineas.

„Nu, dar în inima mea a rămas atât de întipărit gândul că Mesia s-a născut, încât în aceşti treizeci de ani care au trecut de atunci, mi-am pus de mii de ori întrebarea: «Unde este împăratul Iudeilor?» Fiindcă şi eu doresc să-l găsesc şi să mă închin Lui. Când vin înapoi din Damasc, vreau să merg imediat la Cana şi să-L caut pe acest făcător de minuni”.

Cuvintele bătrânului îl impresionară adânc pe Ioel. În timp ce-şi continuau călătoria şi urcau tot mai sus printre dealuri, se gândea numai la împăratul Iudeilor. Aşa olog cum era, poate că va avea şansa să vadă izbăvirea lui Israel şi pe un fiu al lui David iarăşi pe tron.

Continuă-ţi drumul călare pe cămilă, micule călător şi fii fericit în visările tale! Timpul se apropie; împăratul vine să fie încoronat, dar cu spini. împărăţia Lui nu vine să izbească privirile, ci va fi cu pace, neprihănire şi bucurie în Duhul Sfânt.

Capitolul III

Când umbrele nopţii coborau peste dealuri, caravana s-a oprit şi câteva corturi au fost ridicate pentru timpul nopţii lângă un pârâiaş în care se vărsa apa unui izvor dintre stâncile de deasupra.

Ioel, istovit de călătorie şi atât de mişcat de veştile auzite, s-a bucurat să se aşeze pe o pătură pe care Fineas o luă de pe cămilă şi i-o întinse să se culce. Cu ochii pe jumătate închişi, băiatul privi cum ceilalţi au făcut focul şi au pregătit cina.

„Mă întreb ce ar face unchiul Laban dacă ar fi aici”, îi spuse el lui Fineas zâmbind amuzat. „Uite cum mănâncă oamenii aceştia cu mâinile murdare! Cât de puţin respect au pentru Lege! Unchiul Laban mai degrabă ar posti toată viaţa decât să mănânce ceva pregătit la focul acestor oameni. Parcă-l văd trăgându-şi colţurile mantiei şi umblând pe vârfurile sandalelor cu frica de a nu se atinge de ceva necurat”.

„Unchiul tău Laban este un om bun”, răspunse Fineas, „şi este atent să nu calce Legea”.

„Da”, spuse băiatul, „dar îmi place mai mult cum eşti dumneata, că ţii posturile, îţi spui rugăciunile, îl iubeşti pe Dumnezeu şi-ţi iubeşti semenii. Unchiul Laban este foarte atent cu primele două lucruri. Cât despre celelalte două, nu sunt chiar atât de sigur. În ceea ce mă priveşte, viaţa este prea scurtă ca să-mi spăl mâinile în fiecare minut”.

Fineas îl privi pe băiat cu seriozitate şi se gândi cât de multe ştia pentru vârsta lui. O asemenea independenţă în gândire era neobişnuită pentru un copil nenorocit ca el. Nu era sigur cum ar fi trebuit să-i răspundă, aşa că începu să scoată fructele şi pâinea pe care le adusese pentru cină. În dimineaţa următoare, după ce caravana îşi urmă propriul drum, ei au pornit pe o cărare îngustă şi spinoasă care trecea printre nişte dealuri cu păşuni pline de turme de oi şi de capre. Rouă era încă pe iarbă şi aerul era atât de proaspăt şi dulce la altitudinea aceea, încât Ioel mergea destul de repede, cuprins de un sentiment deosebit de tărie şi vigoare.

„O, uite!”, spuse el bătând din palme de bucurie când după o cotitură a cărării au văzut o cascadă mică a pârâului din care băuseră apă în seara precedentă.

Poezia psalmilor umplu inima şi gândul acestui mic israelit iubitor de frumuseţe. Cu glasul şoptit, începu să rostească:

„Domnul este Păstorul meu: nu voi duce lipsă de nimic. Dl mă paşte în păşuni verzi, şi mă duce la ape de odihnă; îmi înviorează sufletul, şi mă povăţuieşte pe cărări drepte, din pricina numelui Său. Chiar dacă ar fi să umblu prin valea umbrei morţii, nu mă tem de niciun rău, căci Tu eşti cu mine. Toiagul şi nuiaua ta mă mângâie. Tu îmi întinzi masa în faţa potrivnicilor mei; îmi ungi capul cu untdelemn, şi paharul meu este plin de dă peste el. Da, fericirea şi îndurarea mă vor însoţi în toate zilele vieţii mele, şi voi locui în Casa Domnului până la sfârşitul zilelor mele”.

(Psalmul 23)

„O, Rabbi Fineas, ţi-ai închipuit vreodată că undeva pot fi păşuni atât de verzi şi o apă atât de limpede şi rece?”

Văzând faţa radioasă a băiatului, Fineas zâmbi şi spuse:

„Da, pământul este al Domnului cu tot ce este pe el. Avem într-adevăr o moştenire frumoasă”.

Îşi continuară drumul tăcuţi, ascultând cântarea înălţătoare a naturii şi minunându-se de frumuseţile ce-i înconjurau. La lumina albă a zilei împrejurimile pâlpâiau când în culori galbene, când în umbre albe, orbitoare. După ce au înconjurat încă un deal, în faţa lor au văzut o casă neobişnuit de mare pentru un asemenea loc – întreaga atmosferă inspira bogăţie şi confort.

„Călătoria noastră este pe sfârşite acum”, spuse Fineas. „Aceasta este casa lui Natan ben Obed. Toate turmele şi cirezile pe care le-am văzut în ultima jumătate de ceas sunt ale lui. Am venit aici ca să mă întâlnesc cu el şi vom rămâne până după Sabat”.

Erau de bună seamă aşteptaţi, fiindcă un slujitor a ieşit din casă alergând să-i întâmpine. Le-a deschis poarta şi i-a condus într-o curte umbrită. Acolo, altul le-a scos sandalele prăfuite şi le-a dat apă să-şi spele picioarele. Abia terminaseră când un om bătrân a apărut în uşă. Barba lui lungă şi părul îi erau la fel de albe ca turbanul pe care-l purta”.

Fineas s-ar fi aruncat la pământ înaintea lui, dar bătrânul nu l-a lăsat, prinzându-l de mâini şi sărutându-l pe amândoi obrajii.

„Pacea să fie peste tine, fiu al bunului meu prieten Işai!” spuse el. „Bine ai venit!”

Ioel stătea nemişcat în spatele lui Fineas. Era întotdeauna timid când întâlnea străini, dar atitudinea cordială a bătrânului îl făcu să se simtă în largul lui. În următoarele zile a fost lăsat să-şi petreacă timpul mai mult singur.

Afacerea pentru care bătrânul îl chemase pe Fineas cerea discuţii prelungite.

Într-o zi, s-au dus împreună călare până la nişte păşuni la o oarecare distanţă şi nu s-au întors până la căderea nopţii. Ioel nu le-a simţit lipsa. Petrecu ceasuri fericite în natura aceea splendidă. Oriunde se întorcea, găsea ceva care îl fascina. Un timp, a stat în faţa uşii citind un sul de pergament pe care Sara, soţia lui Natan ben Obed, i l-a adus. Sara era o femeie vârstnică, îmbătrânită înainte de vreme, cu obrajii înăspriţi şi faţa arsă de soare. Cu toate acestea păstra pe chipul ei ceva dintr-o frumuseţe trecută, accentuată de frumuseţea interioară a sufletului.

Doar iuţimea mâinilor ei şi agerimea cu care se mişca prin gospodărie alungau de pe chipul ei urma anilor şi oricine ar fi văzut-o în acele clipe s-ar fi minunat de hărnicia ei.

După ce Ioel citi o bună bucată de timp, auzi pe cineva cântând afară, într-un stil monoton, ca de bocet. Glasul acela semăna cu un vaiet, cu un murmur nelămurit, ca o chemare şoptită şi tainică. Băiatul încercă să-şi continue citirea nepăsător, dar peste puţin timp îşi dădu seama că truda lui de a ignora cântul acela era zadarnică. Puse pergamentul înapoi în cutia de unde fusese luat, apoi, acoperindu-şi capul, se îndreptă şchiopătând în direcţia de unde se auzea cântecul.

După colţul casei, sub un stejar bătrân, o femeie stătea şi bătea untul. De trei prăjini unite la vârf ca să formeze un trepied, atârna o pungă din piele de capră legată cu curele din piele, plină cu smântână. Femeia o bătea violent în ritmul cântecului ei de jale. Era desculţă, îmbrăcată doar cu o rochie din în aspru şi părul ei negru era acoperit cu o năframă roşie.

În momentul când îl zări pe Ioel, recunoscându-l ca fiind un oaspete al stăpânului ei, se opri din cântat şi-i zâmbi.

Ioel nu ştia ce să spună în această situaţie neaşteptată şi se gândi să o întrebe cum ar putea să ajungă la turmele de oi şi la turnul de veghere. „Este destul de mult de mers”, spuse femeia privindu-l îndoielnic; Ioel roşi când văzu că ochii ei îi cercetau cocoaşa şi piciorul strâmb.

În momentul acela, Sara apăru de după colţ şi servitoarea repetă întrebarea stăpânei.

„Bineînţeles”, spuse Sara. „Trebuie să mergi să vezi turmele noastre şi păstorii. Avem o mulţime, împrăştiaţi pe toate dealurile acestea. Roda, cheamă-l pe fiul tău şi spune-i să aducă măgăruşul cu care merge el întotdeauna la piaţă”.

Femeia îşi lăsă lucrul şi în câteva minute se întoarse cu un băiat de vârsta lui Ioel, care ducea un măgăruş cu o singură ureche. Ioel ştia motivul pentru care măgăruşului îi lipsea urechea. Cândva, trebuie să fi intrat în câmpul unui vecin, şi proprietarul a avut libertatea să-i taie o ureche drept pedeapsă. Băiatul care-l ducea de frânghie, purta o cămaşă lungă şi aspră din păr de capră. Picioarele lui erau arse de soare şi se uita în cruciş. Făcu o mică plecăciune înaintea stăpânei.

„Boaz”, spuse ea, „acest băiat este oaspetele stăpânului tău. Ia-l şi arată-i turmele şi cirezile. El nu cunoaşte viaţa unui păstor, aşa că va trebui să-i explici totul. Dar staţi!”, adăugă ea şi se întoarse spre Ioel. „Nu aveţi timp să le vizitaţi pe toate înainte de prânz, aşa că vă dau nişte merinde ca să vă puteţi bucura de o zi întreagă afară pe câmp”.

În timp ce coborau la vale, Ioel aruncă o privire asupra însoţitorului său. „Cât de caraghios arată sărmanul!”, se gândi el. „Mă îndoiesc că ştie ceva mai mult decât să tragă de funie bestia pe care sunt eu. Mă întreb dacă se bucură vreodată de frumuseţea naturii care-l înconjoară. Cât de mult mă bucur că nu sunt în locul lui!”

Boaz, păşind desculţ prin praf, trăgea cu coada ochiului la cocoaşa lui Ioel şi se cutremura. „Cât de groaznică trebuie să fie soarta lui”, se gândea el. „Şi ce mult mă bucur că nu sunt ca el”.

După un timp destul de scurt, Ioel află că ciobănaşul avea un creier destul de ager sub părul acela încâlcit. Chiar dacă avea ochii încrucişaţi, ştia unde să caute cuiburile de vrăbii prin tufişuri. Deşi avea acest mare defect, îşi scotea praştia şi lovea cu piatra exact la ţintă.

„Cât de departe poţi să tragi cu ea?”, întrebă Ioel.

Drept răspuns, Boaz se uită de jur-împrejur căutând un obiect asupra căruia să-şi încerce măiestria, apoi arătă cu degetul spre un uliu care se învârtea încet în înaltul cerului, Ioel îl văzu luând o piatră şi punând-o în praştie, dar nu crezu că băiatul îl va putea lovi de la o asemenea distanţă. Piatra şuieră prin aer ca o săgeată, iar pasărea căzu la pământ.

„Vezi?!”, exclamă Boaz în timp ce alerga să o ia plin de mândrie. „Am lovit-o în cap”. Ioel îl privea cu un respect tot mai mare. „Aşa trebuie să fi fost şi praştia cu care David l-a omorât pe Goliat!”, spuse el, dându-i-o înapoi după ce o examină cu atenţie.

„Împăratul David?!”, repetă Boaz ursuz. „Mi se pare că am auzit de el, dar nu ştiu cine este Goliat”.

„Unde ai trăit toată viaţa?”, strigă Ioel plin de uimire. „Am crezut că toţi ştiu despre David şi Goliat. N-ai fost niciodată la o sinagogă?”

Boaz dădu din cap. „Prin părţile acestea nu sunt sinagogi. Stăpânul ne cheamă în casă şi ne citeşte în fiecare Sabat, dar eu întotdeauna adorm când stau liniştit, aşa că mă ascund în spatele cuiva şi mă odihnesc. Păstorii discută destul de mult unii cu alţii despre asemenea lucruri, dar nu prea am timp să stau cu ei, fiindcă tot timpul am treburi”.

Şocat de o asemenea ignoranţă, Ioel începu să-i povestească viaţa păstorului-rege cu atâta elocvenţă, încât Boaz se opri din mers ca să-l asculte. Văzând aceasta, măgăruşul se opri şi el, dădu uşor din urechea pe care o mai avea şi adormi; dar Boaz asculta, mai atent şi mai curios decât fusese vreodată în toată viaţa lui.

„Cine ţi-a spus povestea asta?”, întrebă Boaz trăgând aer în piept când Ioel termină.

„Am citit-o eu însumi”, răspunse mândru băiatul de pe măgar.

„O, poţi să citeşti?”, întrebă Boaz privindu-l aşa cum se uitase şi Ioel la el când a omorât uliul. „Nu pot să înţeleg cum cineva poate să citească. Mă uimeşte cum oamenii se uită la cârlioabele acelea negre şi spun că sunt râuri, şi turme, şi împăraţi, şi războinici. M-am uitat şi eu odată la sulul acela de pergament, când stăpânul ne citea despre o mare luptă, dar n-am văzut nimic care să semene cu un luptător sau cu o sabie, deşi el le spunea la fiecare pe nume. Erau câteva semne mici care păreau să semene cu nişte pietre de praştie, dar mai mult de-atât, n-am înţeles nimic”.

Ioel râse atât de tare, încât răsunară dealurile de glasul lui şi-l trezi şi pe bietul măgăruş. Râse cu lacrimi în ochi, dar Boaz nu părea să fie deloc deranjat sau jignit, deşi arăta ca şi cum nu înţelegea motivul râsului lui Ioel. Doar se opri să mai aleagă câteva pietre pentru praştie în timp ce-şi continuau drumul.

Nu după mult timp, ajunseră la câţiva din păstori – bărbaţi puternici îmbrăcaţi în piei, cu părul încâlcit şi cu feţele arse de soare. Cât de puţin îşi dădeau seama de ceea ce se întâmpla în lumea de dincolo de câmpiile lor! în timp ce Ioel povestea cu ei, îşi dădu seama că întrecerile Cezarului şi crimele lui Irod ajunseseră la urechile lor doar ca nişte zvonuri vagi. Habar nu aveau de războaie şi de luptele politice care se desfăşurau pe arena lumii în timpul acela. îi puteau vorbi despre turmele lor şi despre credinţa lor, la fel de simplă ca viaţa pe care o duceau.

Ioel, cu înţelepciunea învăţată de la rabini, se simţi superior lor, dar se bucură de timpul petrecut acolo. împreună cu Boaz, au mâncat din prânzul bogat primit de la Sara, au băut apă în nişte căni pe care le-au făcut din frunze de stejar şi au adormit amândoi ascultând cântecul din fluier al ciobanilor. După-amiaza târziu, i-a trezit un tunet îndepărtat. Păstorii au început să-şi cheme turmele, iar câinii alergau dintr-o parte în alta, adunând caprele laolaltă. Ioel privea cerul înnorat înspăimântat. „Cine s-ar fi gândit la furtună într-o zi atât de frumoasă!”, exclamă el.

Boaz se uita nepăsător la orizont. „M-am gândit la aşa ceva”, spuse el, „fiindcă atunci când veneam azi dimineaţă, nu erau pânze de păianjen în iarbă şi furnicile nu-şi deschiseră uşile muşuroaielor. Acestea sunt semne de ploaie, însă m-am gândit că timpul ploilor a trecut de o săptămână. Mă bucur întotdeauna când se termină sezonul ploios, dar asta va fi o ploaie zdravănă”.

„Ce facem?”, întrebă Ioel.

Boaz se scărpină în cap, apoi privindu-l pe Ioel, îi spuse:

„Tu sigur nu poţi ajunge acasă pe măgăruş înaintea ploii, iar stăpânii se vor îngrijora cu privire la tine. Cel mai bine ar fi să te duc la stână,

unde poţi să rămâi la noapte liniştit. Eu alerg acasă să le spun unde eşti şi vin după tine mâine dimineaţă”.

Ioel ezită, gândindu-se că va trebui să-şi petreacă noaptea în stână împreună cu aceşti oameni străini, dar încă un tunet puternic care răsună mai aproape, îl făcu să nu-şi mai exprime nemulţumirea. Până când măgăruşul i-a dus la deal până la stâna din jurul turnului de veghere, păstorii au ajuns şi ei la porţi cu turmele. Ioel îi urmări cum băgau oile prin strungă, una câte una. Fiecare îşi număra oile şi le băga la adăpost. Păstorii s-au refugiat într-o colibă construită pe coasta dealului. Boaz îi arătă lui Ioel unde să intre, apoi duse măgăruşul într-unul din grajduri şi pomi spre casă în fugă.

Întinderea cerului fu luminată deodată de un fulger orbitor urmat de un tunet puternic ce zgudui coliba din temelii şi îl făcu pe băiatul adăpostit acolo să tremure de spaimă. Vântul şuiera şi gemea dezlănţuit, izbind cu putere crengile copacilor unele de altele. Ioel auzi un strigăt şi se uită în zare. Boaz alerga parcă împins de furtună. La viteza aceasta va fi imediat acasă. Alerga atât de tare, încât lui Ioel i se părea că zboară. Când a ajuns în vârful dealului, s-a oprit o clipă, s-a întors şi i-a făcut semn cu mâna. Silueta lui plăpândă se proiecta pe întinderea înceţoşată a unui cer neguros.

Ioel îl urmări până când acesta dispăru după deal. Apoi, picături mari de ploaie începură să lovească cu putere frunzele copacilor şi acoperişul colibei sub care se adăpostiseră şi păstorii. Unul din ei se ridică să tragă uşa, dar se opri deodată cu mâna întinsă.

„Ascultaţi!”, exclamă el.

Ioel auzea numai fluieratul vântului printre crengile copacilor, dar, datorită experienţei, auzul fin ai păstorului desluşea printre atâtea zgomote, behăitul slab al unui miel, rătăcit undeva, în depărtare.

„Mă gândeam că am greşit la numărătoare; treceau atât de repede prin strungă, încât am pierdut socoteala”. Se îndreptă spre un rând de cuie mari bătute într-un perete, luă un felinar ce stătea agăţat acolo şi îl aprinse; apoi, încheindu-şi cojocul mai strâns, chemă un câine la el şi ieşi în întunericul tot mai neguros.

Ioel rămase nemişcat, urmărind lumina felinarului ce pâlpâia tot mai stins în vreme ce omul se îndepărta cu paşi grăbiţi prin întunecimea ce se aşternuse. Câteva clipe mai târziu răzbătură până la ei ecourile lungi ale glasului păstorului ce-şi chema la sine mieluşelul pierdut; vreme îndelungată nu se mai auzi decât furtuna dezlănţuită ce lovea cu furie şi putere în mica şi neînsemnata colibă, astfel că cei adăpostiţi acolo fură nevoiţi să stea sprijiniţi cu spatele de uşă pentru ca aceasta să nu fie deschisă de vijelia de afară.

Fulgere orbitoare străpungeau necontenit văzduhul. Vântul urla dinspre munte şi bătea în colibă atât de tare, încât Ioel abia mai putea să respire de frică. Se făcuse miezul nopţii şi păstorul tot nu venise. Ioel începu să se preocupe de soarta celui plecat în căutarea mielului şi, cu cât se gândea mai mult la el, cu atât teama punea mai adânc stăpânire pe inima lui, făcându-l să tremure. Până şi ceilalţi păstori erau neliniştiţi cu privire la el.

Într-un târziu, băiatul adormi într-un colţ. pe o grămadă de piei de capră. Nu după multă vreme fu trezit de un strigăt răguşit. Încă somnoros, băiatul se ridică şi, apropiindu-se de uşa colibei, privi afară printre crăpăturile prin care pătrundeau primele raze de lumină ale acelei dimineţi cenuşii. În faţa adăpostului în care se găsea, Ioel îl zări pe păstorul plecat pe timpul furtunii, dornic să găsească mielul rătăcit. Picioarele şi mâinile lui erau zgâriate de pietre şi de spini. Până şi fruntea îi era zgâriată de crengi. Noroiul de pe hainele lui arăta de câte ori alunecase şi căzuse pe cărările abrupte. Ioel observă plin de compasiune cum acesta şchiopăta, dar avea pe umeri mieluşelul pe care-l căutase atâta timp. Ceilalţi păstori au scos un strigăt de bucurie, iar Ioel nu putu să nu zâmbească plin de admiraţie.

„Cât de puternic şi de curajos este păstorul”, se gândea el. „Şi-a riscat viaţa pentru un singur mieluşel sărman!” Inima copilului era pătrunsă de dragostea păstorului, dar acesta, fără să creadă că ar fi făcut ceva mai mult decât simpla lui datorie, încă ţinea în braţe mieluşelul care tremura.

Ioel, care era deja înfometat deoarece în seara trecută nu mâncase nimic, se gândea să se urce pe măgăruş şi să pornească singur, când deodată îl zări pe Boaz apropiindu-se. Acesta îi aducea nişte plăcinte cu brânză pe care să le mănânce la întoarcere.

Boaz era tăcut şi privea scrutător spre Ioel, în vreme ce acesta încerca să-şi potolească foamea. Era ceva întrebător în privirea lui, iar când Ioel termină de mâncat întâia plăcintă, Boaz îndrăzni să spună:

„Ai fost dintotdeauna aşa?”, rosti el pe neaşteptate, arătând cu degetul spre piciorul şi spatele cocoşat al băiatului.

Acum, întrebarea nu-l mai răni aşa de mult ca de obicei şi începu să-i povestească lui Boaz despre băiatul samaritean care îl nenorocise. Niciodată nu putuse povesti necazul fără să devină foarte mânios. Şi de data aceasta, ca de fiecare dată, când îşi sfârşi de împărtăşit întreg necazul, era de-a dreptul mânios şi se simţea atât de puternic, încât în acele clipe era gata să-şi pedepsească răufăcătorul fără pic de milă.

„Eu unul, m-aş răzbuna pe el!”, spuse Boaz cu o privire plină de mânie.

„Cum te-ai răzbuna?”, întrebă Ioel. „L-ai ologi şi tu pe el?”

„Mai rău decât atât!”, exclamă Boaz, oprindu-se să tragă cu praştia într-o frunză din vârful unei crengi din apropiere şi găurind-o exact prin mijloc. „L-aş orbi! Este mult mai rău să fii orb decât olog”.

Ioel închise ochii şi, şchiopătând, începu să orbăcăie prin jurul colibei, fără să-şi deschidă pleoapele.

„Este groaznic! Dacă n-aş mai fi putut să-mi deschid ochii niciodată?! Da, Boaz, ai dreptate”, exclamă el. „Este mai rău să fii orb, aşa că mi-ai dat o idee bună. Într-o zi, am să-l orbesc pe Rehum!”

Deşi subiectul minunii din Cana era mereu în mintea lui Fineas şi de multe ori aproape pe buzele lui, nu-i vorbi despre aceasta gazdei sale până în seara dinaintea despărţirii.

După ce au cinat, în timp ce Fineas îi povestea despre prietenul său din Nazaret, Natan ben Obed se sculă deodată de pe scaun şi întrebă:

„Ce vârstă are prietenul acesta al tău?”

„Cred că are vreo treizeci de ani”, răspunse Fineas. „Este puţin mai tânăr decât mine”.

„Unde s-a născut?”

„Mi se pare că am auzit vorbindu-se că s-ar fi născut la Betleem, deşi a locuit întotdeauna în Nazaret”.

„Ciudat, ciudat!”, exclamă gazda, netezindu-şi barba albă gânditor.

Ioel se întinse şi, atingându-l pe Fineas pe umăr, îi spuse în şoaptă:

„N-ai vrea să-i spui lui Rabbi Natan despre steaua minunată care a fost văzută în timpul acela?”

„Ce stea?”, întrebă bătrânul trezindu-se ca dintr-un vis.

Când Fineas îi repetă conversaţia cu străinul de pe drum, Natan ben Obed schimbă câteva priviri semnificative cu soţia lui.

„Trimite pe cineva să-l cheme pe baciul Heber”, spuse el. „Vreau să vorbesc cu el”.

Roda venise să aprindă candelele. El îi ceru să aducă un scaun şi să-l pună în mijlocul încăperii.

„Acest baci bătrân s-a născut în Betleem”, începu Natan ben Obed să povestească, „dar fiindcă fiii şi nepoţii lui lucrau la mine, a venit să locuiască cu noi, aici, în nord. Înainte, păzea turmele care aparţineau de Templu şi erau folosite pentru jertfe. A trăit întotdeauna o viaţă simplă şi curată şi n-am cunoscut pe nimeni cu o credinţă mai pură ca a lui. Are deja mai mult de o sută de ani, aşa că era destul de bătrân în preajma evenimentului pe care ni-l va istorisi”.

Un om foarte bătrân veni în cameră, rezemându-se de umerii a doi nepoţi voinici de-ai lui. Aceştia l-au aşezat încet pe scaun şi au ieşit în curte să aştepte până îl puteau lua înapoi. Ca şi păstorii pe care Ioel îi

văzuse cu o zi înainte, şi aceştia erau îmbrăcaţi în piei şi arătau aproape sălbatici. Dar acest bătrân cu părul coliliu[3], cu ochii împăienjeniţi şi cu mâinile zbârcite şi tremurânde, stătea înaintea lor ca un patriarh. Bucurându-se de această invitaţie, îşi salută noua audienţă şi începu să le spună singura poveste pe care o iubea. Cu trecerea anilor, una câte una, steluţele memoriei lui se stinseră. Scene din trecut se întunecaseră, feţe binecunoscute fură uitate; nu-şi mai putea aminti de multe nume pe care altă dată le ştia la fel de bine ca pe al lui, dar această istorie îi era încă la fel de proaspătă şi reală ca în noaptea când s-au întâmplat evenimentele. Cuvintele lui erau simple şi glasul slăbit îi tremura; dar vorbea cu o convingere care îl făcu pe Ioel să se apropie tot mai mult până când îngenunche inconştient lângă genunchii bătrânului, fascinat de povestea minunată.

„Împreună cu fiii şi nepoţii mei păzeam turmele într-o noapte, pe câmpie”, începu baciul bătrân. „Era o noapte liniştită şi răcoroasă şi în acele clipe niciunul dintre noi nu părea prea dornic de vorbă. Stăteam îngânduraţi, uitând parcă de toate, cu privirile pierdute pe mirıştea cenuşie, într-o contemplare nesfârşită. Deodată, peste dealuri şi peste câmpii, a strălucit o lumină mare, mai strălucitoare decât lumina soarelui, ziua în amiaza mare. Era o lumină cerească, încât ne-am dat seama că vedeam gloria Domnului şi, înspăimântaţi, ne-am aruncat la pământ, acoperindu-ne feţele. Şi, iată! Un înger din înaltul cerului ne-a vorbit din mijlocul luminii, spunându-ne:

«Nu vă temeţi, căci vă aduc o veste bună, care va fi o mare bucurie pentru tot norodul: astăzi în cetatea lui David, vi s-a născut un Mântuitor, care este Christos Domnul. Iată semnul, după care-L veţi cunoaşte: veţi găsi un prunc înfăşat în scutece şi culcat într-o iesle. Şi deodată, împreună cu îngerul s-a unit o mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: „Slavă lui Dumnezeu în locurile prea înalte, şi pace pe pământ între oamenii plăcuţi lui.» (Luca 11: 10 – 14)

O, ce cântare măreaţă şi glorioasă a umplut văzduhul după aceea! Ni se părea că suntem în cer, şi din noaptea aceea am purtat mereu în suflet amintirea acelor simţiri sfinte şi înălţătoare!”

Bătrânul baci se opri cu faţa atât de luminată, încât ascultătorilor săi li se părea că aud iarăşi corni acela îngeresc – cor care răsunase pe câmpia secetoasă şi neînsemnată a Betleemului, în noaptea aceea plină de mister.

Au urmat câteva clipe de tăcere solemnă, apoi bătrânul continuă:

„După ce îngerii au plecat, am vorbit între noi şi-am pornit în grabă

---

3 Încărunțit;

la Betleem. L-am găsit pe copilaş într-o iesle împreună cu Maria, mama lui. Ne-am aruncat cu faţa la pământ înaintea Lui şi ne-am închinat. Au trecut treizeci de ani de la naşterea lui Mesia, Izbăvitorul lui Israel; şi stau mereu şi mă întreb unde este şi când îşi va izbăvi poporul. Cu siguranţă, se apropie timpul când îşi va lua împărăţia. O, Doamne, nu lăsa pe robul Tău să coboare în ţărână până când ochii care au privit copilaşul nu vor vedea pe împărat în gloria Lui!”

Ioel rămase îngenuncheat lângă bătrânul Heber, fără să facă o mişcare. Nu înţelegea prea multe lucruri din cele povestite, însă, în loc să se lase cuprins de îndoială, băiatul încercă să recapituleze tot ce auzise şi să pună toate aceste noutăţi şi informaţii în ordine. Un copil nou-născut slăvit de îngeri şi proclamat de o stea strălucitoare din răsărit! Cu treizeci de ani mai târziu, un om transformă apa în vin cu un singur cuvânt!

„Dar îl voi vedea!”, exclamă glasul bătrânului Heber cu o convingere atât de sublimă, încât găsi ecou în fiecare inimă. A urmat însă o tăcere solemnă şi atât de profundă, încât toţi au tresărit atunci când glasul lui Ioel a răsunat ascuţit, dar triumfător, ca şi cum ar fi fost inspirat de o influenţă divină:

„Rabbi Fineas, Cel ce a schimbat apa în vin la Cana, prietenul dumitale din Nazaret şi copilul din Betleem, sunt unul şi acelaşi!”

Inima tâmplarului era profund mişcată, dar era încă plină de îndoială. Nu că Christos nu s-ar fi născut, fiindcă tot ce învăţase în timpul vieţii lui îl făcea să se aştepte la acest eveniment, ci la gândul că Prea Alesul lui Dumnezeu.

Izbăvitorul naţiunii lui Israel, ar putea fi prietenul lui din copilărie – acest gând era prea mult pentru el.

„Bătrânul pare să fi uitat orice altceva”, spuse Natan ben Obed, făcând semn bărbaţilor de afară să-l ducă acasă. „Mintea lui este ştearsă aproape în întregime, pentru a păstra curată amintirea revelaţiei acelei nopţi sublime. El o repetă mereu şi mereu, ori îl ascultă cineva, ori nu”.

Nepoţii l-au ridicat uşor şi l-au luat cu ei. Lui Ioel i se părea că faţa lui zbârcită era luminată de o lumină interioară, nu din lumea aceasta, şi că Dumnezeu îl ţinea printre oameni numai pentru a le mărturisi din nou şi din nou povestea minunată.

Capitolul IV

În dimineaţa următoare, în faţa porţii lui Natan ben Obed se încolona o mică caravană. Se apropia sărbătoarea prăznuirii Paştelor, iar el, cu o mulţime din familia lui, pornea spre Ierusalim.

Familia şi oaspeţii mergeau în faţă pe măgari şi pe catâri. În urma lor veneau pe jos o mulţime de servitori care duceau mieii, caprele şi boii ce aveau să fie aduşi drept jertfă la Templu sau vânduţi în Ierusalim altor pelerini.

De-a lungul drumului oamenii reparau podurile, curăţau izvoarele şi fântânile care urmau să fie folosite în curând de mulţimile de călători.

Toate mormintele din apropierea drumurilor erau văruite proaspăt cu alb – un alb strălucitor în comparaţie cu verdele copacilor, pentru a-i avertiza pe trecători de necurăţia din ele, fiindcă, dacă cei care mergeau la praznic s-ar fi apropiat, chiar inconştient, prea mult de aceste morminte, ar fi fost socotiţi necuraţi şi nevrednici de a prăznui Paştele. Nimic nu scăpa ochiului ager al lui Ioel – de la lalelele şi gălbenelele de pe câmp, până la viperele ce se căţărau pe zidul din piatră. Dar în timp ce privea curios în jur, nu pierdea niciun cuvânt din conversaţia prietenului său Fineas şi a gazdei lui. Auzind profeţiile pe care aceştia le citau mereu, mândria pentru naţiunea lui îi umplea inima.

Toţi cei care veneau dinspre Capernaum aveau câte ceva de spus despre noul profet care apăruse în Galilea. Când au ajuns la poarta cetăţii, au fost foarte dezamăgiţi: El fusese acolo, dar plecase. Natan

ben Obed şi caravana lui au rămas o noapte în Capernaum, apoi şi-au continuat drumul spre Ierusalim şi Fineas a mers cu ei.

„Tu vei veni cu noi anul viitor”, îi spuse el lui Ioel. „Atunci vei avea doisprezece ani şi-i voi lua şi pe copiii mei, împreună cu mama lor”.

„Încă un an!”, exclamă Ioel plin de bucurie. „Dacă anul care urmează trece la fel de repede ca anul ce a trecut, nu mai este mult!”

„Ai grijă de familia mea”, spuse Fineas la despărţire. „Poţi să vii în fiecare zi la lucru, dacă vrei, ca şi cum aş fi şi eu aici; nu uita, Ioel, eşti aproape un bărbat”.

„Aproape un bărbat!” Cuvintele răsunau în mintea lui toată ziua în timp ce tăia cu fierăstrăul, bătea cu ciocanul şi şlefuia lemnul. „Aproape un bărbat! Dar ce fel de bărbat? Olog şi gârbov, lipsit de tăria cu care s-ar fi putut mândri şi de dreptul lui de levit din naştere!” Niciodată nu putea nădăjdui să ajungă la statura împlinită şi armonioasă a unui bărbat normal.

O ură şi mai feroce începu să izvorască din inima lui pentru duşmanul care îl făcuse aşa; era atât de plin de dorinţa răzbunării, încât nici nu mai putea lucra. îşi strânse sculele şi urcă scările înguste care duceau la acoperişul drept al casei lui Fineas. Acolo era o cameră din zăbrele subţiri de pin, peste care crescuse viţa de vie, unde putea să se odihnească şi să mediteze nederanjat.

Stând acolo, zări o mulţime de bărci mici cu pânze pe lacul albastru, în timp ce pe cer se adunaseră câţiva nori albi. Văzându-i, îşi aminti de turmele de pe păşunile lui Natan ben Obed. Atunci, într-un mod natural, îşi aminti de Boaz. Şi-l imagina închizându-şi ochii pe jumătate ca să ţintească frunza din copac. I se păru că aude piatra şuierând prin văzduh, iar apoi pe Boaz spunând: „Eu l-aş orbi!” în clipa aceea, în mintea lui se năşteau tot felul de planuri imposibile. îşi imagina că era pe un tron înalt, îmbrăcat în veşminte strălucitoare de judecător, în timp ce în jurul lui erau o mulţime de soldaţi care aşteptau să-i împlinească orice poruncă. O uşă s-a deschis şi Rehum a fost adus înaintea lui în lanţuri.

„Care îţi este porunca cu privire la acest prizonier, suverane?”, întreba un temnicer.

Ioel şi-a închis ochii şi a ridicat mâna în faţa unei audienţe imaginare.

„Luaţi-l şi torturaţi-l! Ardeţi-i ochii cu fierul roşu! Să sufere cele mai groaznice dureri, dar să nu moară! Aşa să se facă omului pe care regele vrea să-l pedepsească!”

Ioel era destul de copilăros ca să simtă o satisfacţie reală în scena imaginară pe care şi-o făurise. Dar când scena se spulberă, fu destul de matur ca să-şi dea seama că nu se va întâmpla niciodată în realitate.

Nu va putea fi niciodată într-o asemenea poziţie de răzbunare, numai dacă...

În momentul acela i se părea că i-a venit o idee care ar fi putut face posibil planul lui. Fineas se va întâlni probabil cu prietenul lui din Nazaret la praznic. Ce ar putea fi mai natura] decât ca vechea prietenie să fie restabilită? Cel care a schimbat apa în vin va alunga îndată împăratul care a profanat tronul lui Israel şi se va instala în locul lui – un împărat în a cărui vene curge sângele împărătesc al lui David! Mesia avea să-şi aşeze împărăţia, apoi... apoi... gândul lui sări până la cea mai înaltă limită a îndrăznelii sale.

Oare Fineas, care a fost prieten din copilărie cu împăratul, nu va fi înălţat la dreapta puterii acestuia? Prin el deci, va ajunge să se răzbune pe duşmanul lui. Gândul acesta îl făcu să se ridice inconştient în picioare. Stătea cu braţele întinse spre templul îndepărtat, asemenea unui profet din vechime. Strigătul de triumf al lui David coborî pe buzele lui.

„Tu mi-ai dat tărie în luptă!", murmură el. „Tu mi i-ai dat pe duşmanii mei, ca să nimicesc pe cei ce mă urăsc!"

Un glas dulce şi suav de copil răsună deodată de undeva din apropierea scărilor şi îl făcu pe băiat să se trezească din visările lui înălţătoare.

„Oel! Oel!", striga micuţa Rut. „Unde eşti?"

Apoi glasul lui Işai adăugă: „Venim la tine să ne spui o poveste!"

Împreună cu alţi şase tovarăşi de joacă, cei doi copii urcară pe acoperiş.

Ioel, cu capul încă în nori, le povesti despre un împărat puternic care avea să vină să-i cucerească pe toţi ceilalţi împăraţi şi să schimbe toate lacrimile în bucurii.

„Eu vreau să ne spui povestea cu David şi Goliat sau cu urşii care au mâncat patruzeci de copii", spuse Işai.

Însă, în acele momente, lui Ioel numai la asemenea poveşti nu-i era gândul şi nici chiar dispoziţia lui sufletească nu s-ar fi potrivit defel cu lucrurile acelea. Folosindu-se de un pretext banal, scăpă de auditoriul lui, coborî scările şi ieşi pe malul mării. Aici, aruncând lespezi în apă sau scriind cu un băţ pe nisip, era liber să-şi continue visările fascinante.

În următoarele două săptămâni, se lăsă de tot de lucru. Vizita vămile şi locurile publice, în speranţa că va auzi vreo veste din Ierusalim. Se aştepta mereu să aibă loc o mare revoluţie şi nu putea să înţeleagă de ce oamenii erau atât de indiferenţi. Înflăcărat de credinţa că omul acesta din Nazaret era cel în care stăteau toate speranţele naţiunii sale, îl aştepta nerăbdător pe Fineas, ca să afle de la el dacă se mai

întâmplase ceva deosebit.

Dar Fineas avu prea puţine de povestit la întoarcere. A auzit de la alţii că prietenul său a luat biciul într-o zi şi i-a scos afară pe schimbătorii de bani din templu şi pe cei care vând porumbei în curţile sfinte, considerate astfel din pricina existenţei locaşului de închinare, dar el însuşi nu văzuse grozăvia acelei scene şi, prin urmare, nu putea garanta nimic. Cunoscându-i blândeţea şi modul delicat de a se purta, Fineas a fost mai degrabă surprins că el ar fi putut să facă o asemenea zarvă.

„Rabbi Fineas”, spuse Ioel cu glasul tremurând, „crezi că prietenul dumitale este profetul pe care-l aşteptăm?”

Fineas dădu neîncrezător din cap. „Nu, Ioel, acum sunt chiar sigur că nu este”.

„Dar cum rămâne cu vestea îngerilor şi cu steaua?”, insistă băiatul.

„Îngerii şi steaua trebuie să-l fi proclamat pe altul. El este cel mai bun om pe care l-am cunoscut vreodată, dar nu are în el semeţia şi orgoliul unui rege, aşa cum nici eu nu le am”.

Răspunsul hotărât al tâmplarului părea să fi stins ultima picătură de speranţă a băiatului. Abătut şi dezamăgit, se întoarse la munca lui. Acum îi rămânea o singură şansă pentru a-şi împlini obiectivul răzbunării sale: numai cu bani, iar banii îi putea câştiga numai prin muncă trudnică. Fineas se întreba adesea care era motivul pentru care Ioel muncea neîntrerupt în ciuda trupului său obosit şi îndurerat. Învăţase să confecţioneze casete pentru pietre scumpe din lemn de santal şi să sculpteze fel de fel de păhărele pentru miresmele folosite de doamnele de la curte.

De câteva ori, în cursul lunilor următoare, se rugă de nişte prieteni să-l treacă lacul până în oraşul Tiberia. Obţinând favoarea străjerilor de la poartă prin felurite daruri făcute de mâna lui, reuşea de fiecare dată să intre în palat.

Pentru doamnele de la curte, banii pe care i-i plăteau pentru obiectele de ornament, pentru acele mărunţişuri, nu însemnau mare lucru, dar pentru Ioel, punga de galbeni ascunsă la cingătoare era o adevărată comoară care creştea tot mai mult.

Capitolul V

E dimineaţa unei zile de Sabat în casa lui Laban, fariseul. Ioel, fiind singur în curte, putea să o audă pe mătuşa lui vorbind cu copiii cei mici, pe care-i pregătea să-i ia cu ea la sinagogă.

Din camera de sus, de pe acoperiş, se auzeau nişte glasuri necunoscute, fiindcă doi oaspeţi sosiseră cu o zi înainte şi vorbeau aprins cu gazda. Ioel, ştia deja motivul vizitei lor.

Aceştia mai veniseră odată, când propovăduirea lui Ioan Botezătorul atrase mulţimile din toate cetăţile de pe malurile Iordanului. Ei fuseseră trimişi atunci de autorităţile din Ierusalim pentru a cerceta ce fel de om era acesta care umbla prin pustie îmbrăcat în piei de cămilă, atrăgând oamenii cu uşurinţă şi trezind atâta entuziasm. Acum veniseră cu acelaşi fel de misiune, dar din propria lor iniţiativă.

Un alt profet se ridicase, despre care acest Ioan Botezătorul declarase că era mai mare decât el însuşi. L-au văzut alungându-i pe schimbătorii de bani din Templu şi au auzit o mulţime de vorbe cu privire la el, aşa că l-au urmărit până acasă la el în micul sat al Nazaretului, unde l-au auzit vorbind în sinagogă.

Au văzut mulţimea care asculta cu răsuflarea întretăiată învăţăturile pe care le dădea cu măiestrie şi erau indignaţi că cineva atât de umil ca acest fiu de tâmplar avea îndrăzneala să declare că profeţiile lui Isaia se împlineau în persoana lui. L-au văzut că plecase din casa natală şi veniseră la Ierusalim pentru a fi martori în cazul că acest impostor ar încerca să-i rătăcească pe oameni cu pretenţiile lui false.

Ioel auzise toate acestea, fiindcă glasurile lor aprinse spulberau liniştea adâncă a Sabatului şi ajungeau până la el, zguduindu-i oarecum încrederea lui în acest prieten al lui Fineas. Aceşti oameni erau consideraţi nişte „doctori” ai Legii. Când au coborât scările şi au traversat curtea în drum spre slujba de dimineaţă de la sinagogă, băiatul s-a dat respectuos la o parte din calea lor.

Hainele lor lungi şi largi, filacterele late, purtarea lor demnă, l-au impresionat profund. Ştia că sunt înţelepţi şi buni, oameni al căror unic scop în viaţă era să păzească litera Legii până la cele mai mici detalii. I-a urmărit de la distanţă până când au ajuns la sinagogă. În drumul lor nu au salutat pe nimeni, ci păşeau cu capul plecat, în reverenţă, pentru ca meditaţiile lor pioase să nu fie deranjate de lumea din afară. Mătuşa lui plecase pe o cale mai scurtă, pe nişte străduţe mai mici, după cum era obiceiul femeilor să meargă, cu feţele acoperite.

Sinagoga, sculptată din calcar alb, cu două rânduri de stâlpi mari din marmură, se înălţa splendidă şi era mândria cetăţii. Fusese construită de comandantul garnizoanei, care, deşi era un sutaş roman, credea în Dumnezeul evreilor şi era iubit de întregul popor.

Ioel se uita la pragul de sus al uşii, unde toiagul lui Aaron şi un vas cu mană, sculptate în piatră, le aducea aminte închinătorilor, în fiecare zi, de Mâna care i-a hrănit şi i-a călăuzit din generaţie în generaţie. Ioel,

trăgându-şi piciorul bolnav după el, se strecură prin mulţime şi găsi un loc în picioare, aproape de uşă. În faţă, pe scaunele de onoare, stăteau unchiul său împreună cu musafirii lui, împreună cu mai marii sinagogii. Un timp, îşi roti ochii în jur în căutarea omului a cărui faimă începea să se întindă în toată Galilea. Se zvonise că va veni acolo, dar Ioel văzu numai feţe cunoscute. Bătrânii se aşezară toţi pe scaunele lor.

Era poate pentru întâia oară când Ioel nu era atent la slujba sfântă din dimineaţa Sabatului. În vreme ce înaintea altarului se citea psalmul obişnuit, se rostea binecuvântarea, gândurile lui Ioel erau risipite în alte părţi. Stătea cu capul plecat şi pentru o clipă îşi închise ochii. Când unul din cărturari luă un sul pentru a citi câteva pasaje din Deuteronom, Ioel îşi ridică uşor privirea şi şi-o roti de jur-împrejur pentru ca în clipa următoare să cadă iar în visările lui. Însă în clipa când întreaga adunare se ridică în picioare, îndreptându-şi feţele spre răsărit, băiatul se dezmetici şi se hotărî să se concentreze mai mult la ceea ce urma să se facă în locul acela.

Cele optsprezece rugăciuni au fost rostite în tăcere de fiecare închinător devotat, apoi conducătorul a înălţat o rugăciune şi toată adunarea a răspuns cu „Amin!”. Lui Ioel îi plăcea întotdeauna partea aceasta a serviciului şi cântarea care urma.

Alt sul de pergament a fost adus. Băiatul a început să fie interesat. Poate că unul din musafirii unchiului său va fi invitat să citească din el şi să vorbească adunării.

Nu! Era un străin pe care nu-l observase înainte, fiindcă şedea în spatele unui fruntaş mai înalt, care a fost invitat să stea în rândul din faţă. Inima băiatului bătea atât de puternic, încât sângele îi zvâcnea în tâmple când auzi numele rostit de mulţime. Era prietenul prietenului său Fineas, Rabbi Iisus.

În timp ce străinul deschise cartea şi începu să citească din profeţi, Ioel era numai ochi şi urechi. Cuvintele erau cunoscute – cunoştea multe din ele pe dinafară, dar niciodată până atunci acele cuvinte nu-i străpunseră inima ca în momentele de faţă. Când a pus sulul la o parte şi a început să vorbească, fiecare fibră din fiinţa băiatului zvâcnea, tremura şi răspundea glasului ce învăţa cu blândeţe, dragoste şi înţelepciune.

Întreaga adunare era fascinată, uitând totul în afară de cuvintele dătătoare de viaţă care le legănau inimile aşa cum vântul leagănă grâul. Deodată se auzi un ţipăt sălbatic, un fel de strigăt diavolesc care îi înfiora pe toţi cei prezenţi, făcându-i să se întoarcă ca să vadă de unde venea ei. Lângă uşă era un om pe care toţi îl cunoşteau – o fiinţă nenorocită despre care se spunea că era stăpânit de un duh necurat.

„Ce avem noi a face cu Tine, Iisuse din Nazaret?”, strigă el cu un glas ce făcea să le îngheţe celorlalţi sângele în vene. „Ai venit să ne prăpădeşti? Te ştiu cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu”.

Urmă un foşnet, mai ales în partea femeilor, iar cei ce stăteau în apropierea lui se dădură înapoi îngroziţi. Oamenii rămaseră încremeniţi în faţa acestei întâmplări neaşteptate. Unii dintre ei, mai curioşi, stăteau ridicaţi pe vârful degetelor, dornici să vadă ceea ce avea să urmeze, în vreme ce alţii, mult prea uimiţi, stăteau neputincioşi şi intrigaţi. Şi toţi se lăsau purtaţi de acest val al neliniştii, toţi, în afară de unul singur: Rabbi Iisus era calm şi cuprins de o pace adâncă; se vedea că mulţi nu mai înţelegeau nimic.

„Taci şi ieşi afară din omul acesta!”, porunci El. Omul a căzut la picioarele Lui, iar în momentul următor s-a ridicat iarăşi liniştit şi perfect sănătos. Privirea sălbatică nu mai era în ochii lui.

Urmă un murmur îndelung şi multe şoapte, apoi se făcu mult freamăt în partea femeilor. Contrar regulii sau obiceiului, o femeie în vârstă ieşi din mulţime, cobori scările, îşi ridică vălul înaintea tuturor, ca să ajungă la fiul ei care tocmai fusese vindecat. Cu un strigăt de fericire, căzu pe gâtul lui şi-i leşină în braţe. Fiul o scoase afară şi o duse în micuţa lor casă, care avea să nu mai fie întunecată de umbra acelei nenorociri.

În ziua aceea nu se mai vorbi de nimic altceva, până când vestea altei minuni începu să se împrăştie prin cetate. Fineas, oprindu-se la casa lui Laban de la un serviciu de după-amiază, a confirmat adevărul acesteia. Una din vecinele lui fusese grav bolnavă de friguri. Era soacra lui Simon bar Jonah[4]. Rabbi Iisus fusese invitat să cineze în casa lui. Când a intrat, cei ai casei L-au rugat să o vindece. El a mustrat boala şi ea s-a ridicat imediat ca să-şi ajute fiica să pregătească mâncarea pentru musafiri.

„Abigail a fost la ei ieri”, spuse Fineas, „să le ducă nişte supă. Când a văzut-o pe femeia aceea bolnavă, nevasta mea credea că ar fi imposibil să trăiască până dimineaţă. Eu am văzut-o doar câteva ceasuri în urmă şi este perfect sănătoasă!”

Când soarele asfinţea şi Sabatul era spre sfârşit, o mulţime de nenorociţi se îndreptau din toate direcţiile spre casa lui Simon bai Jonah. Erau bărbaţi în puterea vârstei ce-şi cărau pe tărgi bolnavii, împinşi de speranţa ce încolţise iar în inimile lor pustiite de necredinţă. Veneau mamele cu ochii împăienjeniţi de lacrimi, ducându-şi pe braţe odraslele încercănate de boala ce le rodea mădularele. Erau aduşi

4 Sau: Simon, fiul lui Ioua;

paralizaţii, ologii, orbii şi leproşii şi atâţia alţii alergau spre acest străin care le putea reda liniştea, vindecându-le bolile.

O privelişte greu de descris în cuvinte omeneşti se desfăşura în curtea aceea când soarele se îndrepta spre asfinţit. Raze roşiatice mângâiau blând feţele chinuite de necazuri, redându-le în priviri licărirea nădejdii, zâmbetul pe buze şi lacrimi de bucurie şi mulţumire în ochi. Nădejde pentru cel deznădăjduit! Balsam pentru cel oropsit în trup şi în spirit! A fost bucurie aproape în fiecare casă din Capernaum în noaptea aceea, fiindcă nimeni nu a fost respins. Nimeni nu a fost refuzat. Este scris: „El şi-a pus mâinile peste fiecare din ei şi i-a vindecat pe toţi”.

Laban, ca să nu fie mai prejos decât musafirii săi în zel şi devotament faţă de Lege, nu a urmat mulţimile.

„Să se ducă toţi necioplţii şi toţi oamenii de nimic după învăţături ciudate şi proroci mincinoşi”, declară el. „Cât despre mine şi casa mea, noi vom rămâne la credinţa adevărată a părinţilor noştri”.

Cei trei farisei au rămas în camera de sus, discutând despre noul învăţător şi scuturând aprig capetele lor înţelepte.

„Este împotriva Legii să vindece în ziua de Sabat”, declarară ei. „A călcat Legea de două ori astăzi, în mod deschis! Acesta va aduce întreaga Galilee în rătăcire”.

Dar pe cei din Galilea îi interesa prea puţin cât de mult se îndepărta cărarea lor de religia fariseilor, atâta timp cât îi ducea la viaţă şi vindecare.

Jos, în grădină, copiii se căţărau prin copaci şi pândeau printre frunzele de viţă de vie la mulţimile cărora ar fi dorit să li se alăture, dacă nu s-ar fi temut de poruncile stricte ale lui Laban. Au văzut pe oamenii pe care-i cunoşteau, trecând unul câte unul, cărând bolnavii pe tărgi, unii rezemându-se de umerii prietenilor lor. Un om se târa anevoie pe coate şi pe genunchi.

După un timp aceeaşi oameni începeau să facă cale-ntoarsă.

„Uite, vino repede, Ioel!”, îl strigă unul dintre copii. „Uite-l pe Simon ben Levi. Uite, nu mai este paralizat! Şi nici nu mai tremură! Şi uite-o pe Marta, care locuieşte lângă mătuşa Rebeca! N-ai văzut ce albă era când o duceau pe targă mai-nainte? Uite cum zburdă şi strigă de bucurie acum!”

Copiii nu se puteau îndoi de cele ce vedeau cu ochii lor, când vecinii pe care-i cunoscuseră toată viaţa lor bolnavi şi zăcând pe pat, veneau înapoi sănătoşi, cântând şi lăudând pe Dumnezeu. A fost o scenă pe care nu puteau să o uite niciodată. Au privit printre crengi până s-a întunecat şi până când ultimul vindecat s-a întors fericit acasă.

În timp ce cei trei farisei de pe acoperiş făceau planuri duşmănoase împotriva Marelui Vindecător, copiii adunau în inimile lor simple aceste dovezi ale puterii şi dragostei Sale, apoi, strângându-se în jurul lui Ioel pe prag, ascultau uimiţi povestea pe care acesta o auzise de la bătrânul baci Heber – povestea îngerilor, a stelei şi a copilaşului divin din Betleem.

„Veniţi în casă, copii”, strigă mătuşa Lea aprinzând o candelă. „Veniţi! Este timpul de culcare!”

Verişoara Hannah rămase o clipă în urma celorlalţi care deja intraseră şi, apropiindu-se de Ioel, îi spuse:

„Ne-ai spus o poveste foarte frumoasă, Ioel. De ce nu mergi la omul acela bun ca să-ţi îndrepte spatele şi piciorul?” Deodată, Ioel se umplu de mirarea că lui însuşi nu-i venise această idee până atunci. Trecuseră atâţia ani în care se obişnuise cu gândul că pentru el nu mai există nicio şansă, încât toate minunile la care a fost martor nu-i treziseră încă speranţa că şi el ar putea beneficia de îndurarea lui Rabbi Iisus. Acum, odată cu întrebarea micuţei Hannah, parcă începură să i se lumineze cotloanele minţii. Un nou drum spre viitor i se deschidea înainte, iar încrederea în faptul că într-o zi va fi şi el la fel ca ceilalţi, începu să capete contur în inima lui. Se aşeză tăcut pe pragul uşii şi începu să privească visător la viaţa ce-i stătea înainte. Vrăjit de aceste gânduri, rămase vreme îndelungă sorbind liniştea împăciuitoare a înserării, dar totul se destrăma când o mână grea i se aşeză pe umăr, iar în spate se auzi glasul sever al unchiului Laban care-i porunci mânios să plece la culcare.

Intră în casă, dar în mintea lui îşi spuse: „Voi merge să-L caut mâine dimineaţă; da, chiar dis de dimineaţă!”

Dar, foarte ciudat, în clipa aceea îi veni în minte un proverb evreiesc vechi: „Nu te lăuda cu ziua de mâine, fiindcă nu ştii ce va aduce”.

Capitolul VI

Când Ioel a ieşit pe străzi a doua zi dimineaţă, deşi era foarte devreme, a văzut o mulţime care se întorcea dezamăgită dinspre casa lui Simon bar Jonah de pe malul mării.

„De unde vin toţi aceştia?”, îl întrebă el pe băiatul brutalului pe care-l întâlni la un colţ de stradă. Acesta s-a oprit din fluierat, şi-a aşezat coşul cu pâine proaspătă pe genunchi, şi a răspuns:

„L-au căutat pe un Rabbi care a vindecat o mulţime de oameni ieri seară. A vindecat-o şi pe mama mea. Nici nu-mi vine să cred când o

văd cum face treabă acasă, tare şi sănătoasă ca în tinereţe”.

Ochii lui Ioel străluceau de uimire. „Crezi că m-ar putea ajuta şi pe mine cu ceva dacă m-aş duce la El acum?”, întrebă el gânditor. „Oare ar putea îndrepta un spate atât de cocoşat ca şi al meu? Uite cât de scurt este piciorul acesta faţă de celălalt! Crezi că l-ar putea lungi să fie ca şi celălalt?” Băiatul îl cercetă cu privirea un timp, apoi rosti:

„Eu cred că da! Oricum, îi va fi mai uşor să îndrepte spatele tău decât i-a fost să-l îndrepte pe bătrânul Ieremia, tatăl croitorului, care era, după cum ştii, gârbov de tot. Dar uite-l, chiar acum trece pe aici!”

Ioel privi în lungul străzii. Era omul care împletea coşuri, acel om cu chipul întunecat şi tras, care putea fi văzut zi de zi traversând piaţa, dar acum părea de nerecunoscut, fiindcă înainte mergea aplecat aproape până la jumătatea înălţimii lui, iar acum mergea drept şi normal.

„Mă duc chiar acum la El”, spuse el, pornind în grabă. „Nu vreau să mai pierd nicio clipă!”

„Dar a plecat!”, strigă băiatul în urma lui. „Nu vezi ca oamenii vin înapoi fiindcă nu l-au găsit?”

„A plecat!”, repetă Ioel ca un ecou, dezamăgit şi trist. Se aşeză pe o margine ieşită în afară a zidului din piatră. Avea sentimentul că fusese înfometat un timp îndelungat, iar acum, mâncarea care avea să-i aline foamea îi fusese smulsă de la gură. Atât inima cât şi picioarele i se păreau ca de plumb când a încercat să se ridice din nou şi a început să se târască spre casa tâmplarului. Faptul că fusese atât de aproape de împlinirea visului său şi că totul s-a spulberat deodată, era o dezamăgire amară pentru inima lui de copil.

Acasă la Fineas nu se auzeau loviturile vesele de ciocan. Sculele rămăseseră toate pe masa de lucru, dar Rabbi Fineas nu era nicăieri. „Încă o dezamăgire!”, gândi el. Apoi auzi porumbeii gângurind şi zări părul blond al lui Rut printre crinii din grădină.

„Unde este tăticul tău, mititico?”, întrebă el.

„A plecat cu omul asela bun cale le fase bine la tosi”, răspunse ea, apoi începu să alerge veselă spre el şi adăugă: „L-am văzut pe omul asela bun la casa lui Simon. M-am uitat pinte funsele de visa şi el s-a uitat a mine şi îl iubesc!”

Ioel se opri şi privi cu mult drag chipul frumos al copilei, gândindu-se ce tablou trebuie să fi fost când, de după frunzele de viţă şi trandafiri, copila l-a zâmbit plină de pace învăţătorului în vreme ce El se îndrepta spre locul unde avea să-şi desăvârşească misiunea Lui de vindecare.

Se trezi din visare abia când Rut îl prinse uşor de mâneca hainei, aducându-l astfel la realitatea dureroasă care-l înconjura. Copila îl conduse într-una din odăile casei, unde era mama ei. Femeia,

înţelegând dorinţa sărmanului băiat, îl rugă să se aşeze pe unul din scaune şi-l încurajă, spunându-i că Fineas avea să se întoarcă în curând acasă, şi, cu siguranţă, prietenul acela minunat al lui îl va însoţi.

Ioel începu să lucreze singur şi să viseze la ceasul mult aşteptat. Şi visurile erau de două ori mai dulci acum, fiindcă, pe lângă speranţa răzbunării, în inima lui se născuse credinţa într-o eventuală vindecare.

Primiră o singură veste de la cei plecaţi. Ioel află de la cineva din vamă că un lepros a fost tămăduit. Obişnuia să treacă pe acolo în fiecare zi după lucru, fiindcă putea să vadă toate vasele care traversau lacul. De asemenea, cele ce plecau din Capernaum trebuiau să se oprească ca să-şi plătească taxele vamale. Marele dram de la Damasc până la porturile din apus tot pe acolo trecea, aşa că el găsea mereu o mulţime de călători de la care afla tot felul de noutăţi din lumea din afară.

În timp ce se plimba şchiopătând încoace şi încolo pe malul mării, aşteptând vreun cuvânt de la Fineas, băiatul nu ştia că acolo, mai era cineva care aştepta la fel de nerăbdător că e). Era Matei Levi, unul din vameşi. Fiind născut din acelaşi neam preoţesc ca şi Ioel, acesta scăzuse atât de mult în ochii fariseilor prin faptul că acceptase slujba de vameş, încât neprihănitul şi piosul Laban nu l-ar fi atins nici măcar cu vârful sandalelor sale.

„Urşii şi leii”, spunea un proverb, „sunt cele mai feroce animale din pădure, dar vameşii şi cei ce strâng dările simt cei mai feroce din cetăţi”. Vameşii nu aveau dreptul să fie martori la judecăţile din tribunale şi dizgraţia lor se extindea asupra întregii familii. Erau puşi în aceeaşi categorie cu tâlharii şi cu ucigaşii. Fără îndoială, aceste sentimente din partea mulţimilor nu erau fără motive – aceştia erau nedrepţi şi neînţelegători faţă de nevoile aproapelui lor şi lipsiţi de orice milă. Poate că unii dintre ei erau mai buni, dar simplul fapt că aparţineau unei asemenea clase sociale îi făcea să fie condamnaţi la batjocura celor mari şi a celor mici. Când un evreu urăşte sau când un evreu batjocoreşte, nu o face pe jumătate.

Acest fiu al lui Levi, care şedea la vamă, şi celălalt fiu al lui Levi, care trecea pe lângă el trăgându-şi cu anevoie piciorul bolnav, erau din punct de vedere social tot atât de diferiţi pe cât sunt bobocii de trandafir de spinii care cresc pe aceeaşi tulpină.

Matei îi cunoştea pe toţi pescarii şi pe toţi proprietarii de bărci care umblau toată ziua pe malul apei din faţa lui. Fiii lui Iona şi ai lui Zebedei treceau pe lângă el zilnic, dar nu cu mult timp în urmă, s-a mirat când i-a văzut că şi-au aruncat mrejele şi au lăsat totul baltă ca să-l urmeze pe un străin. De asemenea, se mira de toate minunile pe care le auzea şi

de cei pe care-i cunoscuse de ani de zile bolnavi, iar acum săreau de bucurie sănătoşi şi mărturiseau că au fost vindecaţi. Dar, în timp ce se simţea atras într-un mod ciudat de acest nou învăţător din Nazaret, nu-i venea să creadă că mâna şi glasul care îl chemau i se adresau cu adevărat lui. El era un vameş. Cum s-ar fi putut coborî acest mare învăţător atât de jos?

O caravană se oprise. Animalele erau scoase din cuşti, pachetele erau desfăcute şi scrisorile personale citite. Vameşii aruncau obraznic lucrurile într-o parte şi în alta, făcând o listă cu lucrurile pentru care se percepea vamă. Ioel privea scena cu un interes viu ca şi cum nu ar fi văzut acelaşi lucru de zeci de ori înainte, însă, deodată, observă un grup de oameni care erau adunaţi în jurul unui nou sosit. Acesta le povestea ce a văzut în drumul lui spre Capernaum. Câţiva indivizi gălăgioşi care-l ascultau cu gura căscată îl întrerupeau mereu, cerându-i să jure că tot ce spune este adevărat.

„Cel de care vă spuneam că doar o clipă mai înainte fusese un lepros mizerabil, stătea înaintea noastră, curat şi vindecat. Pielea lui era ca pielea unui copil şi carnea care i se uscase îi crescuse la loc”, mărturisea călătorul.

Ioel şi Matei Levi stăteau unul lângă altul. Altă dată, băiatul s-ar fi tras la o parte ca să nu se atingă de dispreţuitul vameş, dar acum nici nu observase că erau atât de aproape. Când a auzit tot ce se vorbea în vamă, s-a dus acasă ca să-i dea de veste lui Abigail. Auzind mereu despre vindecările altora, devenea tot mai nerăbdător în aşteptarea prietenului său Fineas.

Vameşul se întoarse şi el la creionul şi la cartea lui de dări, însă aştepta cu inima arzândă întoarcerea Nazarineanului, deşi nu înţelegea de ce.

În sfârşit, Ioel află despre întoarcerea lor într-un mod cu totul neaşteptat. În casa lui Laban erau din nou oaspeţi – unul din rabinii care mai fusese acolo şi un cărturar din Ierusalim. Discuţiile lor erau de data aceasta şi mai aprinse cu privire la profetul mincinos a cărui faimă se întinsese pretutindeni.

Minunea vindecării ologului de la scăldătoarea Betesda, când Iisus se dusese la Ierusalim cu ocazia unei mari sărbători, stârnise o mare zarvă în toată Iudea, aşa că aceştia doi au fost trimişi să investigheze daunele pe care profetul le produsese.

În după-amiaza când au ajuns, apăruse un zvon că Rabbi Iisus sosise din nou în cetate. Gazda lor i-a condus – cu toată graba pe care le-o permitea demnitatea lor – la locul în care se spunea că avea să predice. Oamenii de rând s-au dat înapoi când i-au văzut venind, lăsându-i să

treacă până în mijlocul mulţimii.

Învăţătorul stătea chiar în dreptul uşii, aşa că şi cei din casă, şi cei de afară îl puteau auzi. Cărturarul nu-L mai văzuse niciodată şi, în ciuda prejudecăţii profund înrădăcinate în inima lui, nu putea să nu-L admire pe omul pe care venise pregătit să-L dispreţuiască. îşi dădea seama că înaintea lui nu se afla un fanatic nebun, niciun vorbăreţ gălăgios care să încerce să stârnească prin zelul lui emoţiile ascultătorilor săi. Avea în faţă un om de o demnitate şi o gingăşie nemaiîntâlnită; ochii Săi liniştiţi străluceau plini de adevăr. Fiecare cuvânt şi fiecare gest purta dovada că vorbea plin de o autoritate dumnezeiască.

Cărturarul devenea tot mai neliniştit în timp ce asculta şi era atras tot mai mult de tonul arzător al Celui ce vorbea.

Deodată, la marginea mulţimii s-a produs o învălmăşeală, deoarece cineva încerca să-şi facă loc să ajungă la Iisus.

„Nu puteţi trece pe aici, nici să nu încercaţi!”, se auzeau glasurile celor de la margine. Cărturarul era un om înalt şi, ridicându-se în vârfurile picioarelor, reuşi să vadă peste capetele celorlalţi patru bărbaţi care încercau să-l aducă pe un paralitic neajutorat. Aceştia, după ce au căutat în zadar să-şi facă loc prin mulţime, l-au urcat pe acoperiş cu tot cu patul pe care-l aduseseră. Au desfăcut acoperişul şi îndată cei din casă au putut să vadă cum, încetul cu încetul, ologul era coborât cu frânghiile înaintea Marelui Vindecător. Dar mâinile paralizate nu se puteau înălţa în rugăciune; limba încurcată nu putea să ceară milă, numai ochii bolnavului puteau să privească faţa duioasă care se aplecase deasupra lui şi implorau binecuvântarea.

Cărturarul se ridică şi mai mult pe vârfurile picioarelor, aşteptând să audă cum Iisus îi va porunci ologului să se ridice şi să umble, dar spre surpriza şi oroarea lui, auzi următoarele cuvinte:

„Fiule, păcatele îţi sunt iertate!”

S-a întors spre Laban şi spre tovarăşul său şi cei trei au schimbat câteva priviri pline de indignare. Când s-au uitat iarăşi la Iisus, ochii Lui păreau că le citiseră cele mai tainice gânduri.

„Pentru ce cârtiţi în inimile voastre?”, le-a spus El. „Ce este mai lesne a zice: «Păcatele îţi sunt iertate» sau a zice: «Scoală-te şi umblă»? Dar, ca să ştiţi că fiul omului are putere pe pământ să ierte păcatele, ţie îţi poruncesc”, a spus El slăbănogului, „scoală-te, ridică-ţi patul şi du-te acasă”.

Omul s-a ridicat în picioare şi, luându-şi patul pe care fusese adus, a ieşit sărind şi strigând de bucurie în mijlocul lor.

Fără niciun cuvânt, Laban şi cei doi oaspeţi ai săi şi-au tras faldurile hainelor cu grijă, ca să nu se atingă de cineva şi au plecat. Fineas, care

stătea la poartă, i-a salutat cu reverenţă. Laban i-a aruncat doar o privire batjocoritoare şi şi-a continuat drumul.

„Omul acesta este un mincinos şi un hulitor!”, exclamă cărturarul când au ajuns din nou în grădina lui Laban.

„Numai Dumnezeu poate să ierte păcatele”, adăugă tovarăşul său. „Ologul trebuia să ducă preotului o jertfă pentru păcatul lui, fiindcă numai în sângele jertfelor se poate obţine iertarea”.

„Şi totuşi l-a vindecat”, rosti cărturarul parcă fără să vrea.

„Numai prin puterea Satanei!”, îl întrerupse Laban. „Când spune că poate ierta păcatele, nu face altceva decât să hulească”.

Celălalt fariseu s-a aplecat în faţă să şoptească pe un ton semnificativ şi viclean:

„Atunci, voi ştiţi legea cu privire la hulă. Trebuie să fie omorât cu pietre, trupul atârnat pe lemn şi apoi îngropat cu ruşine!”

Nu după mult timp, Ioel, întorcându-se dintr-o călătorie la Tiberia, cu barca unui prieten, veni în grădină. Plecase dis de dimineaţă şi nu auzise nimic din cele întâmplate; îşi vânduse toate obiectele de artizanat şi era deosebit de vesel. Auzind glasurile celor trei din colţul grădinii, dorea să plece iarăşi, dar unchiul său i-a poruncit să vină la el imediat.

Băiatul s-a supus şi, când a ajuns înaintea lor, a fost interogat de toţi trei. Nu le-a putut spune decât foarte puţin despre planurile prietenului său, dar a recunoscut cu resemnare că Fineas îl cunoscuse pe acest învăţător renumit din Nazaret chiar din copilărie şi este unul din cei mai devotaţi ucenici ai Săi.

„Acest Fineas este un trădător al sfintei credinţe!”, strigă Laban. „Este un om periculos, şi în cârdăşie cu astfel de impostori poate să facă multă pagubă naţiunii noastre”. Cărturarul şi rabinul au dat din cap cu aprobare. „Ascultă-mă băiete!”, strigă el şi mai tare. „Niciodată piciorul să nu-ţi mai treacă pragul casei lui şi să nu ai niciun fel de legătură cu el sau cu tovarăşii lui. Nu-ţi spun aceasta cu uşurinţă – dacă îmi calci cuvântul, îţi va părea rău că te-ai născut pe lume! Poţi pleca acum dinaintea noastră!”

Plin de mirare şi prea înspăimântat pentru a putea răspunde, copilul plecă. Să renunţe la vizita lui zilnică la casa tâmplarului însemna să renunţe la tot ce-i făcea viaţa frumoasă, în timp ce a renunţa la orice legătură cu prietenul lui Fineas, însemna să-şi abandoneze orice speranţă de vindecare. Dar nu îndrăzni să se răzvrătească. Ascultarea de cei cu autoritate era atât de înrădăcinată în firea lui, încât nu ştia ce să facă. Unchiul său se temea totuşi că porunca lui aspră va fi cumva călcată şi-l urmărea cu atâta perseverenţă, încât rareori reuşea să iasă

dincolo de poarta grădinii.

Într-o zi era singur în grădină şi privea cu jind în stradă. Dorea atât de mult să iasă în cetate. O fetiţă trecea pe acolo, ducând un copilaş în braţe şi vorbind cu altul care se ţinea de fusta ei. Era Ieruşa.

Ioel aruncă un bob de strugure ca să-i atragă atenţia, apoi îi făcu semn cu degetul să se apropie. Ea aşeză copilaşul în mijlocul drumului şi îi dădu nişte mărgele cu care să se joace, apoi se apropie de gardul din nuiele să-l asculte pe Ioel care-i povesti în şoaptă necazul lui.

„E păcat să stai aşa închis ca o pasăre în colivie!”, declară ea indignată. „Mă duc chiar acum la casa tâmplarului şi-i spun de ce nu ai mai putut să mergi pe la el. Am să urmăresc tot ce se întâmplă şi te anunţ. Eu trec pe aici în fiecare zi şi dacă am vreo veste arunc o pietricică peste gard şi cotcodăcesc ca o găină. Dacă nu te vede nimeni poţi să vii chiar în locul acesta şi să vorbim”.

A doua zi, în timp ce Ioel mergea grăbit la casa brutarului, unde îl trimise mătuşa lui, auzi cum cineva îl striga să aştepte. În câteva clipe Ieruşa ajunse lângă el; gâfâia şi stătea gârbovită sub greutatea frăţiorului pe care-l purta mereu pe umerii ei mici şi slabi.

„Stai jos!”, îi spuse ea micuţului, răsuflând uşurată, după ce-l aşeză în drum. „Aşteaptă să-mi trag răsuflarea! Nu-i uşor să alergi cu un asemenea dolofan în spate! Cum ai ieşit afară din casă?”

„Nu mai era pâine în casă şi nu era cine să meargă să cumpere”, răspunse Ioel. „Aşa că mătuşa m-a trimis pe mine”.

„O, am veşti bune pentru tine!”, exclamă ea. „Nici nu-ţi închipui ce s-a întâmplat! Rabbi Iisus l-a chemat pe Matei Levi să fie unul din ucenicii săi şi acesta îl urmează acum pretutindeni. Gândeşte-te! Unul din acei vameşi mizerabili şi-a închis conturile şi a lăsat ieri slujba de la vamă. Am auzit chiar că stă la masă cu tot felul de oameni de rând. Printre ei este şi prietenul tău, tâmplarul. Gândeşte-te Ioel! Oamenii respectabili nu vor vrea să aibă nimic de-a face cu El! Poate că unchiul tău a avut dreptate până la urmă!”

Faţa şi gesturile Ieruşei exprimau un dezgust total. Ioel rămase şocat. „Eşti sigură?”, întrebă el. „Poate că te-ai înşelat! Nu se poate!”

„Cred că ştiu ce văd cu ochii mei şi aud cu urechile”, răspunse ea enervată. „Tatăl meu spune că sunt nevrednici. Cei care umblă cu vameşii trebuie să fie la fel de josnici ca şi ei, Dar dacă ştii ce se întâmplă mai bine decât toţi ceilalţi, nu mă mai chinui să alerg după tine ca să-ţi aduc tot felul de veşti. Poate că m-am înşelat, într-adevăr!”

Cu capul sus şi cu un zâmbet ironic îşi ridică fratele şi dispăru îndată după primul colţ.

Indignarea fariseilor nu cunoştea margini. „S-a întâmplat exact cum

am prezis eu”, îi spuse cărturarul lui Laban la cină. „Nu sunt decât nişte păcătoşi care se îmbuibă!” în timpul cinei n-au vorbit despre nimic altceva. Ioel simţea cum tot sângele îi fierbe în vine în timp ce le asculta conversaţia. I se părea că se îneacă cu mâncarea. În timp ce-i atribuiau tot felul de epitete prietenului său Fineas, care mai de care mai jignitoare, toată bunătatea cu care acest om se purtase cu el se ridica înaintea lui. Iar când vorbeau despre Nazarinean, toate istorisirile pe care Ioel le auzise în casa tâmplarului, despre copilăria Lui gingaşă şi fără păcat, toate acestea împreună cu vindecările pe care Acesta le făcuse parcă strigau împotriva acestei mari nedreptăţi.

Nu era un lucru uşor pentru un copil să se ridice împotriva doctorilor legii şi, într-un caz ca acesta, ceea ce intenţiona Ioel să facă ar fi fost aproape o crimă, dar amintirea celor două feţe i-a dat curaj: faţa lui Fineas uitându-se la el plin de bunătate în timp ce-l învăţa meseria şi faţa pe care o văzuse o singură dată, cu ocazia vindecării din Sinagogă – faţă pe care dacă ai privit-o o singură dată, gingăşia ei infinită nu te mai lasă să stai liniştit, ascultând calomnia duşmanilor Săi.

Micul olog, alb ca varul şi tremurând din cap până-n picioare, se ridică să-şi apere prietenii.

Cărturarul se întoarse spre Laban dând semnificativ din umeri. „Nu-mi vine să cred că ai un asemenea eretic în casa ta!”, exclamă el. „Chiar printre copiii tăi!”

„Acesta nu este copilul meu!”, strigă Laban rânjind. „Şi nici nu va rămâne printre ei!”

Apoi se întoarse spre Ioel spunând: „Copil blestemat, retrage-ţi fiecare cuvânt! Jură că te dezici de acest om – de acest fiu al pierzării – şi că nu-l vei mai vorbi de bine niciodată!”

Ioel îşi aruncă privirea în jurul mesei, spre cei ce aşteptau cu emoţie răspunsul său. Ochii i se măriră de frică; inima îi bătea atât de tare, încât băiatul credea că toţi ceilalţi o pot auzi.

„Nu pot!”, rosti el cu glas tare. „O, nu pot!”

„Atunci piei dinaintea ochilor mei pentru totdeauna şi să nu-mi mai calci pragul casei cât trăieşti!”

Urmă o furtună de cuvinte grele din gura omului înfuriat de curajul cu care Ioel îi înfruntase autoritatea. În timp ce ceilalţi doi dădeau din cap cu severitate şi-i aprobau zelul, acesta continua să-l batjocorească pe băiat şi mai mult.

Aruncând o ultimă privire în jurul mesei, copilul ieşi grăbit din încăpere. Poarta de la stradă scârţâi în urma lui şi Ioel dispăru în beznă, cu blestemele unchiului său răsunându-i încă în urechi.

„ Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea, şi să Mă urmeze.

Luca IX:23

Capitolul VII

Fineas, întorcându-se spre casă în noaptea aceea, păşea pe malul mării şi privea gânditor la luna ce abia răsărise. Pe neaşteptate, văzu în umbra alungită a unei clădiri de lângă debarcader o fiinţă măruntă, ghemuită, sprijinindu-se de pietrele reci ale zidului. Era un copil care plângea cu suspine. Se apropie de el ca să-l mângâie şi-i luă mâinile cu care-şi acoperise faţa, apoi tresări plin de uimire. Era Ioel!

„Ah, copilul meu! Sărmanul meu copil!”, exclamă el îmbrăţişându-i trupul cocoşat. „Ce s-a întâmplat?”

„Unchiul Laban m-a alungat de acasă!”, rosti băiatul printre suspine. „Era furios fiindcă dumneata şi Rabbi Iisus aţi stat la masă cu vameşul Levi Matei. Mi-a spus că m-am lepădat de credinţa strămoşească, că sunt mai rău decât un necredincios şi că nu merit decât să fiu alungat afară cu câinii şi cu vameşii... şi... şi...”, Ioel îşi înghiţi cuvintele cu un suspin adânc, apoi continuă: „Ceea ce mă doare mai mult este că m-a scos afară din casă cu un blestem!”

Fineas îl strânse la piept şi-l mângâie pe cap în tăcere. „Fără mamă, fără tată, cocoşat şi olog!”, rosti băiatul plin de amărăciune. „Iar acum, izgonit, urmărit de blestem, stăteam aici cu picioarele în apa întunecată, gândindu-mă cât de uşor ar fi să-mi dau drumul şi să scap de toate, dar, Rabbi Fineas, faţa aceea – faţa Prietenului dumitale – nu mă lasă, o am înaintea ochilor mereu!”

Fineas îl strânse în braţe atât de tare, încât Ioel putea să-i simtă chiar bătăile inimii.

„Fiule”, spuse el solemn, „nu-mi mai spune «Rabbi» de astăzi înainte! De-acum încolo îţi voi fi tată şi tu îmi vei fi fiu!”

„Dar blestemul?!”, întrebă Ioel suspinând. „Blestemul care a căzut pe capul meu?! Te va lovi şi pe tine!”

„Nu te îngrijora”, răspunse liniştit tâmplarul, „fiindcă este scris: «Precum trece pasărea pe deasupra capului tău, aşa trece şi blestemul neîntemeiat, fără să-ţi facă vreun rău.» Dar băiatul încă tremura cuprins de fiori.

„Vino!”, spuse Fineas. îl luă în braţele lui puternice şi îl lăsă în îngrijirea şi mângâierea lui Abigail.

„Se pare că va dura destul de mult timp până îi va trece şocul”, îi spuse ea soţului ei când băiatul adormi.

„Ah, ce inimă nobilă are!”, şopti Fineas. „Cât de mult a suferit din pricina prieteniei noastre!”

Sărmană bărcuţă izbită de furtună! în zilele următoare băiatul avea motive să binecuvânteze vântul şi talazurile care-l aruncaseră pe o stâncă atât de sigură şi fericită!

Peste piscurile muntelui Hattin, soarele primăverii începu să strălucească. Lumina cobora încet pe coasta muntelui bătrân, până când se opri deasupra unui grup de oameni. Erau puţini la număr, însă din gesturile şi purtările lor, păreau să aibă ceva important de discutat. Era învăţătorul din Galilea care Şi alesese doisprezece bărbaţi din cei ce-L urmau, pentru a-L ajuta în lucrarea Sa. Stăteau adunaţi în jurul Lui, aşezaţi în rouă proaspătă a dimineţii şi El le explica viaţa pe care o vor avea împreună cu El. Ciudat, niciunul din ei nu părea înspăimântat. Nu, nu era ciudat, fiindcă în săptămânile pe care le petrecuseră cu Ei au început să-L iubească atât de mult, încât acel „Vino după Mine şi urmează-Mă!”, acel cuvânt plin de putere care-i smulsese din viaţa lor trecută, care-i făcuse să renunţe la mrejele de pescuit şi la confortul pe care li l-ar fi putut oferi o slujbă la vamă.

devenise mai puternic decât orice legătură de casă sau de rudenie.

Cam în timpul acesta, Fineas şi Ioel plecau din Capernaum spre munte. Sute de oameni erau deja porniţi pe acelaşi drum – oameni care veneau din toate părţile Iudeii şi chiar de dincolo de Iordan. Pretutindeni se vedeau nori de praf care se ridicau deasupra drumului în timp ce călătorii înaintau.

Ioel era nevoit să meargă foarte încet, aşa că până când au ajuns pe platoul unde era învăţătorul, o mare mulţime se adunase deja.

„Hai să mergem mai aproape”, îi şopti el lui Fineas. Auzise că cei care doar se atinseseră de hainele acestui Rabbi misterios fuseseră vindecaţi, şi acum dorea să se apropie cu speranţa de a se strecura şi a-L atinge neobservat.

„Mulţimea este prea mare acum”, răspunse Fineas. „Hai să ne odihnim puţin şi să-L ascultăm. Stai să te ridic aici pe stânca aceasta, ca să-L poţi vedea şi tu. Şşşt! A început să vorbească”.

Ioel îşi înălţă încet privirea, pironind-o pe chipul acela neasemuit. Era pentru a doua oară în viaţa lui când auzea cuvinte pline de blândeţe desprinzându-se de pe buzele aceluiaşi minunat învăţător. Şi, deşi vorbele Lui erau pline de gingăşie şi mângâiere, băiatului îi străpungeau inima, sfărâmându-i bulgării de piatră şi dăltuindu-i-o aşa după cum Făcătorul ei şi-ar fi dorit-o. Cuvintele care au răsunat în acea

dimineaţă în întreg ţinutul acela pustiu şi sălbatic au fost atât de pline de putere şi adevăr, încât au străbătut mai bine de două mii de ani ca să fie auzite până în zilele noastre şi până în zilele din urmă.

Ioel uită de lumea care se îmbulzea în junii lui, uită unde se afla, în timp ce propoziţie după propoziţie păreau că-l ridică din el însuşi, până la un nivel la care putea să-şi imagineze o viaţă atât de înălţătoare, cum nici nu visase vreodată. Cu fiecare fragment al predicii i se părea că este urcat tot mai sus pe o scară a inimii, departe de tot ce era josnic şi pământesc, până la un pisc al dragostei şi al luminii infinite.

Şi glasul continuă: „Aţi auzit că s-a spus: «Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte»”.

Ioel tresări atât de violent la auzul motoului său, încât era să-şi piardă echilibrul şi să cadă de pe stâncă.

„Dar eu vă spun: să nu vă împotriviţi celui ce vă face rău, ci oricui te loveşte pe obrazul drept, întoarce-i-l şi pe celălalt. Oricui vrea să se judece cu tine şi să-ţi ia haina, lasă-i şi cămaşa. Dacă te sileşte cineva să mergi cu el o milă de loc, mergi cu el două. Celui ce-ţi cere, dă-i; şi nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine. Aţi auzit că s-a zis: «Să iubeşti pe aproapele tău şi să urăşti pe vrăjmaşul tău.» Dar eu vă spun: iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urase şi rugaţi-vă pentru cei ce vă asupresc şi vă prigonesc, ca să fiţi fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele său peste cei răi şi peste cei buni şi dă ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi”.

Cât de grea era această învăţătură pentru sărmanul Ioel! Cum ar fi putut renunţa la speranţa răzbunării care crescuse împreună cu el până-i devenise la fel de dragă ca viaţa? I-a fost greu să înţeleagă restul predicii, fiindcă tot timpul în inima lui răsuna ecoul aceloraşi cuvinte: „Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă asupresc şi vă prigonesc, ca să fiţi fii ai tatălui vostru care este în ceruri”. „O, nu pot! Nu pot!”, gemu el înăuntrul sufletului său. „Am găsit un om care a spus că te-ar lăsa să te întorci acasă călare pe măgarul lui”, îi spuse Fineas când se termină predica şi oamenii începură să coboare pe cărările muntelui. „Dar mai înainte ai putea să mergi la El, dacă vrei să te vindece. Trebuie doar să-i ceri!”

Ioel făcu un pas în faţă, apoi se retrase înapoi, parcă vinovat. „Nu acum”, murmură el, „altă dată”. Ştia că nu se putea uita în ochii aceia limpezi şi să ceară o binecuvântare în timp ce inima lui era plină de ură. După atâtea săptămâni de aşteptare, posibilitatea se ivise, dar el nu îndrăzni să meargă înaintea Celui Neprihănit şi El să-i privească în

suflet.

Fineas începu să-şi exprime nedumerirea, dar fu întrerupt de cineva care-i puse o întrebare. Ioel profită de momentul acela şi se căţără în spatele măgarului. Tot drumul până acasă a încercat să cântărească în inima lui cele două dorinţe: cea a vindecării şi cea a răzbunării. Când a ajuns în faţa celor doi smochini ce străjuiau casa tâmplarului, era hotărât. Prefera să rămână cocoşat şi olog toată viaţa decât să renunţe la planul său.

Dar nu putu să doarmă în noaptea aceea după ce a urcat în încăperea lui mică de pe acoperiş. îi părea că faţa aceea de pe munte îl priveşte şi-i spune: „Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă asupresc şi vă prigonesc, ca să fiţi fii ai Tatălui vostru care este în ceruri". Toată noaptea s-a luptat silindu-se din toate puterile să se împotrivească acestei noi învăţături. Iarăşi şi iarăşi se întorcea în pat şi încerca să ţină ochii închişi, dar imaginea feţei învăţătorului nu-l părăsea. îşi aminti de Iacov care s-a luptat cu îngerul până în zorii zilei şi era conştient că spiritul dulce al iertării ce se lupta cu natura lui egoistă era un impuls ceresc. În sfârşit, când cocoşul a început să cânte înainte de răsăritul soarelui şi când stelele au început să pălească, a coborât din pat şi a îngenuncheat cu faţa spre răsărit.

„Tată din ceruri", începu el cu lacrimi în ochi, „binecuvântează-l pe vrăjmaşul meu Rehum, şi iartă-mi toate păcatele aşa cum şi eu îl iert pe el de răul pe care mi l-a făcut".

Un sentiment de fericire şi o pace cum nu mai cunoscuse niciodată înainte i-a umplut fiinţa. Nu putea să adoarmă, deşi era frânt de oboseală după o noapte nedormită. S-a îmbrăcat în grabă, a coborât tiptil scările şi s-a îndreptat cu pasul greoi şi rar către malul mării. Apa strălucea sub rozul palid al cerului ca un opal profund. Vântul adia răcoros şi i se părea că lumea nu a arătat niciodată măcar pe jumătate atât de frumoasă.

Deodată auzi pe nisipul plin de scoicile aduse de apă zgomotul unor paşi hotărâţi şi apăsaţi. îşi întoarse brusc capul în direcţia din care i se păru că vine zgomotul. Un om venea spre el. Era Prietenul lui Fineas. împins de un impuls necontrolabil, Ioel pomi în întâmpinarea Lui cu o rugăciune nerostită întipărită pe trăsăturile feţei.

Urmă un moment de tăcere adâncă. Cuvintele parcă nu-şi mai aveau locul şi nici importanţa în acele ceasuri. O clipă, Ioel rămase nemişcat cu mâna lui în mâna iubitoare a Răscumpărătorului omenirii. O clipă şi-a ridicat privirea şi i-a privit faţa, apoi a observat că a rămas singur. Şi-a acoperit faţa cu mâinile şi i se părea că aude şoapta care i-a vorbit

profetului din furtună.

„El este Christosul!”, şopti el cu reverenţă. „El este Christosul!”

Cuprins de asemenea emoţii, orice gând de vindecare îl părăsise; dar, în timp ce începu să păşească pe ţărm, observă că nu mai şchiopătează, ci înaintează cu paşi mari şi repezi. Se opri şi tremură din toate încheieturile, ca un om bolnav de friguri. Cu respiraţia întretăiată, încercă să-şi îndrepte spatele şi umerii. Spre mirarea lui, nicio durere nu-i săgeta trupul plăpând în timpul acestor mişcări. Se pipăi cu mâinile pe spate şi pe picior. O, era sănătos şi puternic! Se simţea străin faţă de sine, alerga şi sărea, apoi se oprea să se pipăie iarăşi şi începea să alerge din nou.

Deodată îşi lăsă hainele pe ţărm şi se aruncă în lac. Înainte de accidentul său, putea să înoate ca un peşte. Acum înainta cu o viteză atât de mare prin apa rece, încât nu putea să creadă ce se întâmplase.

Se îmbrăcă din nou şi începu iarăşi să alerge şi să sară până când obosi şi prima lui bucurie sălbatică începu să se transforme în sentimente de adâncă recunoştinţă şi mulţumire liniştită. S-a îndreptat spre casă, radiind de fericirea vindecării. Dar, mai mult decât misterul minunii, mai frumoasă decât bucuria vindecării, era amintirea acelui moment când a simţit mâna Creatorului şi a fost învăluit de dragostea nemărginită a lui Dumnezeu. Din momentul acela a trăit doar pentru a-L urma şi a-L sluji pe El.

Capitolul VIII

Acesta era Ioan Botezătorul, adus din pustie, din viaţa liberă a deşertului, la torturile „Castelului Negru”. Aici depindea întru totul de capriciile şi toanele lui Irod Antipa şi în orice moment se putea aştepta să fie ucis. Nu numai o dată monarhul capricios a trimis după el în timp ce se distra la banchetele lui, pentru a-l face obiectul batjocurii. Luminile, culorile şi strălucirea mărgăritarelor poate că provocau durere ochilor obişnuiţi doar cu întunecimea celulei sale, dar nu L-au orbit destul ca să nu vadă, dincolo de hainele de purpură şi mătase, viaţa coruptă a împăratului şi a curtenilor săi. Îndreptându-şi degetul acuzator spre împăratul neliniştit, a strigat:

„Nu-ţi este îngăduit să trăieşti cu nevasta fratelui tău!”

Cu cuvinte ce dor ca nişte săgeţi otrăvite, el la dezgolit viaţa întunecată şi animalică pe care acesta încerca să o ascundă sub hermina împărătească.

Antipa era un laş şi-i era fiică de Ioan. Deşi ar fi dorit să scape de un

om care avea o autoritate atât de mare asupra lui, nu a îndrăznit să ridice un deget împotriva neînfricatului Botezător. Dar Irodiada, simţindu-se vinovată, urmărea cu nerăbdare ocazia de a-şi astâmpăra setea de sânge, de a-şi răzbuna ruşinea îndurată. Ioan Botezătorul trebuia să plătească cu viaţa îndrăzneala de a fi făcut o asemenea afirmaţie.

Între timp aştepta în celulă, şi doar amintirile îl mai puteau mângâia în ceasurile nesfârşite şi apăsătoare. Din nou şi din nou retrăia imaginile vieţii lui ciudate din pustie – zilele acelea de pregătire, propovăduind mulţimilor şi botezând în apa Iordanului.

Se întreba dacă cuvintele lui rămăseseră încă vii, dacă vreunul din ucenicii săi mai credea în ce spusese el, dar mai mult decât toate acestea ar fi dorit să ştie ce s-a întâmplat cu Cel peste care a văzut Duhul Sfânt al lui Dumnezeu coborându-se din cer în chipul unui porumbel.

„Unde eşti Tu acum?", întreba el. „Dacă eşti Mesia, de ce nu-ţi aşezi împărăţia şi de ce nu-ţi eliberezi slujitorul mai curând?" Temniţa goală răsuna adesea cu această întrebare, dar ecoul gol al cuvintelor sale era singurul răspuns.

Într-o zi, uşa celulei sale se deschise atât cât să permită intrarea a doi oameni, apoi s-a reînchis, lăsându-i într-un întuneric total. În clipa când a sclipit lumina, i-a recunoscut pe cei doi ucenici ai săi: Ti meus bar Joram şi Beniamin olarul. Cu un strigăt de bucurie s-a aruncat spre ei şi i-a îmbrăţişat cu prietenie.

„Cum aţi reuşit să treceţi prin zidurile acestea păzite de romani?", întrebă el plin de uimire.

„Îl cunoşteam pe străjer", răspunse Beniamin. „Un argint l-a făcut să închidă ochii, dar trebuie să ne grăbim. Timpul nostru este limitat".

Au avut multe de povestit despre lumea de afară. Pilat tocmai stârnise ura evreilor prin faptul că luase o parte din vistieria Templului, care provenea din dările impuse de Lege, pentru a acoperi costul foarte mare al apeductului ce avea să aprovizioneze Ierusalimul cu apă. Aţâţat de preoţi şi de rabini, poporul a asediat palatul guvernatorului, cerând ca lucrările să fie oprite, O mulţime de soldaţi înarmaţi, îmbrăcaţi în haine civile au înconjurat gloatele şi au omorât o mare parte din răsculaţi. În toată Iudea şi în Galilea oamenii cereau răzbunare.

„Iudeii au nevoie de un conducător!", exclamă Ioan. „Unde este Cel peste care am văzut Duhul Sfânt pogorându-se în chip de porumbel? De ce nu face dreptate poporului Său?"

„Chiar acum am trecut prin satul Nain", spuse Timeus bar Joram. „L-am văzut oprindu-se în dreptul unui cortegiu funerar şi înviindu-l pe fiul

unei văduve sărace. După el a venit o gloată de amărâţi cu tot felul de boli şi el i-a vindecat, şi cu el umblă doisprezece oameni pe care i-a ales ca ucenici.

Le-am pus întrebări unora din ei şi ne-au povestit o mulţime de lucruri pe care el le-a făcut".

„Dar nu-i ciudat", întrebă Beniamin olarul, „că deşi are o asemenea putere, totuşi întârzie să-şi instaureze împărăţia?"

Profetul întemniţat nu a scos niciun cuvânt o bucată de timp, apoi a bâjbâit în întuneric până când mâna lui s-a aşezat grea pe braţul lui Beniamin.

„Du-te înapoi şi spune-l că Ioan Botezătorul întreabă: «Eşti Tu trimisul lui Dumnezeu sau trebuie să aşteptăm pe altul?»".

Cei doi ucenici au plecat. Celulă a rămas întunecoasă şi rece, iar întemniţatul şi-a reluat viaţa obişnuită. Trecu ceva timp până cei trei prieteni se aflară din nou împreună în încăperea umedă a temniţei.

„Ce a spus?", întrebă prizonierul nerăbdător.

„«Mergeţi şi spuneţi-i lui Ioan ce aţi văzut şi ce aţi auzit: că orbii văd, şchiopii umblă, leproşii sunt curăţiţi, surzii aud, morţii învie şi celor săraci li se vesteşte Evanghelia.»".

Ioan se ridică în picioare. Cu mâinile înălţate spre cer şi cu ochii plini de uimire, spuse:

„Se împlinesc cuvintele lui Isaia! El a spus:

«Întăriţi mâinile slăbănogite şi întăriţi genunchii care se clatină. Spuneţi celor slabi de inimă: fiţi tari şi nu vă temeţi! Iată Dumnezeul vostru, răzbunarea şi răsplătirea lui

Dumnezeu vor veni; El însuşi va veni şi vă va mântui. Atunci se vor deschide ochii orbilor, se vor deschide urechile surzilor; atunci şchiopul va sări ca un cerb şi limba mutului va cânta de bucurie; căci în pustie vor ţâşni ape şi în pustietate pâraie; marea de nisip se va preface în iaz şi pământul uscat în izvoare de ape, în vizuina care slujea de culcuş şacalilor vor creşte trestii şi papură.» Da, El îi vindecă pe cei cu inima zdrobită şi a venit să vestească celor întemniţaţi eliberarea şi prinşilor de război izbăvirea, să vestească un an de îndurare al Domnului şi o zi de răzbunare a Dumnezeului nostru".

Apoi ridicând amândouă mâinile în sus, Ioan a strigat încât a răsunat întreaga temniţă: „Împărăţia lui Dumnezeu este aproape! împărăţia lui Dumnezeu este aproape! Voi fi în curând eliberat!"

Nu la mult timp după aceea, castelul lui Irod era aprins de luminile altei petreceri. Aroma vinurilor alese amestecată cu mireasma miilor de flori nu puteau să pătrundă zidurile groase ale temniţei de sub castel, cum nu puteau pătrunde nici frânturile de cântece vesele şi nici cheful

petrecerii. Nici măcar sunetul aplauzelor nu a ajuns la urechea prizonierului când fiica Irodiadei a dansat înaintea împăratului.

Zăcând în bezna celulei în timp ce Irod îşi sărbătorea ziua de naştere împreună cu cei mai destrăbălaţi oameni ai împărăţiei sale, a auzit zgomotul paşilor grei ai soldaţilor ce coborau scările spre celula lui. Zăvoarele de fier au fost trase, balamalele ruginite au scârţâit şi temniţa s-a umplut de lumina unei torţe, Ioan s-a ridicat să-şi întâmpine călăii. Cu puţin timp mai târziu, capul lui tăiat era dus pe un platou tinerei dansatoare. Când l-a văzut ea a scos un ţipăt, doar Irodiada l-a privit cu un zâmbet triumfător şi perfid.

După ce luminile banchetului s-au stins şi petrecăreţii au plecat, doi oameni, cu inimile sfâşiate şi cu glasurile tremurau de au venit la castel. Erau Timeus şi Beniamin. Au luat tăcuţi trupul învăţătorului lor iubit şi bău dus să-l îngroape; şi pe obrajii nebărbieriţi şi arşi de soare ai celor doi au curs lacrimi amare. Doar noaptea adâncă ce îi ferea de privirile iscoditoare le putea înţelege durerea. Ioan murise; dar amintirea lui a rămas veşnic întipărită în inimile celor ce l-au urmat.

Astfel, din Castelul Negru al lui Macherus, din temniţa de la subsol şi din temniţa trupului muritor, sufletul alb al profetului din pustie a fost pus în sfârşit în libertate.

Pentru el, într-adevăr, împărăţia lui Dumnezeu a fost aproape.

Între timp Fineas îşi urma Prietenul şi Stăpânul din sat în sat. Era atât de impresionat de misterul puterii pe care o vedea neîncetat la lucru, încât se lăsase de meseria lui şi nu mai spunea că acest Prieten îi era tovarăş de joacă din copilărie, ci îl numea Stăpân.

Ioel a fost nevoit să se despartă de ei cu inima sfâşiată. Ar fi vrut şi el să meargă cu ei, dar ştia că dacă nu lua locul lui Fineas la masa de lucru, acesta n-ar fi putut să plece. Gratitudinea l-a făcut să rămână credincios la postul lui. Nu, nu numai gratitudinea, căci deja învăţase iubirea jertfitoare a Mântuitorului. De fiecare dată când întindea firul cu plumb deasupra lucrului său, i se părea că-şi măsura viaţa cu linia aceea desăvârşită şi încerca să se îndrepte după standardul dreptăţii lui Dumnezeu.

A fost răsplătit de bucuria recunoscătoare de pe faţa lui Fineas când acesta se întoarse într-o zi, pe neaşteptate, plin de praf şi obosit de călătorie.

„Nu-mi vine să cred cât de multe ai făcut!”, rosti el uimit. „M-ai înlocuit ca un adevărat bărbat”.

Ioel şi-a întins braţele, zâmbind. „A munci este o plăcere acum”, spuse el. „Mi se pare atât de ciudat că nu am nicio durere şi nici sentimentul acela de oboseală pe care-l aveam mereu. La început îmi

era teamă ca totul să nu fie doar un vis frumos, dar acum m-am obişnuit. Unde este Stăpânul?”

„A rămas acasă la Simon pentru câteva zile, fiule. Ştiu că ai vrea să fii cu El cât mai mult, aşa că nu trebuie să lucrezi cât timp rămâne în Capernaum”.

„Aş vrea să fac ceva folositor pentru El!” Acesta a fost gândul constant al lui Joci pentru următoarele câteva zile. Odată a luat o monedă din punga lui mică în care îşi ţinea economiile – o monedă cu care înainte ar fi vrut să-şi plătească răzbunarea – şi l-a cumpărat o pară – cea mai frumoasă pe care a găsit-o în piaţă. Adesea îi ducea apă proaspătă şi rece de la fântână când îl vedea obosit de munca Lui nesfârşită.

Oriunde mergea Stăpânul, Ioel era în urma Lui, cu o faţă bucuroasă, plină de dragoste şi însufleţit de un zel copilăresc, încât atitudinea lui împrospăta inima Mântuitorului mai mult decât cele mai frumoase fructe şi chiar mai mult decât apa de la fântână.

Într-o seară, după o zi obositoare în care vorbise mulţimilor adunate pe malul lacului, în jurul bărcii în care stătea Ei, a trimis gloatele acasă.

„Haideţi să trecem în partea cealaltă”, le-a spus El ucenicilor Săi.

Ioel s-a dus la Andrei, care era ocupat cu repararea pânzelor. „Luaţi-mă şi pe mine!”, îi şopti el rugător.

„Ei, bine”, răspunse acesta binevoitor. „Mi se pare că ne poţi fi chiar de folos. Poţi să-mi dai frânghia aceea?”

Ioel sări să-l ajute. Imediat barca a început să plutească uşor, şi cetatea cu tumultul ei şi cu luminile care abia mai licăreau rămase în urmă. Marea era atât de liniştită încât orice stea de deasupra ar fi putut să se privească şi să-şi vadă strălucirea ca într-o oglindă întunecată.

Ioel, în partea din spate a bărcii, stătea liniştit şi fericit. Legănarea uşoară a bărcii îi oferea un sentiment de odihnă; clipocitul apei îi făcea o plăcere deosebită şi-l relaxa după o zi foarte grea. Îl văzuse pe unchiul său, Laban, în după-amiaza aceea, împreună cu alţi cărturari şi farisei şi l-a auzit declarând că numai cu ajutorul lui Beelzebul se puteau face minunile la care erau martori. Amintindu-şi, inima lui se umplu iarăşi de indignare. Privi la învăţătorul care adormise şi se întreba cum poate cineva să creadă asemenea lucruri rele despre El. Începuse să bată vântul şi, fiindcă se răcise, băiatul se întreba dacă n-ar trebui să-L acopere cu o pătură, dar neavând vreo una, îşi scoase haina pe care o purta pe deasupra şi o puse pe picioarele învăţătorului, retrăgându-se înapoi, timid, ca să nu-L trezească. După un timp adormi şi el.

Marea Galileei, din cauză că este situată între dealuri, este adesea

locul furtunilor spontane. Vânturile, prinzând putere de-a lungul canioanelor, se întâlnesc deasupra apei şi valurile se ridică asemeni unor ziduri. Ioel, deşi adormise liniştit, se trezi şi văzu barca purtată de valuri şi aproape plină cu apă. Fulgerele eraţi urmate atât de repede de tunete, încât nici nu avea timp să se încordeze şi să tragă aer în piept.

Totuşi, învăţătorul dormea. Ioel, ud până la piele se ţinea de marginea bărcii, aşteptându-se ca fiecare moment să-i fie ultimul. Întunericul era ca de smoală, iar marea urla îngrozitor de sălbatic! Cât de înspăimântaţi erau ei – purtaţi încoace şi încolo de furtună!

Valurile ameninţau să spargă corăbioara şi ucenicii nu mai puteau să-şi controleze frica.

„Învăţătorule!”, au strigat ei. „Nu-ţi pasă că pierim?”

Ridicându-Se, şi-a întins mâna spre mare şi a poruncit:

„Taci!”, şi îndată fortuna s-a potolit, ca un copil la pieptul mamei. Pe mare s-a lăsat o linişte profundă, stelele au început să strălucească iarăşi, iar marea reflecta din nou gloria, frumuseţea şi minunea creaţiei lui Dumnezeu. Parcă toate se prosterneau la picioarele Lui şi I se supuneau fără murmur. Ucenicii s-au înspăimântat şi au spus:

„Ce fel de om este acesta încât îl ascultă şi vântul şi marea?”

Ioel, privindu-L, îşi aminti de glasul care odinioară a răsunat peste întunericul de la început: „Să fie lumină!” La porunca aceea lumina s-a ivit şi aceea a fost prima zi a istoriei. Oare nu era acesta acelaşi glas?

Copilul se ghemui la picioarele Lui, îngropându-şi faţa în poalele hainei Sale, şi şopti înfiorat, dar şi cu adorare: „Tu eşti Christosul! Tu eşti Fiul lui Dumnezeu!”

Capitolul IX

După noaptea aceea, călătorind prin ţinutul Gadarenilor, Ioel a încetat să mai fie surprins de minunile la care era martor în fiecare zi. Chiar atunci când fiica lui Iair, conducătorul Sinagogii, a fost înviată din morţi, nu i s-a părut atât de minunat ca şi potolirea furtunii.

De multe ori, noaptea, când Fineas era plecat cu învăţătorul în alte cetăţi, Ioel se ducea la marginea mării şi, privind apa, îşi amintea scena. Marea îi fusese întotdeauna o privelişte interesantă în timpul nopţii. îi plăcea să privească pescarii care-şi fluturau torţele aprinse unii către alţii. Era cuprins de admiraţie când îi vedea cum îşi ridică braţele puternice ca să arunce mrejele sau sulița. Dar după dimineaţa aceea minunată a vindecării sale pe malul Galileei şi după potolirea furtunii i se părea un loc sacru, pe care-i plăcea să-l viziteze în nopţile senine,

când cetatea dormea şi cerul cobora parcă în lumina stelelor pe luciul apei liniştite.

Sărbătoarea Paştelui se apropia iarăşi, iar Ioel o aştepta nerăbdător, deoarece Fineas îi promisese cu un an în urmă că va putea merge la Ierusalim.

Ucenicii care fuseseră trimişi în Galilea ca să-i înveţe pe alţii ceea ce ei înşişi au fost învăţaţi şi să facă minuni în numele Celui ce i-a trimis, au început să se întoarcă pe rând. Aduceau cu ei veşti bune şi erau încurajaţi de rezultatul muncii lor, dar în acelaşi timp au fost întristaţi de moartea lui Ioan Botezătorul.

Când au ajuns în Capernaum, Ioel li s-a alăturat şi mergea pas la pas cu Fineas şi cu călătorii obosiţi, spre casa lui Simon.

„Când pornim spre Ierusalim?", a fost prima lui întrebare. Fineas privi cercetător în ochii lui şi răspunse:

„Ai fi foarte dezamăgit, fiul meu, dacă nu ai merge anul acesta".

Lui Ioel îi pieri glasul. îi era imposibil să înţeleagă lucrul acesta; pentru Fineas era un lucru de neînchipuit să nu meargă la Ierusalim la praznicul Paştelor.

„Sunt timpuri grele, fiule", explică el. „Lui Ioan Botezătorul i s-a tăiat capul. Învăţătorul are o mulţime de duşmani printre cei cu vază. A merge acum la Ierusalim ar însemna să intre singur în ghearele leului. Chiar şi aici îl pândeşte oricând pericolul urii lui Antipa. Cu niciun chip nu vrem să-L părăsim acum!"

„O, de ce îl urăsc atât de mult?", întrebă Ioel, privind cu ochii înlăcrimaţi la Omul dinaintea lor ce vorbea în şoaptă cu Ioan, care mergea alături de El. Apoi, întorcându-se spre Fineas întrebă: „Tată Fineas, de ce crezi că duşmanii Lui îl urăsc?"

„Învăţătorul a atras mulţimea de partea Lui şi ei sunt geloşi din pricina popularităţii Sale. Le răstoarnă tradiţiile şi învaţă o religie care ignoră unele reguli din legea veche. I-a scos afară pe schimbătorii de bani şi pe vânzătorii din Templu. Vindecă bolnavii în ziua Sabatului, stă de vorbă cu vameşii şi cu păcătoşii şi nu ţine seama de obiceiurile şi ceremoniile care în toate timpurile au făcut din poporul nostru un neam superior celorlalte prin cultură şi civilizaţie. Apoi, prin învăţăturile Sale îi face să se simtă vinovaţi de prejudecăţile şi de meschinăriile lor.

Dacă s-ar apropia de El şi L-ar înţelege, dacă ar vedea că viaţa Lui este atât de pură, încât nu are nevoie să-şi spele mâinile toată ziua, şi-ar da seama că numai iubirea Lui adâncă pentru semenii Săi îl face să se aplece şi să facă bine celor săraci şi obijduiţi. Dar vai, sunt nişte fanatici orbi! Doar pentru că persoana Lui este cu mult mai presus de imaginaţia lor şi pentru că măsurătoarea lor este mult prea îngustă ca

să-l cuprindă măreţia, doresc să-L omoare”.

„Dar când are de gând să-şi aşeze împărăţia?”, întrebă Ioel. „Nu vorbeşte niciodată despre aceasta?”

„Vorbeşte”, răspunse Fineas, „dar noi înţelegem prea puţin din ce vrea El să spună”.

Ajunseră deja acasă la Simon şi în timp ce acesta îşi invita oaspeţii înăuntru, Fineas spuse:

„Intră cu ei dacă vrei, fiule. Eu mă duc să-mi văd familia şi mă întorc în curând”.

Spre marea lui bucurie, Ioel află că grupul trebuia să treacă cât mai repede lacul, pentru a ajunge în micul port Betsaida. Era la o depărtare de numai şase mile.

„Nici nu am avut timp să mâncăm”, spuse Andrei către Ioel în timp ce se îndreptau spre corăbioară. „Abia aştept să ajungem undeva unde să nu ne deranjeze mulţimile ce se îmbulzesc mereu în jurul nostru”.

„În cât timp plecaţi?”, întrebă Ioel.

„Plecăm imediat”, răspunse Andrei, „fiindcă barca este pregătită”.

Ioel îşi aruncă privirea până la apă, ca şi cum ar fi calculat distanţa.

„Vă rog să nu plecaţi fără mine”, spuse el luând-o la fugă. Se întoarse foarte curând cu un coş de nuiele în mână şi abia îşi trăgea sufletul.

„Aţi văzut cât de repede am fugit?”, întrebă el. „Cu câteva săptămâni în urmă nici în visurile mele cele mai frumoase nu mi-aş fi închipuit că am să mai pot vreodată alerga aşa. O, cât de minunat mi se pare că pot alerga! Mi se pare că zbor!” Ridică ştergarul cu care acoperise coşul şi spuse: „Vedeţi? M-am gândit că învăţătorul este flămând. Nu am avut timp să caut altceva şi m-am oprit la prima dugheană din piaţă”.

În timp ce barca începu să alunece prin apă în mişcarea ei lină şi odihnitoare, mii de oameni ieşeau din satele din jurul lacului şi se grăbeau să le iasă înainte.

Barca urcă încet în susul unui râu, îndepărtându-se de lacul presărat cu pânze. Malurile verzi ale râului păreau să promită odihna şi liniştea mult dorită, dar mulţimile pe care cei mai mulţi dintre ei ar fi vrut să le evite îi aşteptau cu nerăbdare. Îşi aduseseră bolnavii ca să fie vindecaţi şi învăţătorul nu-i putea refuza, fiindcă erau ca nişte oi fără păstor! Aveau nevoie să fie ajutaţi, vindecaţi, învăţaţi şi mângâiaţi!

Ioel nu avu prilejul să-l ofere mâncarea pe care o cumpărase în grabă cu încă una din monedele lui, strânse cu atâta greutate în speranţa că va sosi şi ziua răzbunării sale. Spre sfârşitul zilei, îi auzi pe ucenici spunând că învăţătorul ar trebui să-i trimită pe oameni acasă.

„Pâinile pe care le-am putea cumpăra cu două sute de dinari n-ar ajunge nici să guste fiecare din ele câte puţin”, spuse Filip, Iar Andrei, fratele lui Simon, adăugă:

„Este aici un băieţel care are cinci pâini de orz şi doi peşti; dar ce sunt acestea la atâţia?”

Ioel se grăbi şi aduse coşul cu ce era în el; cinci pâini mici şi doi peşti sfrijiţi – în total nu mai mult decât ar fi mâncat un om flămând. Stătea nedumerit şi privea cum ucenicii, la porunca învăţătorului, au pus mulţimea să stea jos în grupuri de câte cincizeci. A fost cuprins de uimire când a văzut că învăţătorul a luat pâinile, le-a binecuvântat şi le-a dat ucenicilor care, la rândul lor, le-au împărţit mulţimilor. Apoi cei doi peştişori au fost împărţiţi în acelaşi mod. Băiatul s-a întors spre Fineas, care tocmai ajunse şi el.

„Ai văzut minunea?”, întrebă el emoţionat. „A înmulţit mâncarea de o mie de ori!”

Fineas zâmbea. „Noi punem un bob de grâu în pământ”, spuse el, „iar când acesta rodeşte alte zeci de boabe, nu ne mirăm deloc. Dar când Stăpânul face acelaşi lucru într-o clipă, strigăm: «O minune!» Oamenii sunt tentaţi să se mire mai mult de o eclipsă a soarelui decât de faptul că el răsare în fiecare dimineaţă”, repetă el, amintindu-şi de discuţia ce-o avuse cu călătorul acela bătrân pe drum spre casa lui Natan ben Obed.

În timp ce mulţimile se săturau cu pâinea şi peştele, toţi erau cuprinşi de un sentiment deosebit de exaltare. Li se părea că reveniseră zilele binecuvântate ale poporului Israel când aceştia erau hrăniţi cu mană din cer. După ce toţi s-au săturat şi s-au strâns douăsprezece coşuri de firimituri, poporul dorea să-L încoroneze ca rege. Începură să se frământe gândindu-se la neliniştea vremurilor, şi cu ocazia acestei minuni, emoţiile lor s-au aprins atât de mult, încât toţi ca unul îi cereau să le fie conducător.

Ioel se întreba de ce i-ar refuza. Cu siguranţă, niciun altul nu ar fi ezitat la o asemenea propunere. Până şi pescarul nedumerit, la porunca lui Iisus, a urcat în barcă şi a făcut cale întoarsă, dezamăgit. Pentru minţile lor mărginite li se părea că făcuse o greşeală neacceptând gloria mulţimilor; aşteptaseră atât de mult momentul în care învăţătorul va fi recunoscut şi onorat în noua împărăţie. În vegherile nopţilor târzii, mulţi din ei visaseră la puterea ce-i aştepta, însă acum se întorceau descurajaţi şi tăcuţi sub lumina albă a lunii care parcă îmbrăca cerul, pregătindu-l pentru sărbătoarea praznicului.

În săptămânile care au urmat, Ioel se retrăgea tot mai des la locul lui favorit de pe malul mării, unde se aşeza pe o piatră ascunsă printre

tufişurile de oleandru şi, legănându-şi picioarele în spuma valurilor, privea adânc în largul zării, meditând la scenele la care fusese martor în ultimul timp. I se părea atât de interesant faptul că învăţătorul a putut să păşească pe valurile acelea unduioase. Îl văzuse cu ochii lui în noaptea aceea, după ce a hrănit mulţimile, venind calm spre barcă şi prinzându-l de mână pe Petru, care se scufunda. Sărmanul băiat era îndurerat adânc că acest Om, împuternicit de Dumnezeu, era atât de neînţeles de oameni. Tot timpul, numai la aceasta se gândea. În Sabatul de după înmulţirea pâinilor, nu fusese la Sinagogă ca să vadă mulţimile care-L îmbulzeau, dar Fineas, care se întorsese acasă încruntat, îi povesti cum învăţătorul le-a spus că ei îl urmează numai fiindcă au văzut înmulţirea pâinilor şi a peştilor.

„Când am ieşit afară, am văzut pragul de sus al uşii pe care este sculptat vasul cu mană. Când ei l-au cerut un semn pentru a crede în El, spunându-l: «Părinţii noştri au mâncat mană în pustie», El le-a răspuns: «Eu sunt pâinea vieţii! Voi M-aţi văzut, dar nu credeţi.»

În timp ce vorbea, ei au început să murmure împotriva Lui, fiindcă spusese că El este pâinea care s-a coborât din cer. Era şi unchiul tău Laban acolo. L-am auzit întrebând batjocoritor: «Nu este acesta fiul lui Iosif, pe ai cărui mamă şi tată îi cunoaştem? Cum spune el atunci, că a venit din cer?» Apoi a început să râdă cu glas tare. Sunt mulţi ca el. În jurul lor simţeam atmosfera tensionată, plină de ură, de prejudecăţi; o sete de sânge şi de persecuţie. Până la urmă, chiar mulţi din cei ce se dăduseră drept prietenii Lui, s-au întors împotriva Lui”.

În timp ce Fineas istorisea aceste lucruri soţiei sale şi lui Ioel, învăţătorul se îndrepta spre casă împreună cu cei doisprezece aleşi ai Săi.

„Voi nu vă duceţi?”, îi întrebă El în timp ce observa privirile reci ale multora care doar cu o zi înainte fuseseră hrăniţi de El şi care acum îi întorceau spatele în mod deschis.

Simon Petru şi-a aruncat întrebător o privire peste feţele tovarăşilor săi, apoi a făcut un pas mai în faţă.

„Doamne, unde să mergem? La Tine sunt cuvintele vieţii veşnice. Noi credem şi ştim că Tu eşti Sfântul lui Dumnezeu”.

Ceilalţi au dat şi ei din cap cu aprobare, în afară de unul singur. Iuda Iscarioteanul a strâns în mână punga şi şi-a aruncat privirea peste lac, pentru a evita ochii cercetători care erau fixaţi asupra lui.

Aceşti galileeni cinstiţi erau prea simpli ca să-i bănuiască pe alţii de gânduri mârşave şi, totuşi, simţeau că acest străin din Iudea nu era cu adevărat una cu ei. Nu puteau vedea că sub lâna de oaie se ascundea natura unui lup, dar îi observau mereu lipsa de entuziasm. Era şi el unul

din aceia care-L urmau pe învăţătorul numai pentru pâinile şi peştii unei împărăţii temporare, iar acum, în taina sufletului său îi părea rău că se alăturase unei cauze de al cărei succes final începea să se îndoiască.

Flăcările amurgului se stinseră dintr-odată după un nor greu şi o furtună începea să se înteţească pe lacul Galileei, iar valurile lui izbeau în bărcuţele ancorate la ţărm.

Anul popularităţii era pe sfârşite.

Capitolul X

Abigail măcina în casă nişte boabe de grâu făcându-şi astfel faina necesară pentru următoarele câteva zile. Pietrele moriştii făceau atâta zgomot, încât femeia nu auzi paşii ce se apropiau. O umbră în dreptul uşii o făcu să-şi ridice privirea.

„Ai venit mai degrabă astăzi, Fineas”, spuse ea zâmbind. „Voi avea prânzul gata îndată. L-am trimis pe Ioel în piaţă să-mi cumpere nişte miere şi...

„Nu, draga mea! Nu am poftă de mâncare”, o întrerupse ei, „dar am venit să stau de vorbă cu tine. Vino!”

Abigail puse morişca la o parte şi, scuturându-şi făina de pe mâini, se aşeză pe pragul casei, lângă el, privindu-i întrebător faţa îngrijorată. Fineas începu:

„Învăţătorul pleacă în curând”, spuse el, „ca să-i înveţe şi pe cei din părţile îndepărtate ale Galileei”.

„Şi vrei să mergi şi tu?”, întrebă ea când el se opri. „Da, Abigail! Cum să nu vreau? Şi totuşi, cum să te las singură cu copilaşii în aceste timpuri pline de nelinişte? Nu-ţi închipui cât de periculos este! Îţi aminteşti câte veşti groaznice am auzit în ultimul timp? Întreaga ţară este ca un vulcan care fumegă, gata să erupă în orice moment. În momentul în care se va ridica un conducător, tot Israelul se va răscula împotriva puterilor ce ne-au călcat în picioare”.

„Dar nu este acest profet, Iisus, cel care trebuie să izbăvească pe Israel?”, întrebă Abigail. „Nu face niciun plan pentru a-şi aşeza împărăţia?”

„Nu-L înţeleg deloc!”, spuse Fineas trist şi dezamăgit. „Vorbeşte mereu despre o împărăţie în care vom fi părtaşi cu toţii, dar se pare că nu face nimic pentru a o pune pe picioare, îşi petrece tot timpul vindecând boli, iertând păcătoşi şi spunându-ne cum să ne iubim duşmanii.

Apoi, de ce şi-a ales în guvernul Său numai oameni simpli, pescari şi

vameşi? Aceştia nu au nici influenţă, nici bani. Cât despre alegerea vameşului acela, Levi-Matei, l-a adus numai dizgraţie şi dezavantaj. Mi se pare că nu mai ştie cum să se folosească de sentimentele poporului. Cred că s-ar fi putut bucura de ajutorul celor mai însemnaţi oameni ai naţiunii dacă i-ar fi abordat altfel. Însă îi şochează prin faptul că nu pune preţ pe legile pentru care ei şi-ar da mai degrabă viaţa decât să le calce. Se asociază cu cei pe care aceştia îi consideră necuraţi. Toate minunile Lui nu-i pot face să uite ruşinea şi dizgraţia pe care-au simţit-o când i-a mustrat de făţărnicie de faţă cu toate acele mulţimi de oameni. Asta n-au să i-o ierte niciodată. Aceştia nu-i vor oferi nicio susţinere acum şi nu văd cum un guvern nou ar putea fi format fără ajutorul lor”.

Abigail luă mâna soţului ei şi, cu ochii ei negri, strălucind de un zel intens, îl întrebă:

„Pentru ce este nevoie de forţe armate şi de mâini omeneşti? Unde erau oştile lui Faraon când părinţii noştri au trecut prin Marea Roşie? A fost acolo nevoie de vărsare de sânge şi de luptă? Cine s-a luptat pentru noi când au căzut zidurile Ierihonului? A cui mână i-a lovit pe asirieni la Sanherib? Este oare mâna Domnului prea scurtă să izbăvească? De ce nu poate acest profet să rostească pacea asupra Ierusalimului aşa cum a liniştit marea cu câteva nopţi în urmă? De ce nu poate fi puterea Lui înmulţită ca şi pâinile şi peştii? De ce nu poate fi vindecat tot Israelul cum a fost vindecat Ioel? De ce nu poate să reînvie gloria naţiunii noastre aşa cum a înviat-o pe fiica lui Iair? Isaia l-a numit «Domnul Păcii». Ce rost au toate aceste lecţii decât să ne înveţe că scopurile lui Dumnezeu nu depind de mâinile şi de ajutorul oamenilor?”

Glasul ei şoptit, cuvintele şi întrebările ei inspiratoare, l-au înfiorat, şi o privea înmărmurit.

„Abigail”, răspunse el în şoaptă, „«sursa bucuriilor mele», pe bună dreptate porţi acest nume! Tu mi-ai alungat îndoielile care m-au chinuit zile în şir! Abia acum îmi dau seama de ce El niciodată nu ne aţâţă să ne răzvrătim asupra jugului Cezarului. La împlinirea vremii, ne va elibera cu o suflare, cu un singur cuvânt!

Cât de ciudat mi se pare că Dumnezeu mi-a hărăzit să-mi petrec copilăria prin preajma Lui! Ceea ce mă uimeşte nu este faptul că El este Mesia, ci că eu L-am cunoscut atâţia ani şi nu am ştiut adevărul”.

„Cât timp crezi că vei fi plecat?”, întrebă ea după o pauză, întorcându-se deodată la primul subiect.

„Probabil câteva luni. Nimeni nu ştie ce fel de insurecţie sau răscoale pot să înceapă prin părţile acestea. De când l-a decapitat pe Ioan Botezătorul, Irod s-a mutat în Liberia. Nu-mi place să te las aici singură”.

Abigail, şi ea, avea faţa gravă şi nu vorbi nimic un timp îndelungat.

„Mi-a venit o idee!”, exclamă ea într-un târziu, cu o rază de bucurie în priviri. „De multe ori mi-am dorit să vizitez meleagurile copilăriei mele. Cele câteva zile pe care le-am petrecut acolo împreună cu tine, cu ocazia praznicelor, au fost atât de scurte! Nu aş putea să-i iau pe copii şi pe Ioel în Betania? Nici mama, nici tata nu au văzut-o pe micuţa Rut, şi acolo am putea sta liniştiţi şi în siguranţă până te întorci tu”.

„De ce nu ţi-am cerut sfatul înainte de a mă îngrijora?”, întrebă Fineas. „Cât de uşor ştii să rezolvi lucrurile!”

În clipa aceea, copiii se întorceau în fugă din piaţă. Abigail intră în casă cu proviziile pe care ei le cumpăraseră, lăsându-l pe Fineas să le dea vestea despărţirii şi călătoriei planificate.

O săptămână mai târziu, Fineas, stătea la poarta cetăţii, privind o caravană ce se îndepărta spre sud. Închiriase doi catâri de la proprietarul caravanei. Abigail era pe unul din ei, ţinând-o pe micuţa Rut în braţe; Ioel pe celălalt, împreună cu Işai.

Abigail, anticipând bucuria întoarcerii în casa părintească, era la fel de fericită precum copilaşii ce mergeau încântaţi. În schimb, expresia feţei lui Fineas trăda o îngrijorare profundă. Gândindu-se ia pericolele călătoriei, mintea lui era cuprinsă de presimţiri negre. îi privea îndepărtându-se, cu inima împovărată şi tulburată.

Când au ajuns în vârful unui deal, s-au întors să privească înapoi şi să-i facă din mână. Câteva clipe mai târziu, dispăreau dincolo de deal. Atunci Fineas, strângând toiagul în mână, porni în direcţia opusă, ca să-şi urmeze prietenul copilăriei, dacă va fi nevoie, chiar până la capătul lumii.

Era în mijlocul recoltei orzului. Işai nu mai fusese niciodată la ţară până atunci. Pentru prima oară în viaţă, natura îşi desfăşura sub ochii lui câmpiile, pădurile şi viile, în timp ce Abigail le povestea istoria acelor ţinuturi. Mai întâi într-o parte a drumului, apoi în cealaltă, le arăta anumite locuri şi le povestea câte ceva interesant.

„Aici este Dotan, unde Iosif a ieşit în câmpie să-şi vadă fraţii, îmbrăcat cu haina aceea pestriţă. Acolo este muntele Ghilboa, unde săgeţile filistenilor l-au rănit pe Saul, iar acesta s-a aruncat în sabia sa, găsindu-şi astfel nefericitul sfârşit. Acolo este Şilo, unde Ana l-a adus pe micul Samuel să-l închine Domnului; tot de acest loc este legată şi întâmplarea cu prorocul Eli, atât de bătrân, încât chiar şi ochii îi erau mult prea slabi ca să mai vadă. Stătea în faţa porţii, aşteptând veşti de pe câmpul de bătălie – veşti care nu au întârziat să vină, aducând doliul în familia prorocului.

Cei doi fii ai acestuia muriseră, iar chivotul legământului fusese luat.

La aflarea tristei veşti Eli a căzut pe spate şi şi-a frânt gâtul”.

Le-a spus toate aceste întâmplări şi multe altele. Apoi, la fântâna lui Iacov, unde s-au oprit să se odihnească, Ioel l-a ridicat pe Işai ca să privească înăuntru. Văzându-şi faţa mică în apă, copilul s-a speriat şi s-a dat înapoi. Când Ioel i-a dat o cană cu apă, s-a uitat atent în ea un timp îndelungat până a îndrăznit să bea.

Casa unde Abigail crescuse era una bogată. Tatăl ei, Ruben, era un argintar priceput şi era cunoscut de mulţi ani în Ierusalim, nu numai pentru ornamentele frumoase pe care le vindea într-un magazin mic de lângă templu, ci şi pentru bunătatea cu care îi ajuta pe cei săraci. Toţi îl numeau „Ruben cel darnic” şi puţini meritau numele acesta mai mult decât el. Mergea în fiecare zi în cetate, dar locuia în Betania, la două mile distanţă. Casa lui li s-a părut copiilor un palat, în comparaţie cu căsuţele mici din Capernaum.

Ioel privea în jur cu ochii plini de admiraţie, iar Işai cerceta totul şi-şi punea mâinile pe toate lucrurile: pe perdelele orientale, pe canapelele moi şi pe mobilierul scump. Când mama lui nu-l vedea, lua toate vazele, sfeşnicele şi cănile de pe masă şi le examina pe fiecare în parte. Nu erau tablouri în casă – Legea interzicea. Dar erau câteva oglinzi dintr-un metal şlefuit, şi Işai îşi privea mereu chipul în ele.

Rut stătea mereu lângă mama ei.

„Este o rază a soarelui lui Dumnezeu”, spuse bunica ei, luând-o în braţe pentru prima oară. Copila, care de obicei se ferea de străini, văzu asemănarea dintre bunica şi mama ei şi-i mângâia faţa cu degetele ei moi. Din momentul acela, Rebeca, bunica ei, împlinea orice dorinţă a nepoatei.

Nici lui Işai nu i-a trebuit prea mult timp ca să cucerească inima bunicului. Bătrânul, ai cărui fii muriseră cu mulţi ani în urmă, părea să-şi concentreze toate speranţele în fiul singurei sale fiice. îl lua cu el peste tot, dar cele mai fericite ceasuri erau atunci când îl ţinea pe genunchi, învăţându-l Legile, Psalmii şi Proverbele, care ştia că-i vor fi o lumină mai târziu.

„Am stat de vorbă până târziu...”

„Nu, nu pedepsi copilul!”, spuse el într-o dimineaţă când Işai se făcuse vinovat de neascultare. Abigail continua să rupă frunzele de pe o nuia de alun pe care tocmai o tăiase.

„Dar, tată”, spuse ea zâmbind, „te-am văzut adesea pedepsindu-i pe fraţii mei pentru aceeaşi neascultare şi te-am auzit de tot atâtea ori spunând că una dintre cele mai înţelepte învăţături ale lui Solomon este «nu cruţa nuiaua, ca să nu-ţi pierzi fiul». Lui Işai îi lipseşte disciplina fermă a tatălui său şi începe să devină un răsfăţat”.

„Da, da, fiica mea”, recunoscu bătrânul. „Totuşi, eu nu pot să stau aici şi să fiu martorul acestei pedepsiri”.

Abigail a folosit nuiaua după cum a intenţionat. Băiatul auzise conversaţia şi ţipetele lui au ajuns până la urechea bunicului, în timp ce acesta mergea călare spre cetate. Când s-a întors, seara, bătrânul a adus un pachet mare: plăcinte cu smochine şi un turban mic ce s-ar fi potrivit mai degrabă pentru un prinţ decât pentru fiul unui tâmplar.

„Cine locuieşte în partea cealaltă a drumului?”, întrebă Ioel într-o

dimineaţă.

„Două prietene de-ale mele”, răspunse Abigail. „Au venit să mă vadă în prima seară când au aflat că am sosit. Voi eraţi obosiţi şi aţi adormit. Am stat şi am povestit până noaptea târziu, fiindcă ele au vrut să le spun tot ce ştiam despre Rabbi Iisus. El a fost aici anul trecut, şi Marta mi-a spus că El şi fratele ei Lazăr s-au împrietenit repede. O, uite-l pe Lazăr – tânărul acela care iese chiar acum din casă! Este scrib şi merge să scrie, în fiecare zi într-una din încăperile Templului.

Maria mi-a spus că Scripturile pe care le-a copiat el sunt din cele mai frumoase din câte au fost scrise”.

„Uite!”, exclamă Ioel. „A scăpat un sul de pergament şi nu a observat. Mă duc să i-l dau”.

Abia se obişnuise cu bucuria de a fi atât de iute de picior; nimic nu-l mai împiedica să alerge acum. I se părea că zboară şi îl ajunse pe tânăr în câteva clipe.

„Ah, tu eşti oaspetele vecinului meu Ruben”, spuse Lazăr după ce-i mulţumi. „Nu eşti cumva tânărul care a fost vindecat de prietenul meu cel mai bun? Surorile mele mi-au vorbit despre tine. Trebuie să fie o experienţă extraordinară să te vezi schimbat deodată dintr-un olog neajutorat într-un tânăr puternic cum te văd că eşti acum. Ce-ai simţit când te-a vindecat?”

„Ah, nici nu ştiu cum să-ţi spun, Rabbi Lazăr”, răspunse Ioel. „Nici nu m-am gândit la mine în clipa când m-a luat de mână. Mă gândeam doar cât de mult îl iubesc pe El. Eram un orfan înainte, dar din clipa aceea, El mi-a devenit totul: tată, mamă, dragostea de casa pe care nu o aveam şi, mai mult decât atât, dragostea lui Dumnezeu mi se părea că s-a coborât şi m-a înfăşurat atât de lesne, încât am fost sigur că El este Mesia. Nici nu mi-am dat seama că nu mai eram olog, până când nu am pornit de-a lungul ţărmului Galileei. Ah, nu poţi să-ţi închipui cât de mult aş fi vrut să-L urmez! Cât de mult aş fi vrut să merg cu El în loc să vin aici!”

„Da, băiete, îmi dau seama”, răspunse tânărul cu gingăşie, „fiindcă şi eu îl iubesc!”

Legătura puternică dintre cei doi i-a făcut să se simtă ca şi când s-ar fi cunoscut dintotdeauna.

„Vino cu mine puţin, să mai povestim”, spuse Lazăr. „Mă duc la Templu în Ierusalim. De fapt, n-ai vrea să vii cu mine? Trebuie să duc aceste suluri unui preot, apoi o să-ţi arăt câteva din locurile cele mai interesante ale cetăţii”.

Ioel alergă înapoi, ca să-şi ceară voie. Oprindu-se doar o clipă ca să-şi lege turbanul alb în jurul capului, l-a ajuns îndată pe noul său prieten.

În mintea sa, amintirea Ierusalimului era una palidă şi confuză. De nenumărate ori i-a auzit pe pelerinii care se întorceau de la praznice încercând să descrie sentimentele ce le-au avut când au ajuns să privească cetatea. Acum, după ce au trecut dealul, priveliştea l-a făcut să simtă aceeaşi fiori ca şi ei.

Soarele dimineţii lumina zidurile din marmură albă ale Templului şi aurul ce strălucea cum nu-şi imaginase niciodată. Lui Ioel nu-i venea să creadă că mâinile omeneşti au putut să creeze atâta măreţie şi frumuseţe. A tras aer în piept şi a scos o exclamaţie plină de uimire.

Lazăr a zâmbit. „Vino”, spuse el, „este şi mai frumos înăuntru”.

Au trecut încet prin pridvorul lui Solomon, fiindcă toţi păreau să-l cunoască pe Lazăr şi mulţi se opreau să-i vorbească. Apoi au trecut prin Curtea Neamurilor. Era ca o piaţă în care se vindeau porumbei. Mieii, viţeii şi boii behăiau şi mugeau atât de tare, încât Ioel abia putea să audă ce-i spunea prietenul său. Şi-au făcut loc prin mulţime şi au ajuns îndată la Poarta Frumoasă ce dădea în Curtea Femeilor. Aici, Lazăr îl lăsă pe Ioel câteva momente în timp ce se duse să dea sulurile preotului pentru care le copiase. Ioel privea în jur. Pentru prima oară de când fusese vindecat, se întreba dacă ar fi posibil să-şi ia locul între Leviţi sau să devină preot, aşa cum trebuia să-i fie destinul.

În timp ce aceste întrebări îi răsunau în inimă, Lazăr veni înapoi şi îl conduse în curtea următoare. De acolo putea să privească Locul Sfânt, care era împodobit cu o viţă cu ciorchini de struguri mari cât înălţimea unui om, numai din aur curat. Dincolo de acest ioc, el ştia că era o perdea grea, dintr-o ţesătură de purpură, care despărţea Locul Sfânt de Locul Preasfânt. Cum stătea acolo şi se gândea la clopoţeii zăngănitori, la trâmbiţele de argint, la fumul de tămâie şi la slava şi măreţia cântecelor din Templu, fu cuprins iarăşi de un dor adânc de a deveni unul din acei preoţi îmbrăcaţi în alb, care slujesc la Templu în fiecare zi. Dar, odată cu această dorinţă, îşi reaminti de malul Galileei, unde numai ciripitul şi fâlfâitul aripilor păsărilor frângeau liniştea, unde, în afară de vântul care adia dinspre lac, nu se mai auzea decât Glasul care proclama vestea nouă a Evangheliei sub cerul liber.

„Nu”, gândi el. „Aş vrea mai degrabă să-L urmez pe El decât să port hainele Marelui Preot”.

Soarele aproape asfinţea când cei doi se întorceau acasă. Vizitaseră aproape toate locurile interesante din cetate.

Lazăr găsise în băiat un tovarăş de încredere şi prietenia ce s-a legat în acea zi avea să fie pentru mult timp.

Capitolul XI

Ce vezi, bunicule?”, întrebă Işai în timp ce urca scările ce duceau pe acoperişul de pe care Ruben cerceta intens cerul.

„Vino aici, fiule”, spuse bunicul. „Stai aici în faţa mea şi uită-te unde îţi arăt eu. Ce vezi?”

Copilul scrută zarea albastră care acum era luminată de amurg.

„O, este lună nouă!”, strigă băiatul entuziasmat. „De unde-a apărut?”

„Vara şi-a lăsat secera de argint pe cer, pentru ca noaptea să poată secera în câmpiile ei de stele”, răspunse bătrânul. Apoi, văzând expresia nedumerită de pe faţa băiatului, se grăbi să adauge: „Nu, este cădelniţa pe care mâna lui Dumnezeu o leagănă pe cer, pentru a ne reaminti să înălţăm tămâia laudelor noastre spre El. Chiar acum un mesager aleargă spre templu, pentru a anunţa sinedriul că a răsărit luna nouă. Da, alţi ochi au fost mai ageri decât ai mei, fiindcă uite: Pe muntele măslinilor, deja s-a aprins torţa!”

Işai privi flacăra jucăuşă câteva minute, apoi se duse să-şi cheme surioara. Când au ajuns înapoi pe acoperiş, o mulţime de torţe se aprindeau, ca răspuns, şi luminau zarea de pe toate dealurile Iudeii, până când tot ţinutul era luminat şi pregătit pentru sărbătoarea lunii noi.

„Ce bine ar fi să fie aşa în fiecare seară, nu-i aşa, Rut?”, exclamă Işai. „Tu nu te bucuri că suntem aici?”

Bătrânul îi privi pe copii cu un zâmbet, mulţumit.

„Vă voi arăta ceva mai frumos decât aceasta, în curând”, spuse el. „Aşteptaţi numai până la Praznicul săptămânilor, când toţi oamenii vin să-şi aducă primele roade ale recoltei. îmi pare bine că vizita voastră are loc în acest timp al anului, ca să puteţi vedea toate aceste sărbători una după alta”.

Când ziua celebrării Praznicului săptămânilor sosi, Ruben îşi lăsă atelierul în grija lucrătorilor şi îşi dedică timpul şi atenţia întru totul lui Ioel şi lui Işai.

„Să nu pierdem alaiul”, spuse el. „Să ieşim din cetate, să ne aşezăm pe marginea drumului şi să vedem cum vin oamenii la praznic”.

N-au avut de aşteptat prea mult până când oamenii au început să vină în cete de prin toate împrejurimile. Fiecare grup ducea câte o pancartă pe care era scris numele satului din care venea. Un bou îngrăşat pentru jertfa, era mânat înainte. Coamele lui erau poleite şi trupul împodobit cu ghirlande din crengi de măslin.

Turme de oi şi de boi pentru jertfă, catâri şi cămile cărând tot felul

de daruri pentru templu, pelerini bătrâni şi neajutoraţi veneau în urmă. Femeile şi copiii purtau coroniţe de trandafiri pe cap. În mâini duceau snopi de grâu legaţi şi împodobiţi cu crini. În vasele de argint ale celor bogaţi sau în cele din nuiele ale celor săraci, erau cele mai frumoase fructe ale recoltei.

Ciorchine mari de struguri, piersici catifelate, rodii coapte, pere moi, pepeni roşii şi galbeni – aceste jertfe de fructe şi flori fiind prezente dintr-un capăt în altul al mulţimii, fiindcă nimeni nu venea cu mâna goală la acest „Munte al Domnului”.

Când s-au apropiat de porţi, câţiva preoţi îmbrăcaţi în alb i-au întâmpinat. Ruben l-a ridicat pe Işai în braţe ca să poată vedea mai bine. Ioel s-a urcat pe o stânca.

„Ascultaţi!”, le spuse bătrânul.

Un cântec vesel de flaute a început, şi un cor puternic a urmat: „Mă bucur când mi se zice să mergem la Casa Domnului! Picioarele noastre vor păşi în curţile tale, Ierusalime!”

Tot mai multe glasuri se unire să cânte acest psalm împreună cu corul. Ruben începu să cânte şi el plin de zel: „Pacea să fie între zidurile tale, Ierusalime!”

Urmându-i pe aceşti pelerini până la templu, văzură cum preoţii au luat porumbeii ce fuseseră aduşi pentru arderea de tot şi primele roade care aveau să fie aşezate pe altar.

Işai îşi ţinea strâns bunicul de mână în timp ce treceau prin curţile din afara templului. Era pe jumătate înspăimântat de zarva mulţimii, de mugetele şi de behăitul animalelor care erau împinse în cuşti. Văzuse odată un ritual de jertfa. Sângele care curgea şiroaie pe treptele de marmură ale altarului şi fumul arderii de tot erau încă întipărite în memoria lui şi îl făceau să-i fie milă de viţeii aceia cu ochi blajini şi de mieluşeii înspăimântaţi. Se bucură când bunicul s-a îndepărtat de locul acela.

Îndată, după ce această sărbătoare trecu, au urmat zece zile solemne care pentru Ioel au fost pline de interes şi mister. Erau zilele pregătirii pentru Praznicul Ispăşirii. În această zi deosebită, dacă existau neînţelegeri între vecini, ele erau uitate şi iertate, iar păcatele erau mărturisite. Ultima zi, mai solemnă decât toate celelalte, era singura din tot anul în care Marele Preot dădea la o parte catapeteasma şi intra în Sfânta Sfintelor.

Lăsându-şi toate hainele catifelate şi scumpe la o parte, îmbrăcat doar într-o haină albă simplă, desculţ şi cu capul acoperit, trebuia să intre de patru ori în locaşul înfricoşător. O dată să ofere tămâie, o dată să se roage, o dată să stropească sângele unui ţap spre scaunul milei,

iar apoi să aducă cădelniţa.

Aceea era ziua când doi ţapi erau aduşi. Prin tragerea la sorti, unul era ales pentru jertfa. Pe celălalt, Marele Preot aşeza păcatele întregului popor şi era dus în pustie, pentru a fi aruncat de pe o stâncă foarte înaltă. Ochii lui Ioel erau împăienjeniţi de lacrimi privind ţapul ispăşitor ce urma să fie dus în pustia înfricoşătoare. îi era milă de sărmanul animal sortit unei asemenea morţi din pricina păcatelor poporului.

Apoi, urmau ceremoniile de încheiere a praznicului, când întreaga adunare se închina de trei ori până la pământ, iar Marele Preot striga solemn: „Sunteţi curăţiţi! Sunteţi curăţiţi! Sunteţi curăţiţi!”

Ioel era bucuros când toate aceste ceremonii se sfârşeau şi oamenii porneau veseli spre casele lor.

„Când mergem înapoi la cealaltă casă a noastră?”, întrebă Rut într-o zi.

„De ce, nu eşti fericită aici, micuţa mea?”, întrebă Abigail. „Eu credeam că tu ai uitat de casa noastră”.

„Mi-e dor de porumbeii mei albi”, spuse ea cu buzele tremurânde. „Şi mi-e dor de tata!” Şi fetiţa începu să suspine.

Abigail o luă în braţe, încercând să o mângâie.

„Trebuie să mai aşteptăm puţin. Cred că tata va veni după noi în curând. Eu îmi voi lua broderia, iar tu poţi să vii cu mine peste drum”.

La început, Rut era ruşinoasă când mergea la prietenele mamei sale, dar Marta i-a câştigat repede inima cu plăcintele cu miere pe care le făcea, iar Maria îi spunea poveşti care de care mai frumoase şi interesante. După un timp, începu să intre în casă şi să iasă la fel de vioaie şi zglobie ca un fluturaş.

Într-o zi, mama ei stătea cu cele două surori într-un colţ umbrit al curţii. Rut mergea de la una la alta, urmărind cum firele colorate ale broderiei căpătau forma florilor sub măiestria degetelor. Deodată, auzi clinchetul unui clopoţel de argint. În timp ce stătea atentă şi asculta, Lazăr intră în curte.

„Uite ce ţi-am adus, mititico”, spuse el. „Doar ca să uiţi de porumbeii tăi albi după care plângi tot timpul”.

Era un mieluşel alb ca zăpada, împodobit cu ghirlande de flori multicolore, de gâtul căruia atârna clopoţelul de argint pe care ea îl auzise.

La început, fetiţa era atât de încântată, încât îl privea minunându-se fără cuvinte şi doar îşi plimba degetele mici prin blana moale. Apoi, luă mâna lui Lazăr şi o sărută şoptind:

„Tu eşti aşa de bun!”

Din ziua aceea, Rut îl urma pe Lazăr precum mieluşelul o urma pe ea, iar Maria şi Marta nu ştiau ce anume suna mai dulce în casa lor liniştită – clinchetul clopoţelului de argint sau glăsciorul fetiţei.

Abigail petrecea multe ceasuri fericite cu prietenele ei. Într-o zi, când stăteau la umbra grădinii şi coseau de zor, Rut şi Işai au venit alergând spre ele.

„Vine tata împreună cu cineva”, strigă băiatul. „Mă duc să le ies înainte!”

Se repeziră spre poartă tocmai în momentul în care călătorii plini de praf au ajuns în faţa casei.

„Pacea să fie peste casa aceasta şi în inimile celor ce locuiesc în ea”, spuse străinul, înainte ca Fineas să-şi salute soţia şi prietenii.

„Noi am mers mai întâi la casa tatălui tău, draga mea soţie, dar negăsind pe nimeni, am venit aici”, spuse Fineas.

„Vă rog să intraţi!”, insistă Marta. „Mi se pare că aveţi nevoie de odihnă şi hrană”.

Dar înainte de a se spăla şi a mânca, le-au adus un mesaj:

„Vine învăţătorul”, spuse Fineas. „A trimis şaptezeci din ucenicii Săi să meargă câte doi în fiecare sat, pentru a vesti împărăţia Lui şi a proclama că ziua Domnului este aproape. Noi tocmai am fost în Samaria pentru a duce vestea acolo”.

„În sfârşit, în sfârşit!”, exclamă Maria înmănunchindu-şi mâinile. „Aproape că nu-mi vine să cred că am ajuns această zi minunată a gloriei lui Israel!”

„Spune-ne ce minuni a mai făcut învăţătorul”, spuse Abigail, după ce cei doi au mâncat şi au băut apă proaspătă.

Mai întâi unul, apoi celălalt, au istorisit minunile pe care le-au văzut şi au povestit ce au auzit. Până şi copiii s-au apropiat să asculte, aşezându-se pe genunchii tatălui.

„S-a discutat foarte mult despre împărăţia care urmează să fie instaurată. În timp ce era în casa lui Petru în Capernaum, câţiva dintre ucenici au început să se certe în jurul lui, întrebându-se care dintre ei vor ocupa poziţiile cele mai înalte. Se părea că cei care L-au urmat cel mai mult timp aveau pretenţie la posturile cele mai bune”.

„Şi ce a spus El?”, întrebă Abigail curioasă.

Fineas îşi puse mâna pe căpşorul cârlionţat al lui Rut. „A luat un copilaş ca acesta, l-a aşezat în mijlocul nostru şi a spus că cel care vrea să fie cel mai mare în împărăţia Lui, trebuie să devină ca unul din aceştia”.

„Credinţă, dragoste şi puritate pe tronul profanat de Irozi”, exclamă Marta. „Ah, numai Iehova poate să facă aşa ceva!”

„Vei sta mai mult acasă acum, tată?”, întrebă Işai nerăbdător.

„Nu, fiule. Trebuie să merg mâine să-l spun învăţătorului despre felul în care am fost primiţi prin toate satele, dar apoi mă voi întoarce în curând şi vom fi împreună la Praznicul Corturilor”.

„Du cu tine rugămintea noastră stăruitoare ca Stăpânul să vină şi să cineze cu noi în Betania”, spuse Marta în timp ce musafirii ei se depărtau. „Nimeni nu este mai dorit în casa noastră decât prietenul fratelui nostru Lazăr”.

Începuseră pregătirile pentru Praznicul Corturilor.

„Îi iau pe copii cu mine astăzi în cetate!”, spuse Ruben într-o dimineaţă. „Vreau ca să vadă şi ei cortul pe care îl construiesc pentru familia noastră şi pentru toţi prietenii noştri”.

Işai a fost încântat de cortul frumos din crengi şi din frunze.

„Aş fi dorit să fi fost unul din copiii pe care Moise i-a scos din Egipt”, spuse el oftând.

„De ce, fiule?”, întrebă Ruben.

„În felul acesta aş putea să călătoresc patruzeci de ani, trăind într-un cort ca ăsta. Ce frumos miroase şi ce frumos este! Aş fi vrut ca dumneata şi bunica să trăiţi aici tot timpul”.

A doua zi, Fineas a venit şi el cu ei. Timp de o săptămână, au petrecut fericiţi în cortul din frunze, bucurându-se de răcoarea toamnei.

„Unde este învăţătorul?”, întrebă Abigail.

„Nu ştiu”, răspunse soţul ei. „Ne-a trimis pe noi înainte”.

„Dar va veni aici?”, întrebă ea, şi această întrebare era rostită de toate buzele din Ierusalim.

„Va veni aici?”, întrebau şi cetele de pelerini care auziseră despre minunile Lui şi doreau să-L vadă pe omul care săvârşea asemenea lucruri.

„Va veni aici?”, şopteau cărturarii şi fariseii. „Numai să îndrăznească!”

„Va veni aici?”, rânjea Marele Preot Caiafa. „Este mai bine să moară un singur om pentru norod şi să nu piară tot neamul”.

Priveliştea ce-a încântat ochii copiilor în prima seară a săptămânii era ca un basm. Peste tot străluceau felinarele, iar torţele luminau întreaga cetate.

hi curtea femeilor, în templu, toate lămpile aurite erau aprinse, arzând şi sclipind ca nişte stele strălucitoare.

Pe treptele ce despărţeau această curte de curtea următoare, stăteau trei mii de cântăreţi, fii şi fiice ale seminţiei lui Levi. Doi preoţi stăteau în vârful treptelor, şi când aceştia au dat semnalul din două trâmbiţe de argint, cântecul acelui cor părea că face templul întreg să

se zguduie. Harfele, psaltirile şi flautele umpleau atmosfera de pace, linişte şi bucurie, iar melodiile ce răsunau în întunericul nopţii umpleau inimile ascultătorilor de un sentiment de exaltare. În ritmul muzicii, oamenii păşeau într-un marş solemn cu torţele aprinse în mâini, până când s-a închis templul.

În mijlocul acestei sărbători şi a veseliei care a urmat, Glasul mult aşteptat a răsunat din nou printre arcadele templului. Copilul din Nazaret era din nou în casa Tatălui Său.

În ultima zi a praznicului, Ioel se trezi la răsăritul soarelui, gata pentru a-i urma pe ceilalţi membri ai familiei odată cu primul sunet de trâmbiţă.

În mâna dreaptă ducea o chitră, la fel ca toţi ceilalţi; în mâna stângă avea o ramură de finie, simbol al bucuriei. O mulţime imensă se adunase la izvorul Siloamului. Apa era scoasă într-un vas de aur, apoi dusă înapoi şi turnată pe marele altar, în timp ce corul cânta în miile de voci şi toţi oamenii strigau „Amin şi Amin”.

După ce zilele de ceremonie în care cei şaptezeci de boi trebuiau jertfiţi se sfârşiră, corturile din frunze au fost desfăcute şi oamenii se îndreptară spre casele lor.

Mult timp după aceea, Işai îşi amintea flăcările torţelor, trâmbiţele de argint, mulţimea şi clinchetul clopoţeilor legaţi la hainele preotului, în timp ce acesta ducea jăratecul cu lopata de aur pentru a arde tămâia dulce mirositoare. În amintirea lui răsunau încă două strigăte care au mişcat cu adevărat mulţimea. Unul, când apa a fost turnată din vasul de aur. Era glasul învăţătorului: „Dacă însetează cineva, să vină al Mine”. Al doilea, când toţi ochii erau îndreptaţi spre torţele aprinse. „Eu sunt lumina lumii!”

Ruben se gândea adesea la orbul căruia Iisus i-a redat vederea. Dar inima lui Lazăr era plină de nelinişte şi presimţiri triste. Datorită funcţiei sale de scrib, ajunsese în contact cu mulţi oameni care complotau împotriva prietenului său. Gânduri întunecate umpleau minţile multora şi atmosfera era înfierbântată de ură. Într-o zi, auzi o conversaţie între aprozi[5] şi câţiva dintre preoţii şi fariseii cei mai de seamă.

„De ce nu l-aţi arestat, după cum v-am poruncit?”, întrebă un fariseu îmbufnat.

„Nu am putut”, a fost răspunsul, „fiindcă niciodată nu a vorbit cineva ca acest om”.

Lazăr a văzut cum gloatele căutau pietre să arunce în El. Deşi a dispărut din mijlocul lor nevătămat, Lazăr presimţea că un dezastru

5 Poliţia templului

teribil atârna deasupra capului prietenului său iubit.

Capitolul XII

Cele două familii se despărţeau cu multă tristeţe de învăţătorul care pleca în Perea. Fineas continua să-L urmeze. În timp ce micul grup se îndepărta, Rut îşi îngropa faţa în rochia mamei şi plângea.

„Nu vreau ca tata să plece iarăşi!”

Abigail o luă în braţe şi încercă să o mângâie, deşi avea şi ea lacrimi în ochi.

„Vom merge acasă în curând, fetiţa mea, apoi tata va fi iarăşi cu noi tot timpul. Dar mai întâi trebuie să aşteptăm să treacă iama, sezonul ploios şi Praznicul înnoirii Templului”.

„Ce? Alt praznic?”, întrebă Işai, pentru care vara întreagă fusese doar o mulţime de sărbători. „În părţile acestea au o mulţime de praznice! Pentru ce-i acesta?”

„Bunicul îţi va spune”, răspunse mama. „Du-te la el şi roagă-l să-ţi spună istoria acestui praznic. Este interesantă”.

Aşezat pe genunchiul bunicului, Işai îşi încleşta pumnii ascultând cum un altar păgân fusese cândva aşezat peste altarul arderilor de tot şi un general păgân a mânat o turmă de porci prin Templul Sfânt, spurcându-l astfel. Da – îşi reveni în curând, şi ochii îi străluceau în timp ce bătrânul israelit îi povesti cu mândrie despre Iuda Maccabeul, Iuda cel cu Inimă de Leu, care a biciuit pe soldaţii sirieni, a curăţit templul şi l-a dedicat din nou închinării lui Iehova.

„Poporul nostru nu-şi uită niciodată eroii”, încheie bunicul. „În fiecare an, în fiecare casă, oricât ar fi de umilă, o lumânare se aprinde la începutul praznicului; în noaptea următoare două, în noaptea următoare trei, şi tot aşa, până când opt lumânări strălucesc în întunericul iernii. Fiindcă aşa au rămas faptele brave ale maccabeilor în amintirea oricărui fiu al lui Avraam!”

Praznicul a venit şi a trecut. În timp ce lumânările ardeau în fiecare casă, iar candelele aurite ardeau în marele templu, Nazarineanul veni iarăşi în casa Tatălui Său.

Ioel îl zări odată în pridvoarele din faţa Porţii Frumoase. În momentul următor se strecură prin mulţime până când ajunse lângă El. Nu mai vedea nimic în jurul lui decât o singură Faţă – faţa care îl privise atunci pe ţărmul Galileei şi îi făcuse inima să-i salte de iubire. Cât de fericit era acum că o vedea iarăşi! Auzea o singură Voce – vocea pe care o dorea de atâta timp! Acum era lângă El! Ar fi putut să-şi întindă mâna şi să-l

atingă haina. Inima lui de copil nu mai simţise niciodată o asemenea fericire. îi plăcea doar să-L privească şi să-L iubească, rămânând absent la tot ce se întâmpla înjur.

După un timp, a început să-şi dea seama că preoţii şi fariseii cei mai de seamă îl îmbulzeau nu din motive sincere şi prietenoase, ci ca să-l pună cu viclenie tot felul de întrebări.

„Dacă eşti Christosul, spune-ne clar”, au cerut ei. Apoi, plimbându-se dintr-un capăt în celălalt al pridvorului lui Solomon, repetau răspunsul Lui printre stâlpii albi de marmură:

„Lucrările pe care le fac în Numele Tatălui Meu, mărturisesc despre Mine. Eu şi cu Tatăl suntem una!”

„Blasfemie!”, strigă un glas batjocoritor din spatele Lui. „Blasfemie!”, răsună ecoul fariseilor şi al saducheilor care cel puţin de data aceasta căzeau de acord cu privire la ceva. Mulţimile se îmbulzeau printre stâlpi, aţâţate de preoţi. Unii alergau afară după pietre. În confuzia acestei zarve, în timp ce voiau să pună mâna pe El, El dispăru din mijlocul lor.

Ioel îşi căută prietenii un timp, dar nevăzându-l nici pe Fineas, nici pe Lazăr, porni înapoi spre Betania în fugă. O ploaie rece de iarnă începu să cadă.

Niciunul din familia lui Ruben nu s-a dus la Ierusalim în ziua aceea din cauza ploii, dar prăznuiau acasă. Când băiatul care de obicei era atât de liniştit, intră agitat în casă, toţi îl priviră miraţi. El le povesti tot ce a văzut şi a auzit.

„O, mamă Abigail!”, strigă el aruncându-se în genunchi lângă ea. „Dacă pleacă iarăşi, nu aş putea să plec şi eu cu El? Simt că nu pot să mă întorc în Galilea şi să-L părăsesc fără să ştiu ce se întâmplă. Dacă va fi persecutat, alungat sau poate chiar omorât, vă rog să mă lăsaţi să împărtăşesc cu El suferinţa şi să-l fiu alături până la capăt!”

„Tu uiţi că El are toată puterea şi că duşmanii Lui nu pot să-l facă niciun rău”, spuse Abigail cu gingăşie. „Nu a dispărut El de două ori dinaintea lor când au încercat să-L prindă? Şi apoi, ce-ai putea să faci tu, băiatul meu? Uiţi că eşti doar un copil şi că s-ar putea să nu poţi îndura greutăţile unei asemenea călătorii?”

„Am aproape paisprezece ani”, spuse Ioel întinzându-se să pară mai înalt. „Şi sunt la fel de tare acum ca şi unii din oamenii care merg cu El. El mi-a dat această tărie! O, nimeni nu ştie cât de mult îl iubesc!”, exclamă el. „Când sunt despărţit de El, mă simt la fel ca Işai şi Rut când sunt despărţiţi de tata Fineas. Inima mea îl urmează pretutindeni!” „Copile, nu-ţi mai pasă de noi?”, întrebă ea mustrător. „Alt, nu vorbi aşa, mamă Abigail!”, rosti el sărutându-i mâna gingaşă. „Vă iubesc mult

şi pe voi şi nu voi putea niciodată să vă răsplătesc tot ce aţi făcut pentru mine. Dar, mama Abigail, nu mă puteţi înţelege! Voi n-aţi fost niciodată ologi ca să simţiţi puterea vindecării Lui! Inima voastră nu a fost niciodată plină de ură, ca apoi să simţiţi balsamul iertării Sale! Voi nu puteţi înţelege cum mă atrage la Sine!”

„Lasă băiatul să meargă după învăţătorul”, interveni Ruben. „Am simţit şi eu puterea aceea minunată ce-i atrage pe oameni la El. Aş da cu bucurie tot ce am până la ultimul ban dacă aş putea să câştig bunăvoinţa autorităţilor cu privire la El!”

Cu altă ocazie, când o mică ceată de ucenici L-au urmat pe învăţătorul până în cealaltă parte a Iordanului, Ioel a mers cu ei.

Iarna trecuse, dar ei încă întârziau să se întoarcă. Zi după zi, ascultau cuvintele simple care cădeau ca nişte seminţe în inimile lor, pentru a răsări mai târziu şi pentru a rodi adevărul. Acum înţelegeau aceste pilde pe jumătate: bunul samaritean, smochinul neroditor, fiul risipitor, ispravnicul necredincios. Era o poveste care-l mişca adânc pe Ioel – povestea oii pierdute, fiindcă îşi amintea de noaptea aceea furtunoasă la stâna lui Natan ben Obed şi de ciobănaşul care şi-a căutat mielul rătăcit până în zori.

Abia mult mai târziu şi-a dat seama că Cel care le istorisea povestea era Bunul Păstor însuşi, şi El era gata să-şi dea viaţa pentru oile pierdute ale lui Israel.

Între timp, în Betania, Rabbi Ruben şi soţia lui se bucurau că vizita fiicei lor se prelungea tot mai mult. Işai şi-a declarat în mod deschis intenţia de a rămâne pentru totdeauna acolo şi de a învăţa meseria bunicului său. Rut începuse să fie şi ea fericită şi mulţumită şi părea că a uitat de tot cealaltă casă. Când a sosit primăvara, îşi petrecea tot timpul afară. Se obişnuise să stea la poartă şi să-l aştepte pe Lazăr în fiecare seară când se întorcea de la templu. Când îl vedea la colţul străzii, alerga înaintea lui veselă, cu cârlionţii şi cu rochiţa fluturându-i în vânt. Oricât de obosit ar fi fost, oricât de multe îngrijorări i-ar fi frământat mintea, faţa lui palidă se lumina de fiecare dată şi pe faţa lui răsărea un zâmbet când o zărea.

„Lazăr nu se simte prea bine în ultimul timp”, o auzi ea pe Marta, spunându-i mamei ei într-o zi. „Am încercat să-l conving să se odihnească câteva zile, dar susţine că nu poate până când nu termină sulul la care lucrează.

Câteva zile mai târziu, Lazăr nu s-a mai dus în cetate ca de obicei. Rut pândea în camera întunecată, în care se odihnea pe un divan. Ochii îi erau închişi şi era atât de palid, încât copila se înspăimântă. El nu o auzi când a intrat în cameră şi a ieşit iarăşi, dar parfumul trandafirului

pe care i l-a aşezat pe pernă l-a trezit. Şi-a deschis ochii şi a zâmbit uşor, zărind-o pe când ieşea.

Mama ei, care cosea la fereastră, a văzut-o traversând strada. Işai se juca în faţa casei.

„Cine este băiatul acela care vorbeşte cu Işai?”, o întrebă Abigail pe Rebeca, care stătea în pragul uşii cu braţele deschise ca să o întâmpine pe Rut.

„O, este micuţul Iosif, singurul fiu al lui Simon Leprosul. Sărmanul copil!”

„Simon Ieprosul?!”, repetă Abigail nedumerită. „Nu-mi amintesc de numele acesta”.

„Nici nu poţi să-ţi aminteşti. Dar l-ai uitat pe vânzătorul acela de ulei, tânăr şi bogat, care locuia lângă sinagogă? El are cele mai bogate livezi de măslini în aceste părţi ale ţării”.

„Nu-i cumva soţul prietenei mele de joacă, Estera?!”, exclamă Abigail. „Şi el a fost lovit cu lepră?”

„Da. Este una din întâmplările cele mai triste pe care le-am auzit vreodată. Se pare că este cu atât mai groaznic cu cât el a fost atât de onorat şi obişnuit cu o viaţă de lux. Acum trăieşte izolat, dar cel mai greu îi este să suporte dispreţul oamenilor din jur. Duce o viaţă mizeră şi îi este foarte greu să se obişnuiască cu asta”.

„Sărmana Estera!”, suspină Abigail. „Îl vede vreodată?”

„Acum nu. Boala îl distruge repede şi l-a făcut atât de hidos, încât ei i-a interzis să mai vină să-l vadă vreodată. Chiar şi glasul i s-a schimbat. Bineînţeles, ar fi omorât cu pietre dacă ar încerca să vină acasă. Niciodată nu caută compania celorlalţi leproşi. Ea i-a construit o încăpere departe de ceilalţi. În fiecare zi, un slujitor îi duce mâncare şi veşti. Este bine că au bani, de altfel ar trebui să trăiască printre morminte cu ceilalţi leproşi. Uneori, micuţul Iosif este dus destul de aproape ca tatăl să-i audă glasul şi să-i vadă. Este singura lui posibilitate de a-şi vedea fiul; este singura lui mângâiere în acea boală cumplită de care suferă. Se mulţumeşte să-şi vadă unicul fiu de la distanţă, să-i vorbească şi să-i asculte vocea gingaşă, atât de dragă lui”.

„Nici nu pot să-mi închipui cât de groaznic ar fi dacă Fineas al meu ar fi în situaţia asta!”, exclamă Abigail, şi lacrimile îi cădeau repede pe broderia pe care o ţinea în mână. „O, moartea ar fi de o mie de ori mai bună!”

În stradă, băieţii tăceau cunoştinţă unul cu celălalt.

„Pe mine mă cheamă Işai. Pe tine?”

„Iosif”.

„Unde locuieşti?”

„Lângă sinagogă”.

„Tatăl meu este tâmplar. Al tău?”

Iosif ezită. „Mai demult era vânzător de ulei”, se hotărî să răspundă într-un târziu. „Acum nu mai lucrează nimic”.

„De ce?”, insistă Işai.

„Acum este lepros”, veni răspunsul şovăitor.

Faţa lui Işai se întristă deodată. Văzuse nişte leproşi odată şi priveliştea era încă proaspătă în mintea lui. În timp ce aceştia călătoreau din Galilea, Ioel i i-a arătat. Era o ceată de sărmani mizerabili, plini de bubele groaznice care le măcinau carnea până când unii din ei rămâneau fără buze, fără pleoape sau fără nas. Unul din ei avea o mână albă de pe care aproape toate degetele căzuseră. Părul lor arăta ca nişte sârmă albă şi strigau cu glasuri piţigăiate: „Necurat! Necurat! Nu vă apropiaţi!”

„Cât de groaznic trebuie să fie pentru el să aibă un asemenea tată!”, se gândi Işai. Apoi i se puse un nod în gât şi ochii i se umplură cu lacrimi. Începu să se joace, încercând să uite discuţia.

Câteva zile mai târziu îl întâlnea pe Iosif mergând împreună cu un slujitor care ducea un coş mare, acoperit, şi o ploscă din piele plină cu apă.

„Mă duc la tatăl meu acum”, spuse Iosif. „Întreab-o pe mama ta dacă te lasă să vii cu mine”.

Işai făcu câţiva paşi spre casă, apoi se întoarse deodată. „Nu, nu mă duc să o întreb, sunt sigur că va spune «nu». Mă voi duce cu tine oricum”.

„Ai să fii pedepsit când te întorci!”, îl preveni Iosif.

„Nu voi lipsi prea mult”, raţionă Işai, care era acum cuprins de curiozitate. „Prefer să iau o bătaie decât să nu mă lase să merg”.

Iosif îl privi înmărmurit.

„Serios, prefer să iau o bătaie”, repetă el. „Hai să mergem!”

După o jumătate de ceas de mers pe un drum nu prea umblat în direcţia Ierihonului, au ajuns la un loc singuratic, înconjurat de stânci goale. O căsuţă mică, construită între două stânci, era umbrită de un smochin sălbatic mare. În apropiere era intrarea într-o peşteră, întotdeauna răcoroasă ca o pivniţă, chiar în zilele cele mai călduroase de vară.

Simon leprosul stătea la gura peşterii. Se ridică când îi văzu venind şi se înveli cu grijă într-o manta de pânză albă care-l acoperea din cap până-n picioare. Pentru Işai, era o privelişte groaznică, dar pentru Iosif, fiind obişnuit, nu era nimic ciudat.

Slujitorul goli coşul pe o stâncă mare, la o distanţă oarecare, şi turnă apa într-un vas săpat în piatră, lângă stâncă. Apoi puse un sul de pergament alături. Era scrisoarea Esterei către soţul ei exilat. Indiferent de ce fel de furtuni se abăteau asupra văii lor sau ce responsabilităţi o presau acasă, acea mică misivă era întotdeauna trimisă. Ea a învăţat să scrie doar pentru el. Toţi prietenii îl considerau mort, dar dragostea ei, mai tare decât moartea, făcuse un pod peste prăpastia care-i despărţea. Ea trăia doar pentru a-l mângâia şi a-i alina suferinţa.

De data aceasta, Simon îi trimise soţiei sale un mesaj mai scurt decât de obicei. A avut multe să-i spună fiului său, iar soarele era deja sus.

Işai, ascunzându-se după o stâncă, asculta îngrozit cuvintele gingaşe, sfătuitoare şi de binecuvântare care veneau dinspre omul înfăşurat în alb.

În timp ce tatăl îşi sfătuia băiatul să fie credincios până la cea mai mică îndatorire, să-şi înveţe cu atenţie rugăciunile şi psalmii şi să fie ascultător de mama lui, pe Işai conştiinţa începu să-l mustre adânc.

„Eu cred că cunosc pe cineva care ar putea să-l vindece”, spuse el când au pornit înapoi spre casă, „pentru că omul acesta l-a vindecat şi pe Ioel”.

„Cine este Ioel?”, întrebă Iosif.

„Un băiat care locuieşte cu noi. Mai înainte era olog şi se chinuia mult ca să meargă. Acum este la fel de drept ca mine şi aleargă ca un iepure. Toţi bolnavii din cetatea în care locuiam eu s-au dus la El şi i-a vindecat pe toţi”.

Iosif dădu din cap cu fermitate. „Leproşii nu pot fi vindecaţi. Nu-i aşa, Set?”, îl întrebă el pe slujitor.

„Nu, leproşii sunt ca şi cum ar fi morţi”, răspunse Set. „Nimeni nu-i poate ajuta”.

Işai îşi frământa neîncetat mintea; era sigur că şi leproşii puteau fi vindecaţi de Cel care înviase morţii, dăduse vedere orbilor şi putere picioarelor slăbănogite. Drumul îl obosise peste măsură pe micuţ şi când se despărţi de tovarăşul său, abia îşi mai ţâra picioarele pe drumul plin de praf ce-l ducea spre casă.

A doua zi dimineaţă, Iosif îl aştepta în faţa casei. „Cum a fost? Ai încasat-o?”, întrebă el.

„Nu”, răspunse Işai râzând. „După ce am mâncat, m-a obligat să mă culc şi nu m-a lăsat să mă dau jos din pat până dimineaţă”.

Capitolul XIII

Rut mergea în fiecare zi să-şi vadă prietenul bolnav, uneori cu un ciorchine de struguri, alteori doar cu o floare în mânuţa ei mică şi caldă. Dar în una din zile, Marta o întâmpină cu ochii umflaţi şi roşii de plâns spunându-i că a trimis în cetate după un doctor priceput. În noaptea următoare, cineva a bătut tare în uşă şi Rabbi Ruben a fost chemat să vină repede, deoarece Lazăr era foarte grav. În zorii zilei, un mesager fu trimis în grabă să treacă Iordanul şi să-L aducă din Perea pe Singurul care-l mai putea ajuta.

Zarva a trezit-o şi pe Rut. Văzând-o pe mama ei îmbrăcându-se în grabă, se sculă şi ea. Ieşind în pragul uşii, o văzu pe Marta spunându-i mesagerului să transmită: „Doamne, cel pe care-l iubeşti este grav bolnav”.

„El va veni îndată şi-l va face bine, nu-i aşa mamă?”, întrebă Rut îngrijorată.

„Sigur că da, copila mea”, răspunse Abigail. „Îl iubeşte prea mult ca să-l lase să sufere în felul acesta”.

Dar ziua trecu, trecu şi următoarea, şi încă una, iar El tot nu venise.

Rut se învârtea mereu în jurul celor mari, înspăimântată, şi le privea feţele îngrijorate.

„De ce nu vine?”, se întreba ea. Şi pe buzele tuturor era aceeaşi întrebare.

Zilele treceau rând pe rând, iar Rut devenea din ce în ce mai tăcută. Într-una din zile, când toţi erau adunaţi în camera muribundului, se furişă şi ea acolo fără ca cineva s-o fi observat. Era atât de liniştită acum; casa nu mai răsuna de glăsciorul ei dulce ori de râsul ei cristalin. Totul era cuprins de fiorul morţii din ce în ce mai prezente. Maria era îngenuncheată într-o parte a patului, Marta în partea cealaltă şi nu puteau să facă altceva decât să privească cum respiraţia lui era tot mai rară şi să-l ţină de mâini ca şi cum ar fi vrut să-l tragă înapoi spre viaţă.

Niciuna nu mai vărsa lacrimi, ci îl priveau cu încordare, aşteptând un singur cuvânt, o privire prin care să vadă că este iar conştient.

Abigail stătea lângă fereastră, plângând încet. Rut nu o mai văzuse pe mama ei plângând şi o privea înspăimântată. Din când în când arunca câte o privire la bunicul ei, care stătea la căpătâiul patului. Două lacrimi mari se prelingeau încet pe obrajii lui arşi de soare.

Maria scoase deodată un ţipăt şi căzu leşinată la pământ. Marta se legăna într-o parte şi în alta, ca într-o agonie a durerii.

Copila încă nu înţelegea ce se întâmplase. Cei din încăpere încercau să o ajute pe Maria să-şi revină şi nimeni nu o observă pe Rut. împinsă parcă de un sentiment ciudat pe care ea nici nu-l înţelegea, copila se apropie tot mai mult de pat. Apoi îşi aşează mânuţa ei mică pe mâna lui

Lazăr, gândindu-se că atingerea îl va face cu siguranţă să-şi deschidă ochii şi să-i zâmbească iarăşi – aşa cum se întâmplase până atunci. Dar de data aceasta, ce o făcu oare să se retragă tremurând? Mâna ei nu-l atinse pe Lazăr, ci atinse însăşi moartea îngrozitoare şi misterioasă.

„Nu mi-aş fi închipuit că un copil poate simţi atât de profund”, îi spuse Abigail maniei sale, când observă că Rut nu mânca şi nu se juca, ci umbla tristă de ici-colo, fără niciun scop.

„Am să fac cumva să nu participe la înmormântare. Este prea mică pentru astfel de dureri”.

Dar oricât încercă, nu putu să o reţină pe Rut să nu audă plânsul bocitoarelor care se adunaseră, după cum era obiceiul, pentru a oferi ultimul omagiu tânărului pe care toată Betania îl cunoştea şi îl iubea.

Mulţi prieteni veniră de la Ierusalim pentru a-l conduce pe Lazăr până la mormânt. Acolo i s-a adus un elogiu lung, după care, într-un final, ceremonia luă sfârşit şi o piatră mare fu rostogolită peste intrarea în mormânt. Atunci, cele două surori, triste şi dezamăgite, s-au întors înapoi la căsuţa lor, întrebându-se cum vor putea să-şi continue existenţa fără fratele lor care până atunci fusese o sursă de bucurie pentru amândouă.

A patra zi după moartea lui, în timp ce Marta stătea în grădină şi privea undeva în gol, Rut alergă spre ea, cu faţa radiind de bucurie.

„A venit!”, strigă ea. „A venit învăţătorul, şi a venit şi tatăl meu! Grăbeşte-te! Te aşteaptă!”

Marta îşi aşează mahrama şi o urmă pe copilă până la poartă, unde Fineas o întâmpină cu acelaşi mesaj.

„O, de ce nu a venit mai degrabă?”, se gândea ea cu amărăciune în timp ce îşi urma ghidul. Ajunsă în afara satului, îşi dădu mahrama la o parte. îl văzu pe învăţătorul, cu o privire atât de compătimitoare, încât strigă:

„Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit!”

„Fratele tău va învia”, răspunse Iisus, şi din glasul Lui răzbătea o notă de gingăşie şi iubire.

„Da, Doamne, ştiu că va învia în ziua de apoi”, răspunse ea îndurerată. „Aceasta este o speranţă pentru viitor, dar ce mângâiere avem noi pentru restul anilor singuratici pe care-i avem de trăit fără el?” Şi lacrimile începură să-i curgă şiroaie pe faţă.

Atunci, pentru prima oară, au răsunat cuvintele care aveau să aducă balsam în mii şi mii de inimi frânte şi speranţă în mulţi ochi înceţoşaţi de lacrimi.

„Eu sunt învierea şi viaţa. Cel ce crede în Mine nu va muri niciodată. Crezi tu lucrul acesta?”

Marta îşi ridică privirea cu reverenţă.

„Da, Doamne, cred că eşti Christosul, Fiul lui Dumnezeu care trebuia să vină în lume”.

În timp ce se grăbea spre casă, o pace adâncă se cobori peste sufletul ei. Acolo veniseră o mulţime de prieteni care încercau să le mângâie. Câţiva dintre aceştia erau din Ierusalim, şi ea ştia bine că printre ei erau unii pentru care Prietenul fratelui ei nu era tocmai o persoană iubită, respectată sau admirată… Oameni care ar fi preferat mai degrabă ca acest Iisus să nu fie printre ei. îşi chemă sora în şoaptă, spunându-i: „A venit învăţătorul şi te cheamă!”

Cei care erau adunaţi acolo au crezut că se duc la mormânt să bocească, după cum era obiceiul, aşa că s-au ridicat şi ei şi le-au urmat.

Maria L-a întâmpinat cu aceleaşi exclamaţii ca şi sora ei, apoi căzu la picioarele Lui.

El, văzând pe faţa ei palidă semnele durerii adânci pe care o suferise, fu mişcat până în adâncul sufletului Său de cea mai profundă milă. În ochii Lui apărură lacrimi. Iisus plângea.

„Iată cât de mult l-a iubit pe Lazăr!”, îi spuse un om altuia, care stătea lângă el.

„Atunci de ce nu l-a vindecat?”, veni răspunsul batjocoritor.

„Se spune că are putere să dea vedere orbilor şi chiar să învie morţii. Hai să-L vedem de data aceasta!”

Tot mai mulţi se adunaseră în drum spre mormânt. Unii din ei îl urau pentru mustrările Lui arzătoare cu privire la vieţile lor imorale. Alţii se temeau de El fiindcă îl considerau un învăţător periculos, care ar fi putut să influenţeze noroadele şi chiar să schimbe politica timpului – oameni care-şi cunoşteau viaţa şi-l cunoşteau minunile şi faptele, dar ezitau să-L accepte sau să-L refuze. Apoi, erau şi acei care-L iubeau mai mult decât îşi iubeau propria viaţă. Toţi aşteptau să vadă ce va face.

„Daţi piatra la o parte!”, porunci El.

Vreo douăsprezece braţe puternice se grăbiră să-l împlinească porunca. Apoi, El privi spre cer şi rosti cu glasul scăzut, dar atât de clar, încât nimeni nu a pierdut niciun cuvânt.

„Tată”, spuse El – părea că vorbeşte cu cineva chiar de lângă El – „îţi mulţumesc că întotdeauna M-ai ascultat. Am ştiut că întotdeauna Mă asculţi, dar spun aceasta din pricina celor ce sunt aici şi Mă aud, ca şi ei să creadă că Tu M-ai trimis pe Mine”.

Un fior străbătu întreaga asistenţă. Apoi Iisus strigă cu glas puternic:

„Lazăre, vino afară!” Urmă o pauză îngrozitoare. Câteva dintre femei se ţineau una de alta înspăimântate şi abia se abţineau să nu ţipe; chiar şi oameni puternici căzură la pământ în momentul în care din

mormântul întunecos Lazăr ieşi înfăşurat în giulgiul alb. Faţa îi era învelită într-un ştergar.

„Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă”, spuse învăţătorul calm.

Fineas se apropie de Lazăr şi-i dezlegă legăturile. Când ştergarul îi căzu de pe faţă, văzură că avea chipul palid ca de ceară, dar într-o clipă s-a îmbujorat.

Totuşi, până când a vorbit, mulţi din cei adunaţi credeau că au văzut un duh. De la întemeierea lumii, nu mai văzuse nimeni aşa ceva: un om care după ce a stat patru zile în mormânt să meargă umăr la umăr cu Omul care l-a înviat cu un singur cuvânt.

Drumul era plin de oameni care cântau, strigau şi erau plini de bucurie.

Fierarii îşi lăsaseră fierul să se răcească pe nicovală, brutarii îşi lăsaseră pâinea să ardă în cuptoare, o fată de la fântână a scăpat vasul cu apă care s-a spart, şi o femeie care făcea plăcinte a alergat în drum cu aluatul în mână.

Toate casele din sat erau goale, în afară de una, unde un bolnav gemea şi cerea apă fără să fie ascultat de nimeni, iar în alta un copilaş se trezise în leagăn şi începuse să plângă.

Încă mult timp după ce familia reunită intrase în casă împreună cu cei mai apropiaţi prieteni, bucurându-se de învierea lui Lazăr, mulţimile au stat afară, vorbind şi gesticulând. Mulţi, care fuseseră împotriva învăţătorului înainte, acum credeau în El din pricina celor văzute. Totuşi, alţii încă spuneau, chiar mai răzvrătiţi decât înainte: „Trebuie să fi făcut un legământ cu cel rău, încât poate să facă asemenea lucruri”. Aceştia s-au grăbit să meargă înapoi la Ierusalim pentru a răspândi vestea că acest om periculos s-a întors din nou şi este chiar aproape de porţile capitalei.

În noaptea aceea a avut loc un consiliu secret al preoţilor şi fariseilor celor mai de seamă. „Ce vom face?” – era întrebarea cea mai arzătoare. „Dacă îl lăsăm în pace, toţi vor crede în El. Atunci, romanii vor veni şi vom pierde totul”. Toate inimile băteau în acelaşi asentiment, dar numai Caiafa fu în stare să pună gândurile lor în cuvinte. Până la urmă îndrăzni să repete cu glas tare ceea ce bolborosea pentru sine de mai demult: „Este mai bine pentru noi ca să moară un singur om pentru popor, decât să piară tot norodul”.

Străzile erau pline de oameni, iar Işai se apropie de Ioel, în timp ce amândoi stăteau în curte. „Nu crezi că ar fi tot atât de uşor pentru învăţătorul să curăţească un lepros?”

„Bineînţeles”, răspunse Ioel. „Eu L-am văzut vindecând pe câţiva leproşi”.

„L-ai văzut?”, repetă băiatul fericit. „Înseamnă că Iosif ar putea să aibă iarăşi tată”. Apoi îi povesti istoria lui Simon leprosul şi vizita lui la peştera singuratică.

Inima lui Ioel se înduioşa îndată. De când el însuşi fusese vindecat, dorea ca toţi amărâţii din lume să vină la Iisus pentru a fi vindecaţi.

Chiar în clipa aceea un om se apropie de poartă şi întrebă de Fineas. Ioel îl cunoştea din săptămânile în care călătoriseră împreună, Era Toma. Băiatul sări imediat în faţa lui.

„Rabbi Toma, ştii Cumva când va pleca învăţătorul din Betania?”

„Mâine dimineaţă”, răspunse Toma, „şi mă bucur că pleacă atât de curând, fiindcă atunci când veneam încoace, am crezut că vom muri cu toţii. Este împresurat din toate părţile de tot felul de duşmani”.

„Şi va pleca pe acelaşi drum pe care a venit?”

„Este cel mai probabil”.

Ioel nu aşteptă să mai afle şi altceva, ci alergă înapoi la Işai ca să afle locul peşterii. Işai era doar un copil, dar era ager şi fu în stare să-i dea lui Ioel informaţiile necesare.

„O, mă bucur că mergi!”, exclamă el. „Vrei să fug să-i spun lui Iosif ce ai de gând să faci?”

„Nu, nu spune nimic nimănui”, răspunse Ioel. „Mă întorc imediat”.

Capitolul XIV

Simon leprosul stătea în gura peşterii. Ţinea un sul de pergament în mâinile care nu mai aveau degete; era o copie a Psalmilor pe care Lazar i-o făcuse demult, în vremuri mai bune.

De multe ori îşi găsise mângâierea în aceste cântece ale lui David pline de inspiraţie şi speranţă, dar astăzi citea un cântec de jale care parcă izvora din adâncimile sufletului său: „Mânia Ta mă apasă, şi mă năpădeşti cu toate valurile Tale. Ai îndepărtat de la mine pe toţi prietenii mei, m-ai făcut o pricină de scârbă pentru ei; sunt închis şi nu pot să ies. Mi se topesc ochii de suferinţă; în toate zilele Te chem, Doamne, şi-mi întind mâinile spre Tine! Oare pentru morţi faci Tu minuni? Sau se scoală morţii să te laude? Se vorbeşte de bunătatea Ta în mormânt, şi de credincioşia Ta în Adânc? Sunt cunoscute minunile Tale în întuneric şi dreptatea Ta în ţara uitării? (Psalmi LXXXVIII: 7 – 12)”.

Sulul căzu jos, iar el încerca să-şi acopere faţa cu mâinile, plângând. „Cât trebuie să mai sufăr? Ali, de ce nu mai luat pe mine în locul lui Lazăr?”

Deodată, auzi un zgomot de după stânci şi-şi ridică privirea. Set nu

putea fi, pentru că nu avea obiceiul să vină vreodată în timpul acesta din zi, iar străinii nu găsiseră niciodată cărarea spre locul acesta pentru că nu aveau ce căuta pe aici.

Ioel se apropie şi se opri lângă stânca unde era vasul cu apă. Simon se ridică în picioare, se acoperi cu mantaua şi începu să strige: „Atenţie! Necurat! Nu te apropia!”

„Îţi aduc veşti din sat”, strigă Ioel.

Leprosul îşi ridică mâinile şi făcu un gest plin de groază.

„O, să nu-mi spui că s-a întâmplat ceva cu soţia mea, Estera! Şi nici cu fiul meu Iosif! Nu aş putea să rabd aşa ceva. Inima încă mă doare pentru moartea prietenului meu, Lazăr. M-am apropiat cât am putut de sat şi am auzit plânsul bocitoarelor atunci când l-au pus în mormânt. De atunci am stat aici în sac şi cenuşă”.

„Dar Lazăr a înviat!”, exclamă Ioel simplu. El văzuse atâtea minuni în ultimul timp, încât uitase efectul surprinzător pe care o asemenea declaraţie îl putea avea asupra unuia neobişnuit cu ele.

Leprosul rămase nemişcat de mirare la auzul acestei veşti. Semăna mai degrabă cu o statuie de piatră în care era cioplit chipul şters al unui om. Într-un târziu reuşi să rostească cu glas plin de amărăciune: „Tu-ţi

baţi joc de mine, băiete; măcar lasă-mă cu necazurile mele”.

„Nu!”, strigă Ioel. „Aşa cum Domnul trăieşte, jur că îţi spun adevărul. N-ai auzit că a venit Mesia? Eu L-am urmat prin multe locuri în ţară şi ştiu ce vorbesc. La un singur cuvânt din gura Lui, muţii cântă, orbii văd şi ologii aleargă. Eu însumi am fost olog, iar El m-a făcut aşa cum mă vezi acum”.

Ioel stătea drept pentru a-i arăta omului cât de înalt şi sănătos este. Simon îl privi de-a dreptul nedumerit.

„De ce te-ai mai chinuit să vii până aici şi să-mi spui acestea mie, un sărman şi dispreţuit lepros?”, întrebă el în sfârşit.

„Fiindcă vreau ca toţi să fie la fel de fericiţi ca mine. El m-a vindecat. Mi-a dat înapoi sănătatea şi tăria. Atunci, de ce să nu alerg cu picioarele mele şi să nu le aduc şi altora vestea fericită a izbăvirii? El însuşi merge peste tot şi face numai bine. Ştiu că există speranţă şi pentru tine, fiindcă L-am văzut cum i-a curăţat şi pe alţi leproşi”.

Simon tremura în timp ce speranţa curăţirii începea să devină tot mai limpede în mintea lui confuză: sănătate, casă, Estera, Iosif – toate acestea să le aibă din nou! Era o bucurie prea mare ca să fie posibilă.

„O, dacă aş putea crede!”, strigă el.

„Lazăr a fost înviat când era mort de patru zile. Toată Betania poate confirma acest adevăr”, insistă Ioel. Cuvintele au izvorât din sufletul lui cu atâta foiţă şi entuziasm, încât Simon deodată îl crezu.

„Unde-L pot găsi pe acest om?”, întrebă el.

Ioel îi arătă cu degetul spre drumul şerpuit şi stâncos.

„Ia drumul acela care duce în Betania. Vino dis de dimineaţă, iar când noi trecem pe acolo, strigă-L pe El. Nu refuză pe niciunul care are credinţă că va primi ceea ce cere”.

Ioel coborâse deja puţin dealul, dar se întoarse deodată înapoi. „Dacă nu trece mâine”, spuse el, „ai grijă, să fii acolo în ziua următoare, căci va trece cu siguranţă în curând”.

Simon rămase complet uluit şi nedumerit. Nu-i venea să-şi creadă urechilor că tot ceea ce auzise era ceva real. Şi nu se dezmetici decât după ce băiatul coborî în grabă dealul şi nu se mai văzu. Apoi începu să-i fie frică că acest mesager fusese doar închipuirea unui vis. Se căţără pe stâncă şi se uită jos în vale. Nu, nu se înşela; băiatul nu era un miraj al sufletului său însetat, fiindcă uite, apăru iarăşi în peisaj. Iată, acum începea să urce celălalt deal.

„«Ce frumoase sunt pe munţi, picioarele celui ce aduce veşti bune, care vesteşte pace, picioarele celui ce aduce veşti bune, care vesteşte mântuirea!» (Isaia LII: 7)”, murmură el. „O, cât de frumos este cerul ce mi se deschide înainte, dacă cuvintele acestui tânăr sunt adevărate!”

În dimineaţa următoare, după ce părăsiră Betania, Ioel se uita nerăbdător după fiecare stâncă sau copac pe lângă care treceau, dar Simon nu era nicăieri. Deodată, îl văzu la o oarecare distanţă, în drum. Era îngenuncheat în praf. Mantaua din pânză albă, pe care o folosise întotdeauna pentru a se ascunde de vederea oamenilor, fusese aruncată la o pane, pentru ca Marele Vindecător să-i vadă necazul.

Simon scruta zarea albastră, cercetându-i pe cei ce se apropiau de el cu paşi mărunţi. Ochii lui care cereau milă şi îndurare II căutau acum aproape disperaţi pe acel Mesia care, îşi închipuia el, trebuie că purta haine scumpe, împărăteşti, şi ţinea în mâna dreaptă un sceptru plin de diamante şi pietre scumpe cu care, dacă-i va atinge, cu siguranţă se va vindeca.

Cu siguranţă, aceştia nu puteau fi cei pe care îi aştepta. Erau doar nişte călători simpli; cei mai mulţi păreau să fie galileeni. Era gata să se ridice ca să-i avertizeze cu privire la necurăţia lui, când, deodată, îl zări pe Ioel. Dar unde era Prinţul izbăvitor?

Se apropiară tot mai mult, până când Simon putu să le vadă feţele. Deja nu mai avea nevoie să întrebe de la cine trebuia să ceară ajutor. I se părea că vede o singură faţă, şi faţa aceea era plină de milă şi dragoste.

„O, Mesia al lui Israel!”, strigă el. „Tu l-ai adus înapoi pe prietenul meu Lazăr din locuinţa morţilor! O, nu trece pe lângă mine! Adu-mă şi pe mine înapoi din starea aceasta asemănătoare morţii! Te rog, curăţeşte-mă!”

Ochii care îl priveau păreau că-i străpung sufletul. „Crezi tu că pot să fac lucrul acesta?”

Credinţa din ochii lui Simon era vădită. „Da, Doamne”, strigă el. „Trebuie să spui numai un cuvânt! Dacă vrei, poţi să mă curăţeşti”. Apoi, aşteptă tremurând răspunsul care pentru el însemna viaţă sau moarte.

„Da, voiesc. Fii curăţit!” Şi Iisus întinse mâna ca să-l ridice pe omul îngenuncheat. „Du-te şi arată-te preoţilor”, adăugă El.

Grupul se îndepărta şi Simon rămase în drum, privindu-i din urmă. „Era acesta Christosul? Dar unde erau hainele Lui strălucitoare din Botra? (Isaia LXIII: 1) Profetul l-a descris plin de glorie şi putere, plin de tărie şi măreţie”. Nu a fost atins de un sceptru strălucitor, ci dimpotrivă, a fost ridicat de o mână caldă, omenească. Se uită la el şi văzu că era încă un lepros! Credinţa începu să-i pălească, dar îşi aminti că nu ascultase porunca de a merge să se arate preoţilor. Imediat pomi peste câmpie spre un drum care ducea la Ierusalim.

După un timp, Ioel auzi un strigăt puternic. Se opri şi se uită înapoi.

Undeva, pe o creastă de deal, bine conturat pe cerul senin, era Simon. Cu mâinile ridicate spre cer, îi mulţumea lui Dumnezeu, fiindcă, pe când mergea să împlinească porunca învăţătorului, fu curăţit de lepră. Din adâncul inimii lui izvora acum, extazul izbăvirii, lauda şi mulţumirea.

Ioel se gândea la toate ceremoniile care trebuiau să fie luate în seamă înainte ca Simon să poată merge acasă şi se gândea cât de lungi vor fi acele opt zile de purificare pentru Simon, înainte ca familia să se poată reuni.

Între timp, Set, cu coşul de mâncare şi cu plosca de apă, urca dealul spre peşteră. Pentru prima oară în cei şapte ani de când venea aici în fiecare zi, nu auzi salutul celui ce-l aştepta. Se apropie până lângă cabana de sub stâncă şi văzu prin uşa întredeschisă că era goală. Apoi, se apropie cu grijă de gura peşterii şi-şi strigă stăpânul. Peştera răsună de ecoul glasului său, dar nimeni nu-i răspunse. Continuă să strige mereu, încercând să intre în întunericul gol. Liniştea adâncă, întreruptă numai de răsunetul ecourilor, începu să-l apese şi se înspăimântă la gândul că undeva, în adâncurile peşterii, era cadavrul lui Simon. îl cuprinse frica. Se opri numai să pună jos mâncarea şi să toarne apa, apoi pomi spre casă în mare grabă.

Când ajunse la drum, un călător care mergea spre Betania îl strigă. „Ce crezi că am văzut tocmai acum?”, întrebă străinul. „Un om ce alerga cât îl ţineau picioarele spre Ierusalim. Pe obraji îi curgeau şiroaie de lacrimi de bucurie şi striga cât îl ţinea gura: «Curăţit! Curăţit! Curăţit!» M-a oprit şi m-a rugat, dacă văd un om cu un coş şi cu o ploscă, să-i spun că Simon leprosul a fost vindecat de lepră şi va ajunge acasă de îndată ce vor trece zilele de curăţire”.

Set îl privi stupefiat, gândindu-se că visează. Estera, de asemenea, primi mesajul cu multă îndoială. Totuşi, umbla prin casă plină de emoţii, gândindu-se că ceea ce a aflat ar putea fi adevărat.

În dimineaţa următoare, îl trimise pe Set, ca de obicei, cu proviziile, dar el le-a adus înapoi, spunând că locul era pustiu. Apoi, Estera începu să spere; deşi încerca să se oţelească împotriva dezamăgirii, şoptindu-şi mereu că s-ar putea să nu-l mai vadă niciodată, aştepta nerăbdătoare să treacă zilele. Până la urmă, au trecut una câte una. Ziua mult aşteptată urma să înceapă la apusul soarelui, timpul cel mai potrivit pentru a-l aştepta. Casa fu măturată şi împodobită ca şi cum ar fi aşteptat sosirea unui rege. Pe masă fuseseră puse cele mai alese delicatese pe care Set le putu găsi în pieţele din Ierusalim.

Trandafirii cei mai timpurii, pe care el îi plantase şi-i iubea, erau aşezaţi în fiecare cameră. În neliniştea ei şi în emoţiile aşteptării, niciuna din rochiile ei nu păreau destul de frumoase. Le încercă pe

toate, până se hotărî la una albă, apoi se aşeză să-l aştepte, dar nu putea sta liniştită. Un covor avea colţul întors, un trandafir avea petalele căzute la pământ. Se hotărî să iasă din casă, să urce scările pe acoperiş pentru a-l vedea când vine.

Soarele apuse, dar cernuse aur în urma lui şi cerul era plin de glorie, împodobit cu culori purpurii şi aurii. Privind spre muntele măslinilor, putea să vadă fumul jertfei de seară ridicându-se, în timp ce norii de tămâie umpleau templul. Cu siguranţă, Simon trebuie să fie pe drum deja. Inima aproape i se opri când văzu figura unui om, apropiindu-se printre rândurile de palmieri. Încercă să scruteze zarea întunecată, apoi trase aer în piept, tremurând. Era Lazăr. Înaintea lui ieşiseră să-l întâmpine cei doi copii şi mieluşelul. La marginea drumului, oamenii ieşeau la uşi ca să-l vadă trecând – era o minune pentru toţi.

Îşi şterse ochii cu dosul palmei şi privi din nou. Dar în timp ce ochii ci cercetau zarea îndepărtată, cineva trecu prin grădină cu un pas iute şi nerăbdător, apoi, după ce se opri o clipă la uşa acoperită cu viţă de vie, începu să urce scările, sărind câte trei trepte la fiecare pas. Când Estera se dezmetici, cineva venea spre ea cu braţele întinse, strigând: „Estera, draga mea, Estera, soţia mea! Dumnezeu mi te-a dat înapoi!” Pentru prima oară în şapte ani se afla iarăşi în îmbrăţişarea soţului ei. Sănătos şi puternic, cu aceeaşi strălucire în ochi ca şi în ziua căsătoriei lor, cu acelaşi glas, plin de vigoare, îi şoptea la ureche tremurând: „Glorie lui Dumnezeu! Glorie lui Dumnezeu!”

Nu era de mirare că lui Iosif îi părea un străin. Dar strânsoarea braţelor puternice şi timbrul adânc al vocii care-l chema „fiul meu” cu atâta gingăşie, l-au făcut pe copil să simtă dragostea tatălui şi să rostească:

„Cât de bun este Rabbi Iisus că te-a vindecat, tată!”

„El este Cel care va răscumpăra pe Israel!”, exclamă Simon. „Glorie fie adusă lui Dumnezeu, că L-a trimis în lumea noastră atât de blestemată! De astăzi înainte, tot ce am şi tot ce sunt închin în slujba Lui!”

Îngenunchind pe acoperiş, în lumina palidă a primelor stele ce răsăriseră, ţinându-şi în braţe soţia şi copilul cărora Dumnezeu li l-a dat înapoi ca din morţi, înălţă o rugăciune din adâncul inimii, plină de recunoştinţă, spre Dumnezeu – o rugăciune pe care chiar îngerii fericiţi s-au aplecat să o asculte, mai bucuroşi de fericirea şi mulţumirea ce se înălţa de pe pământ.

Capitolul XV

Cred că anul acesta, la Praznicul Paştelui, vor veni foarte mulţi la Ierusalim”, îi spuse Rabbi Ruben lui Lazăr într-o după-amiază, în timp ce se întorceau împreună din cetate. „Numărul oamenilor s-ar putea să atingă trei milioane. Un călător din Roma a fost în atelierul meu astăzi şi mi-a spus că până în cele mai îndepărtate părţi ale pământului, oriunde se vorbeşte limba noastră, toţi vorbesc despre Mesia.

Toţi cei care călătoresc pe mare, care traversează pustiile, cei din cetate, comercianţii, lumea de rând, toţi vorbesc numai de El şi de minunile Lui; I s-a dus vestea chiar în Atena, în Roma şi în cetăţile de pe Nil. Tot văzduhul pare plin de un sentiment al aşteptării. Nu pot să nu mă gândesc la lucrurile măreţe care stau gata să ia fiinţă. Cu siguranţă timpul este potrivit ca Iisus să se proclame împărat. Nu înţeleg de ce s-ar ascunde în pustie ca şi cum l-ar fi frică de cineva”. Lazăr îi zâmbi bătrânului cu o expresie plină de încredere. „Ştiu sigur, Rabbi Ruben, nu o face pentru că încă nu a sosit vremea. Ce privelişte va fi când va sta înaintea mormântului puterii noastre şi va învia naţiunea aceasta, aducând-o la viaţa şi grandoarea ei de odinioară. Sunt convins că pentru El toate lucrurile sunt cu putinţă”.

„Ce bine ar fi dacă s-ar întâmpla la Paştele acesta!”, răspunse Ruben. „Cât de mult m-aş bucura să-i văd pe toţi duşmanii Lui răpuşi la pământ!”

Deja, la hotarele Galileei, împăratul mult aşteptat pornise în drumul Lui spre încoronare. Mulţi dintre prietenii

Lui vechi I s-au alăturat, ca să sărbătorească Paştele împreună. Înaintarea lor devenea tot mai înceată, îngreunată de strigătele disperate după ajutor şi de mâinile întinse implorând îndurare, care-i opreau la fiecare răscruce de drumuri. Fiecare pas al lor era însoţit şi petrecut până departe de ecourile uralelor pline de o bucurie nemărginită a celor ce fuseseră vindecaţi şi eliberaţi de poverile lor.

Ioel nici nu-şi mai putea înregistra toate scenele în mintea lui, dar unele din ele îi rămăseseră foarte clare în amintire: cei zece leproşi care i-au întâmpinat chiar la plecare, orbul Bartimeu care cerşea la marginea drumului – nu putea uita expresia feţei acelui om, când ochii i s-au deschis şi a privit pentru prima oară măreţia şi gloria unei dimineţi senine de primăvară.

Io el zburda plin de fericire în jurul învăţătorului şi al ucenicilor, când îşi amintea de vindecarea lui, şi dându-şi seama mai mult decât ceilalţi de ceea ce însemna vindecarea pentru aceşti sărmani oropsiţi.

Îşi amintea de Zacheu, care se căţărase într-un dud pentru a-L vedea pe învăţătorul care trecea spre Ierihon. Când Iisus l-a chemat pe nume, el a coborât în grabă şi astfel mântuirea a intrat şi în casa lui.

Îşi amintea de tânărul bogat care a plecat trist, fiindcă sacrificiul care i se ceruse a fost mai mult decât era dispus să ofere. O anumită scenă a rămas însă în memoria lui în culori vii, neşterse:

Trandafirii şi tot felul de flori agăţătoare se căţărau pe stâncile de la marginea unui dram. Portocalii îşi răspândeau mireasma îmbătătoare în timp ce petalele albe ale florilor lor cădeau pe rând la pământ. La umbra lor, mamele de prin satele din jur se adunaseră cu copiii, îmbrăcaţi cât mai curat, sperând ca astfel să capete trecere şi să poată găsi îndurare în ochii Marelui Profet ce avea să-şi croiască drum prin locurile acelea. Cei mai mici gângureau în braţele mamelor. Cei mai mărişori îşi ascundeau feţele în faldurile rochiilor de care se ţineau cu mâinile lor mici. În timp ce aşteptau să vadă alaiul trecând, picioruşe desculţe alergau încoace şi încolo pe marginea drumului, iar râsul fericit al copiilor umplea văzduhul senin.

Când călătorii s-au apropiat, femeile şi-au luat copiii şi le-au ieşit înainte. Era o scenă care ar fi făcut aproape pe oricine să se oprească – micuţii aceia nevinovaţi care aşteptau atingerea ce avea să le păstreze pentru totdeauna inima curată, binecuvântarea atât de dorită de mamele lor.

Dar unii dintre ucenici, nerăbdători din pricina atâtor întârzieri, nevăzând în feţele îmbujorate nicio nevoie de ajutor, le certară pe mame, spunându-le:

„De ce-L necăjiţi pe învăţătorul? Credeţi că ar trebui să se oprească din drumul Lui, din marea Lui misiune, pentru nişte lucruri de o importanţă atât de mică?” Dar Iisus i-a mustrat, spunându-le:

„Lăsaţi copilaşii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci a celor ca ei este împărăţia Cerurilor!”

Mustraţi, ucenicii s-au dat la o parte. Cu o privire plină de dragoste, întinzându-şi mâinile şi luându-i pe fiecare în braţe i-a binecuvântat pe rând, până la cel mai mititel bebeluş. Au venit la El atât de curajoşi, îşi lipeau obrazul de pieptul Lui şi se prindeau de El cu atâta încredere, iar El s-a întors iarăşi spre ucenici:

„Adevărat vă spun că cine nu primeşte împărăţia lui Dumnezeu ca unul din aceşti copilaşi, nu va intra în ea”.

Întâmpinat pretutindeni de tot felul de cerşetori mizerabili, de boli groaznice şi necazuri, acest grup de copilaşi nevinovaţi a fost pentru El la fel de dulce ca un trandafir înflorit într-un pustiu gol şi secetos.

Într-un târziu, călătoria greoaie se apropie de sfârşit. Vinerea după-amiază, cu o săptămână înaintea Paştelui, i-a găsit pe călătorii obosiţi iarăşi în Betania. Vestea sosirii lor fusese adusă acolo cu câteva ceasuri înainte de către un om care venise călare din Ierihon. Calul lui iulie de

picior trecuse pe lângă ei cu mult timp în urmă.

În casa lui Lazăr, Domnul Iisus a fost primit cu multă bucurie. Grădina umbrită i-a oferit răcoarea mult aşteptată după drumul lung şi plin de praf. Aici nu mai erau cetele curioşilor şi a celor care-l cereau în permanenţă ajutor. Departe de scenele care-l provocau mila, departe de ura şi de critica preoţilor şi a fariseilor, aici era un loc unde inima şi trupul Lui puteau să se odihnească. Pacea şi liniştea de aici, atmosfera şi dragostea cu care era înconjurat, erau pentru El ca o rouă ce cădea peste sufletul Lui însetat. Aici, timp de câteva zile, Cel care a fost un călător neobosit, fără un loc unde să-şi pună capul, s-a bucurat de binecuvântarea scurtă a unui cămin.

Cu câteva ceasuri înainte ca prima trâmbiţă de pe acoperişul sinagogii să proclame începerea Sabatului, Simon alergă acasă.

„Estera”, strigă el plin de emoţii, „L-am văzut! L-am văzut pe Christos! Am îngenuncheat la picioarele Lui. I-am văzut faţa. Şi, gândeşte-te, mi-a promis că va sta cu noi la masă! Mâine seară, vom pregăti o cină cum nu s-a mai văzut în Betania! Ajută-mă să găsesc ceva ce-am putea face ca să-l arătăm recunoştinţa noastră!”

Estera sări de bucurie. „Avem foarte puţin timp la îndemână”, spuse ea. „Set trebuie să meargă imediat în cetate să facă cumpărăturile. Mâine seară, nu voi lăsa slujitoarele să-L servească. Eu însămi îl voi servi, împreună cu Maria şi Marta. Abigail ne va ajuta şi ea, fiindcă va fi o jertfă de iubire la care toate vom lua parte”.

Sabatul a trecut liniştit şi nimic deosebit nu s-a întâmplat. Închinătorii de la sinagogă au aşteptat în zadar să mai vadă minuni sau să asculte Glasul care vorbea cu atâta autoritate.

Prin odihna neîntreruptă a acelei zile, El îşi aduna puterile pentru suferinţa ce I se pregătea. În ochii Lui gingaşi se putea vedea o umbră a aşteptării şi a pregătirii Sale. Trebuie să fi spus vreun cuvânt fratelui şi surorilor ce şedeau cu reverenţă la picioarele Lui, cu privire la soarta ce-L aştepta, fiindcă şi ei păreau să presimtă despărţirea inevitabilă şi parcă doreau să umple ceasurile care zburau atât de repede cu cât mai multă iubire, jertfire şi slujire.

În seara aceea, după ce Estera adusese apa necesară pentru ca musafirii să-şi spele picioarele, iar Marta şi Abigail au umplut lighenele dinaintea lor, Maria se frământa în dorinţa de a face ceva deosebit prin care să-şi arate dragostea pentru Domnul ei. I se părea că faţa Lui nu mai fusese niciodată atât de plină de slavă ca în seara aceea. Lumina palidă a lumânărilor, ce-l învăluia faţa, părea să dezvăluie că în curând sufletul Său divin avea să părăsească trupul obosit şi chinuit.

Deodată îi veni în minte un vechi obicei evreiesc. I se părea că vede

două tablouri: într-unul era Aaron stând în picioare în veşmintele bogate de preot, cu capul plecat să primească ungerea sacră; în celălalt era primul împărat al lui Israel, peste care venerabilul Samuel turna uleiul ce-l proclama rege. Simbol al preoţiei şi a împărăţiei, ah, dacă ar îndrăzni să i-L ofere.

Nimeni nu observă când ea a dispărut şi a alergat acasă. Ascuns într-un dulap, în camera ei, era un vas mic de alabastru, încă sigilat. Conţinea un parfum dulce şi rar, care valora aproape greutatea lui în aur. L-a luat cu degetele tremurânde şi l-a ascuns în faldurile rochiei ei lungi. Respiraţia întretăiată şi greoaie îi trăda emoţiile, tremura din toate încheieturile, iar inima îi bătea gata să-i sară din piept atunci când intră din nou în casă. Se strecură în spatele musafirilor cu teama ca cei prezenţi să nu-i observe agitaţia. Obrajii i se îmbujorară. Stătea în umbra perdelei de satin roşu încercând să găsească momentul potrivit pentru a-şi îndeplini planul. Ezita totuşi; îi lipsea curajul deplin de a se avânta într-o asemenea acţiune.

Într-un târziu, când cina era aproape gata, se apropie de Domnul Iisus, încet şi cu sfială. Toţi o priveau surprinşi, deşi cunoşteau bine obiceiul, şi-şi dădeau seama de însemnătatea şi simbolul lui.

După ce a spart vasul, mai întâi I-a turnat parfumul scump pe cap, apoi pe picioare. Aplecându-se în umilinţa cea mai profundă, i-a şters picioarele cu părul capului ei. Încăperea s-a umplut de mireasma dulce şi delicată.

Unii din cei prezenţi şi-au amintit de o scenă similară din casa unui alt Simon, din Galilea îndepărtată, dar numai Unsul a putut să simtă contrastul adânc dintre cele două situaţii.

Celălalt Simon era un fariseu mândru, lipsit de scrupule, căruia nu-i stătea în fire decât să critice faptele aproapelui şi să-l înjosească; acest Simon era un lepros vindecat, în stare să-şi dea viaţa, la rându-i, în semn de recunoştinţă şi dragoste nemărginită faţă de minunatul Mântuitor. Femeia aceea – o păcătoasă care a îngenuncheat cu lacrimi să-şi ceară iertare; această Marie – cu inima atât de curată, încât putea să-L vadă pe Dumnezeu ascuns în natura umană a învăţătorului. Ungerea aceea, la începutul lucrării Sale; această ungere simbolizând preoţia şi împărăţia Sa, gata să înceapă. Nimeni nu a scos un cuvânt în timp ce parfumul s-a împrăştiat ca tămâia unei binecuvântări. A fost o atmosferă plăcută, de părtăşie cu învăţătorul.

Tăcerea profundă fu străpunsă într-un târziu de un glas nesimţitor şi rece. Era glasul lui Iuda Iscarioteanul.

„De ce s-a risipit acest ulei mirositor?”, întrebă el. „Ar fi fost mai bine dacă s-ar fi vândut, iar banii să fie daţi săracilor”.

Simon se uită indignat la acest musafir încruntat care se purta atât de necuviincios, iar Maria se intri stă.

„Las-o în pace”, spuse învăţătorul gingaş. „Pe săraci îi veţi avea întotdeauna cu voi şi ori de câte ori veţi vrea le veţi putea face bine; dar pe Mine nu mă veţi avea întotdeauna. Ea a făcut ce a putut; Mi-a uns trupul mai dinainte pentru îngropare”.

În ochii lui Iuda se putea citi ceva ciudat, ceva întunecos – iarăşi învăţătorul vorbea despre îngroparea Sa. I se părea că nu avea rost să-L mai urmeze. împărăţia Lui s-a dovedit a fi o iluzie – ceva imaterial, spiritual, vag – alţii n-au decât să o creadă. Dar dacă nu era nicio speranţă de câştig în a-L urma, el avea să-şi vadă de treburile lui.

În noaptea aceea a avut loc un alt consiliu secret al câtorva membri din sinedriu şi Iuda Iscarioteanul a fost în mijlocul lor.

Când toate luminile erau stinse în cetate şi aprozii Templului îşi făceau ultimele ronduri, un om se strecura prin bezna nopţii pe străzile înguste – era omul care avea să-L vândă pe Fiul lui Dumnezeu pentru treizeci de arginţi.

Capitolul XVI

Cine se aude vorbind în casă?”, o întrebă Ioel pe Abigail în dimineaţa de după cină. El se jucase cu Işai în grădină şi, oprindu-se o clipă în faţa uşii, auzi pe cineva vorbind.

„Numai tatăl meu şi Fineas mai vorbesc acum”, răspunse Abigail. „Simon, vânzătorul de ulei, a fost aici şi nici nu-ţi închipui pentru ce a

venit. Ceva referitor la tine”. „La mine?”, întrebă Ioel surprins.

„Da. N-am ştiut până astăzi că tu ai fost acela care l-ai convins să meargă la învăţătorul pentru a fi vindecat. El spune că dacă tu nu te-ai fi dus la el, ar fi fost şi acum un lepros nenorocit în peştera aceea din pustie. În timpul acestor săptămâni cât ai fost plecat, el a încercat să-ţi dea de urmă, fiindcă vrea să-ţi arate recunoştinţa lui. Ieri seară la cină, s-a interesat de numele tău, iar acum a fost aici să vorbească cu Fineas şi cu tata despre tine. Livezile lui de măslin îi aduc un venit foarte mare în fiecare an şi vrea să-ţi facă o ofertă frumoasă, dacă accepţi”.

„Ce vrea să facă?”, întrebă Ioel.

„S-a oferit să te trimită la cele mai bune şcoli din ţară, să te trimită în ţări străine, la Roma, în Atena şi în Egipt. Apoi, când vei mai creşte, vrea să te ia să iei parte la afacerile lui şi să-ţi dea partea unui fiu. Este o şansă rară pentru tine, fiule”.

„Da”, răspunse Ioel, îmbujorându-se la gândul că ar putea să vadă lumea şi să înveţe. Timp de câteva minute părea pierdut în anticiparea unui asemenea viitor, apoi faţa i se întunecă.

„Dar asta ar însemna să mă despart de toţi cei pe care-i iubesc”, exclamă el, „şi de casa în care am fost atât de fericit! Nu pot, mamă Abigail! Este prea mult”.

„Acum vorbeşti ca un copil”, răspunse ea, dar lui Ioel i se păru că ochii ei erau umezi când a adăugat: „Ioel, şi noi ne-am apropiat de tine. Şi pentru noi va fi grea despărţirea, fiindcă eşti ca şi copilul nostru. Dar gândeşte-te, fiule. Nu ar fi înţelept să renunţi la asemenea avantaje. Işai şi Rut vor avea destul. Tot ce are tatăl meu într-o zi va fi al lor. Dar Fineas este doar un tâmplar sărac şi nu-ţi poate da mult mai mult decât mâncare şi haine. L-am auzit adineauri spunând că ar trebui să accepţi şi că el nu se îndoieşte de acest lucru”.

„Dar nu voi putea fi cu învăţătorul!”, rosti Ioel plin de dezamăgire, iar chipul i se întristă, ca la trecerea unui gând întunecat, în clipa când îşi dădu seama că a studia şi a călători printre popoarele lumii ar însemna obligatoriu şi o despărţire inevitabilă de Vindecătorul trupului şi sufletului său. Înţelese că dacă ar pleca să înveţe la şcolile înalte ale Romei sau ale Atenei nu va mai putea să-L urmeze în tot locul pe Cel de care inima lui se alipise pe vecie.

„Nu, dar gândeşte-te ce vei putea face pentru cauza Lui când vei avea bani, educaţie şi influenţă. Mie mi se pare că merită să accepţi oferta numai pentru cauza Lui”.

Tot acesta a fost şi argumentul pe care Fineas l-a folosit când a ieşit afară, cu scopul de a-l convinge să ia o hotărâre bună în privinţa propunerii pe care avea să i-o facă. Însă băiatul era nehotărât. Nu avea

decât două alternative şi nu exista cale de mijloc: pe de o parte, era posibilitatea de a-L urma oriunde, necondiţionat şi în mod constant, pe de altă parte exista şi acea opţiune pe care Fineas şi Abigail i-au sugerat-o, aceea de a-L sluji într-un alt fel pe învăţătorul lui iubit, adică de departe. În starea aceasta de incertitudine, când o mulţime de gânduri i se cuibăreau în minte, porni spre Ierusalim cu Işai şi cu Rabbi Ruben.

Străzile se umpleau de oameni care veneau la praznicul Paştelor şi Ioel îi recunoscu pe mulţi prieteni vechi din Galilea.

„Îl văd pe Rabbi Amos!”, exclamă el, zărindu-l pe un bătrân stând în faţa unei case, peste drum. „Pot să mă duc să vorbesc cu el?”

„Bineînţeles!”, răspunse Ruben. „Tu ştii oraşul atât de bine, încât nu se întâmplă nimic dacă ne despărţim. Eu voi continua drumul împreună cu Işai până la atelier. Ne întâlnim acolo”.

Chipul bătrânului Amos se înseninã pe dată la vederea băieţandrului. „Mă pregătesc să mă întorc la poarta Damascului”, spuse el. „Am aflat că Nazarineanul va intra în curând în cetate şi o mulţime de pelerini doresc să-L întâmpine. Am auzit multe lucruri frumoase despre El de când a plecat din Capernaum şi doresc mult să-L văd iarăşi. Vrei să vii şi tu?”

Bătrânul o luă înainte. Mergea cu pasul rar şi greoi, sprijinindu-se mereu de toiagul său. îmbulzeala şi căldura arzătoare le făcea înaintarea tot mai înceată, astfel că le luă destul timp până să ajungă la poartă. Cei din cetate ieşiseră să-i întâmpine pe pelerinii printre care erau şi atâtea rude şi cunoştinţe de-ale lor, iar acum, după ce le urară bun venit, se întorceau împreună. Drumul era presărat cu ramuri de finie. Oamenii îşi aruncaseră hainele în drum înaintea Celui pe care doreau să-L onoreze. Fiecare mână ţinea o ramură de finie şi fiecare glas striga „Osana!” La început Ioel a văzut doar o mulţime care flutura ramurile şi a auzit doar nişte strigăte nedesluşite, dar când au ajuns mai aproape au înţeles cuvintele: „Osana Fiul lui David!”

„Uite!”, strigă Rabbi Amos punându-şi mâna zbârcită pe umărul lui Ioel. „Uite, băiete, se împlineşte profeţia! împăratul victorios nu vine pe un cal roman de război, ci aşa cum a prezis Zaharia! împăratul vine călare pe mânzul unei măgăriţe, simbol al umilinţei şi al păcii. La fel a făcut şi David, la fel au făcut şi judecătorii lui Israel!”

Ochii lui Ioel au urmărit gestul degetului bătrânului, care tremura. Învăţătorul venea înaintea duşmanilor Săi, să-şi ia în primire împărăţia.

În sfârşit! Un popor care nu mai avea să rătăcească în pustie! Un împărat care nu se mai temea de preoţi, de cărturari şi de farisei! Timpul sosise! Cu haine aruncate în drum, cu ramuri de finie fluturând

înaintea Lui, cu psalmi, cu cântece şi cu strigăte de bucurie, mulţimea îl întâmpina în timp ce El intra triumfător în cetate.

Ioel era plin de entuziasm şi fericire văzându-şi Prietenul cel mai iubit atât de onorat. În sfârşit, oamenii îl înţelegeau, îl apreciau. Mulţimea demonstra lucrul acesta. Era atât de fericit şi emoţionat încât nu ştia ce să mai facă. Nu avea ramuri de finie, dar când alaiul ajunse în dreptul lui şi când întâlni privirea învăţătorului, îşi ridică mâinile spre cer şi strigă cât îl ţinu gura: „Osana, Fiul lui David! Binecuvântat să fie Cel ce vine în Numele Domnului!" Dar strigătele lui nu erau auzite decât de el însuşi, erau ca o picătură în valurile acelea mari de strigăte.

Neştiind la ce să se aştepte şi totuşi pregătiţi pentru aproape orice, au urmat alaiul până în cetate. Când au ajuns înaintea Templului, învăţătorul dispăru.

„Mă întreb unde a plecat", spuse Ioel dezamăgit. „Am crezut că îl vor încorona".

„Este evident acum că El nu a dorit lucrul acesta", răspunse Rabbi Amos. „Şi poate că s-ar potrivi mai bine dacă încoronarea ar avea loc odată cu sărbătoarea praznicului. Să aşteptăm până la Paşte!"

Aşezându-se în curtea neamurilor, în timp ce se odihneau, Ioel nu întârzie să-i povestească bătrânului Amos despre oferta pe care o primise de la bogatul vânzător de ulei, Simon.

„Accept-o, bineînţeles!", răspunse bătrânul fără ezitare şi cu un ton hotărât. „Am văzut destul de multe chiar acum ca să ne putem da seama că peste naţiunea lui Israel răsare o nouă epocă. În Betania, vei fi mult mai aproape de învăţătorul, decât în Capernaum, fiindcă putem fi siguri, după demonstraţiile de astăzi, El îşi va aşeza reşedinţa în capitală. Cu timpul, dacă vei studia, vei ajunge să fii un om de influenţă în noul guvern care va fi instaurat în curând".

Opinia bătrânului rabin a fost de o valoare mare pentru Ioel şi l-a determinat să accepte oferta lui Simon. Apoi, pentru un timp fu atât de plin de ambiţie şi planuri, încât nu se putea concentra la nimic altceva.

Toată săptămâna a fost despărţit de învăţătorul şi ucenicii Lui. Era primul praznic al Paştelor la care avea să participe. După praznic, urma să se despartă de familia simplă a lui Fineas şi să se mute în casa luxoasă a lui Simon, în Betania, aşa că a rămas aproape de Fineas şi Abigail, interesat din plin de toate pregătirile pentru praznic.

Ruben a ales din ţarcurile nenumărate un miel de un an, fără cusur. Pe la ora două, două trâmbiţe au anunţat că preoţii şi leviţii din templu erau gata şi că porţile curţii dinăuntru fuseseră deschise, ca toţi să-şi poată aduce mieii pentru jertfa.

Preoţii, aşezaţi în două şiruri lungi, strângeau sângele animalelor

junghiate în vase mari de aur şi de argint şi-l dădeau din mână în mână altora din spate, până ajungea la altar, unde era vărsat. Apoi, mielul era luat şi fript într-un cuptor de lut şi praznicul începea la apusul soarelui, joi seara. Pielea mielului şi vasele de lut folosite se dădeau de obicei gazdei, în cazul când mai multe familii sărbătoreau împreună. La o masă aveau voie să se adune până la douăzeci de persoane. Ruben îl invitase pe Natan ben Obed şi pe cei care veniseră cu el. Spre marea sa bucurie, Ioel zări în dreptul uşii pe un băiat cu părul roşcat şi-l recunoscu de îndată pe Boaz, care făcuse ochii mari şi rămase cu gura căscată din prima clipă a vederii Ierusalimului.

Din primul ceas în care au fost împreună, Boaz îl privea mereu plin de surprindere. Îi venea greu să creadă că acest tânăr înalt, puternic, drept, ar putea fi ologul cu care altă dată vizitase turmele lui Natan ben Obed.

„Ştii ceva?”, intră el în vorbă după un timp. „Eu ştiu unde locuieşte cel care te-a făcut să fii olog. Am fost atât de mişcat când te-am văzut că eşti vindecat, încât am uitat să-ţi spun. El a avut un accident groaznic şi dorinţa ta s-a împlinit deja, fiindcă este orb ca bolovanul acesta”.

„Ah, dar cum s-a întâmplat? Cine ţi-a spus?”, întrebă Ioel trist.

„L-am văzut cu ochii mei când am venit prin Ierihon. A luat o bătaie soră cu moartea de la nişte tâlhari, cu câteva săptămâni înainte. După aceea a suferit de friguri şi amândoi ochii i s-au inflamat atât de tare, încât şi-a pierdut vederea”. „Sărmanul Rehum!”, exclamă Ioel.

„Sărmanul Rehum?!”, repetă Boaz mirat. „Ce vrei să spui? Nu te bucuri? Nu-i exact ceea ce plănuiai tu? Sau ai fi vrut să-i scoţi ochii cu mâna ta?”

„Nu”, răspunse Ioel simplu. „L-am iertat cu un an în urmă, în noaptea dinaintea vindecării mele”.

„L-ai iertat?! Pe câinele acela de samaritean? De ce? Cum ai putut?”

Boaz îl privi cu atâta nedumerire, încât Ioel nu mai încercă să-i explice nimic. Boaz era foarte ignorant cu privire la multe lucruri, dar ştia bine să-i urască pe samariteni şi să-i privească cu cel mai mare dispreţ.

„Mi se pare că nu înţelegi”, spuse Ioel, „aşa că nu ştiu dacă are rost să-ţi explic. Dar l-am iertat din toată inima, pe deplin. Şi dacă-mi spui unde-l pot găsi, mă voi duce la el mâine dimineaţă şi-l voi aduce aici cu mine. Mâna care mi-a îndreptat spatele poate să-i deschidă ochii. Am văzut eu însumi cum i-a vindecat şi pe alţi orbi”.

În acelaşi timp, în camera de sus a unei case din apropiere, învăţătorul şi ucenicii Lui sărbătoreau Paştele împreună. Era ultima cină

pe care ucenicii o aveau cu El, deşi ei nu ştiau asta. Abia mai târziu aveau să-şi amintească fiecare vorbă, fiecare gest al Mântuitorului. Totuşi, abia mai târziu aveau să-şi dea seama de atâtea lucruri de care nu şi-au putut da seama în acea noapte binecuvântată. Amintirile le-au rămas atât de dulci, încât nu le scăpa nici cel mai mic detaliu din memorie, dar atunci nu puteau să înţeleagă adevărata importanţă a evenimentelor.

Porţile au rămas deschise în noaptea praznicului. În timp ce învăţătorul împreună cu ucenicii au ieşit în grădina Ghetsimani, unde obişnuiau să meargă, Ioel încerca să afle de la Boaz locul exact unde putea să-l găsească pe fostul lui duşman.

„Mă voi duce dis de dimineaţă”, spuse Ioel când puse capul pe pernă. „Dimineaţă foarte devreme, fiindcă vreau ca ochii lui Rehum să se deschidă cât mai curând, ca şi el să vadă faţa învăţătorului. Să mă ajute Dumnezeu să-l găsesc dimineaţă”, şopti el, şi, rostind o binecuvântare pentru cel pe care-l iertase de mult, închise ochii şi adormi. În vis, îl văzu iarăşi pe învăţătorul intrând triumfător în cetate şi auzi din nou aplauzele şi osanalele mulţimii. Apoi îl văzu pe Rabbi Amos, pe Simon şi pe micuţa Rut. Urmă un amestec confuz, o serie de prieteni cu feţe pline de bunătate – scenele se perindau ca nişte umbre nedesluşite, dar plăcute. În ţara frumoasă a visurilor totul era plin de pace şi linişte.

Dormi fericit, ucenic mic, rămâi liniştit în ţara visurilor; prin întunericul grădinii se strecoară unul care în noaptea aceasta îl va vinde pe Domnul tău! La lumina palidă a felinarelor şi a tortelor, ei îl iau chiar acum. Înarmaţi cu săbii şi toiege, îl scot din umbrele întunecate ale măslinilor la lumina lunii de pe drum.

Acum stă înaintea marelui preot – singur şi părăsit de prieteni. Dormi, şi nu te trezi nici la cântatul cocoşului, fiindcă oricum nu mai are pe nimeni de partea Lui. Chiar şi cel ce-L iubea mult s-a lepădat de El de trei ori.

Visează mai departe! El este acum înaintea lui Pilaf, încoronat cu spini şi cu haină stacojie. Cel pe care-L iubeşti este bătut şi scuipat. Într-adevăr, astăzi El îşi instaurează împărăţia, dar ferice de tine că nu-l vezi încoronarea.

Dormi liniştit, ucenic mic, fii fericit atât timp cât ai prilejul.

CAPITOLUL XVII

A doua zi dimineaţă, Ioel se trezi mult mai târziu decât intenţionase.

Fără să mănânce nimic, se grăbi să iasă din cetate şi o luă pe drumul pe care învăţătorul intrase triumfător cu câteva zile înainte.

Ramuri veştejite de finic erau încă împrăştiate pe marginea drumului, acoperite de praf. Neştiind ce se întâmplase în noaptea care trecuse şi ce avea loc chiar în momentul acela, Ioel se apropia de Betania cu pasul grăbit şi cu inima uşoară.

Petrecuse şase zile printre galileeni plini de entuziasm care credeau ferm că înainte de sfârşitul acestui praznic vor vedea prăbuşirea Romei şi toate naţiunile vor cădea la picioarele împăratului iudeu. Cât de mult visaseră ei ceasul acesta!

Se întoarse să privească cetatea. Albul şi aurul templului îi luau ochii, atât de mult reflectau razele soarelui de dimineaţă. îşi aminti de ziua când stătea pe acoperişul casei lui Fineas, întinzându-şi mâinile spre acest loc sfânt şi rostind blesteme asupra capului duşmanului său, Rehum.

Oare era el acelaşi băiat? I se părea că trupul acela cocoşat, ura aceea amară, setea arzătoare după răzbunare trebuie să fi aparţinut altcuiva. El era sănătos, tare, plin de iubire faţă de Dumnezeu şi faţă de semeni. O vrăbioară cu aripa ruptă încerca să zboare speriată de sub un tufiş. Se opri, o luă, făcu câţiva paşi înapoi până la un izvor pe care îl observase şi-i dădu apă.

Dar pe Rehum nu-l găsi în locul în care Boaz îi spusese să-l caute. Tatăl lui îl luase acasă, undeva, în Samaria. Se întoarse înapoi obosit şi dezamăgit. Când ajunse înapoi în Betania, se bucură că putea să se odihnească puţin. Un întuneric ciudat începu să cuprindă zarea. Ioel se înspăimântă. Ştia că nu poate fi vorba de o eclipsă, fiindcă era în sezonul de lună plină. Pomi spre Ierusalim, deşi i se părea o călătorie pe timp de noapte, fiindcă întunericul era tot mai profund timp de trei ceasuri, şi misterul care învăluia văzduhul îl făcea să alerge pentru a-şi căuta prietenii. Primul lui gând era să-L găsească pe învăţătorul şi, în mod natural, se îndreptă spre templu. Tocmai când ajunse în pridvorul lui Solomon, întunericul se risipi şi toate lucrurile începură parcă să danseze înaintea ochilor lui. Nu mai simţise niciodată un cutremur, dar era sigur că acesta era un cutremur puternic. Se prinse cu mâinile de unul din stâlpii pridvorului. Vai, cum se scutura templul! Cum gemea pământul şi văzduhul! întunericul fusese îngrozitor, dar cutremurul era de două ori mai terifiant.

Abia se opri cutremurul, când un preot cu barbă albă alergă prin curtea neamurilor. Mâinile lui zbârcite, ridicate deasupra capului, tremurau ca de paralizie. Ţipetele pe care le scotea îl umpleau pe Ioel de spaimă.

„Catapeteasma templului s-a rupt în două”, striga el, „catapeteasma templului s-a rupt în două!” Apoi, prins de convulsii, căzu cu faţa la pământ. Ioel simţi cum toată vlaga îl părăseşte. Genunchii i se înmuiaseră şi nu se mai putea ţine pe picioare. Respiraţia i se oprise, iar pe chipul lui palid începuseră să apară picuri reci de sudoare. La început, întunericul acela neînţeles care se coborâse peste pământ la ora prânzului, apoi cutremurul care zguduise adâncurile, iar acum puterea aceea ce se abătuse în Sfânta Sfintelor despicând catapeteasma templului – toate aceste evenimente neaşteptate, cărora nu li se putea da vreo explicaţie corespunzătoare, îi umpluseră inima de o groază nedefinită.

Îl ocoli în grabă pe bătrânul întins pe caldarâmul rece şi alergă într-un suflet până în curtea dinăuntru ca să se convingă de realitatea celor auzite. Acolo, perdeaua groasă de ţesătură babiloniană era despicată de sus până jos. Niciun cutremur nu putea să o taie în felul acesta. Numai degetul lui Dumnezeu ar fi putut să o rupă aşa.

Ieşi în fugă din templu şi alergă la casa unde dormise în noaptea dinainte. Cutremurul parcă golise tot Ierusalimul şi-l împrăştiase pe străzi. Cuvintele ciudate, exclamaţiile de groază pe care le auzea în treacăt, îl făceau să alerge şi mai tare.

La atelierul lui Ruben îi găsi pe Işai şi pe Rut plângând de spaimă. Lucrătorul care avea grijă de ei îi spuse că prietenii lui au fost plecaţi toată ziua.

„Unde?”, întrebă Ioel.

„Nu ştiu exact. Cred că au plecat şi ei cu mulţimile care au intrat astăzi pe porţile cetăţii: evrei, greci, romani şi egipteni. Să fi văzut cămilele şi carele!”, exclamă omul.

Deodată pe Ioel îl cuprinse frica că aceasta fusese ziua când Cel pe care-l iubea cel mai mult a fost încoronat ca rege şi el a pierdut ocazia de a-L vedea – una dintre cele mai mari ocazii din viaţa lui.

„S-au dus să-L urmeze pe Rabbi Iisus din Nazaret?”, întrebă el.

Omul dădu misterios din cap.

„Să-L încoroneze?”, întrebă plin de agitaţie Ioel, cu respiraţia aproape oprită.

„Nu, să-L crucifice!”

Răspunsul acela neaşteptat fu ca o lovitură de pumnal în pieptul său. Ioel rămase o clipă nemişcat, paralizat de durere. Sângele parcă i se oprise în vene. I se părea că aude un huruit în urechi, apoi totul se întunecă înaintea ochilor lui. Pentru o clipă întinse mâinile cu gândul să se sprijine de pereţii casei. Însă capul începu să-i vâjâie şi o ameţeală puternică îl cotropi. În momentul următor se prăbuşi la pământ.

„Nu, nu, nu, nu!”, strigă el; fiecare „nu” era mai puternic decât cel dinainte. „Nu cred! Tu nu-mi spui adevărul!”

Pomi în goană pe stradă şi ieşi pe poarta cetăţii. Pe drum întâlni mulţimea care se întorcea, cei mai mulţi într-o grabă asemănătoare cu a lui. Tot ce vedea părea să confirme că ceea ce auzise era adevărat, însă tot nu putea să creadă.

„Nu, nu, nu!”, rostea el în timp ce alerga tot mai tare. „Nu, nu, nu! Nu se poate! El este Christosul! Fiul lui Dumnezeu! Este adevărat că L-au urât, dar El avea toată puterea!”

Deodată, văzu dealul care avea trei cruci înfipte în vârful lui. I se părea că toată lumea se învârte în jurul lui – cetatea, templul, drumul, dealul, crucile. Încerca să alerge mai departe, însă picioarele îi slăbiseră. Mergea tot mai greu. Trupul parcă nu-i mai asculta comenzile. Totuşi, se străduia să-şi urmeze drumul, cu privirea întoarsă înapoia lui ca şi când teama ca cele auzite să i se confirme în realitate ar fi pus stăpânire pe întreaga lui făptură.

În sfârşit, ajunse acolo şi, tremurând, ridică ochii şi privi faţa trupului mort atârnat pe crucea din mijloc. Ţipătul de pe buzele lui se stinse în momentul când căzu inconştient la piciorul crucii.

După un timp destul de îndelungat, unul din soldaţi îl observă, îl întoarse cu piciorul şi-l înţepă uşor cu suliţa, trezindu-l. Se ridică şi privi iarăşi faţa albă de deasupra lui. De data aceasta, capul plecat îl făcu, deşi îngrozit, să rămână calm.

Catapeteasma din templu fusese sfâşiată, şi prin acest trup străpuns, dragostea lui Dumnezeu strălucea din Sfânta Sfintelor peste lumea pierdută. Gândul acesta îl încuraja şi-l întărea. I se părea că simte tot mai adânc dragostea Tatălui din cer, care învăluia lumea în iertare, în milă, aşa încât cei mai răi păcătoşi să poată fi salvaţi. Dar în timp ce privea faţa albă, atât de glorificată în tăcerea ei, Iosif din Arimatea apăru înaintea crucii şi porunci servitorilor săi să coboare trupul de pe cruce. Ioel fu trezit ca dintr-un vis dureros şi totuşi frumos şi nesfârşit în puterea ce i-o dădea. Privi în jurul lui şi inima i se întristă iar. Până odinioară fu atât de absorbit de închipuirea lui, încât crezu pentru o clipă că rămăsese singur în univers, doar el şi amintirea Celui pe care-L iubise cel mai mult în viaţă. Când trupul plin de sânge fu întins încet la pământ, el uită tabloul acela ceresc şi misterios şi nu-L mai vedea pe Christos înălţat. Vedea în schimb trupul torturat al Celui pe care-L iubea, al Prietenului pentru care şi-ar fi dat cu drag viaţa.

Aproape orbit de lacrimi, îngenunche lângă El; o fâşie de pânză scumpă fusese pusă peste trupul neînsufleţit, dar o mână stătea întinsă, cu o gaură mare de cui prin palma plină de sânge. Era Mana

care-l vindecase; Mâna care săturase mulţimile înfometate; Mâna care se aşezase pe capetele copilaşilor, dându-le binecuvântarea! Gândindu-se la tot ce făcuse Iisus pentru el şi pentru toţi amărâţii din ţinutul acela, nu înţelegea pentru ce a suferit atât de mult. Stătea nemişcat, cu inima frântă şi gemea, privind la mâna străpunsă.

Câţiva oameni au venit şi au pus trupul pe un catafalc, luându-l apoi pe umeri. Mâna însângerată atârna în jos. Cu ochii pironiţi la ea, Ioel îi urmă, dorind să o sărute, dar nu îndrăzni. Degetele îi tremurau şi simţea o nevrednicie care-l oprea să se apropie. În timp ce-şi continuau drumul, Ioel se trezi deodată mergând alături de Abigail. Ea îşi dăduse mahrama la o parte ca să poată vedea mai bine trupul străpuns dinaintea lor. Stătuse lângă El în toate ceasurile acelea de suferinţă. Faţa-i palidă şi ochii umflaţi de plâns arătau cât de mult suferise văzându-L murind pe cruce. Ioel se uită în jur să-l caute pe Fineas. El era unul din cei care duceau sarcina. Mâinile lui mari şi puternice suportau picioarele străpunse ale învăţătorului. Chipul îi rămase crispat şi parcă fiecare trăsătură a feţei era dăltuită în marmură rece. Clipea rar, iar când privirea îi rămânea pironită vreme îndelungată asupra trupului lipsit de viaţă, bărbatul semăna mai mult cu o statuie de piatră decât cu un om. Ioel îl privi plin de milă şi i se păru că tâmplarul îmbătrânise de ieri până azi cât îmbătrânesc alţii în ani grei.

Băiatul fu copleşit de un nou vai de lacrimi când văzu faţa disperată a tâmplarului care-şi ducea prietenul copilăriei la mormânt.

O, prietene ai lui Fineas! O, picioare care adesea alergaţi pe dealurile Nazaretului şi care mai târziu l-aţi condus pe Fineas spre o viaţă mai nobilă şi mai curată! Voi aţi urcat muntele fericirilor! Voi aţi păşit pe valurile mării Galileii! Voi aţi umblat prin praful de pe drumurile Iudeii! Tu, Doamne, ai umblat atât de mult pe pământul acesta, dar niciodată pentru Tine, ci numai pentru alţii. Pretutindeni pe unde ai trecut, ai lăsat numai binecuvântare.

Lui Ioel i se părea ciudat că în toiul acelei grele întristări, o mulţime de lucruri mărunte îi atrăgeau totuşi atenţia. Chiar mulţi ani mai târziu, îşi amintea de lumina galbenă şi roşiatică a amurgului zărită printre frunzele copacilor de la marginea drumului, cântecul greierilor care săreau pe cărare înaintea lor şi parfumul crinilor din vale.

Grupul acela trist se îndreptă spre un colţ al grădinii unde un mormânt nou fusese săpat în stâncă. Aici, Iosif din Arimatea le făcu semn să se oprească. Puseră catafalcul jos şi Ioel îi urmări cu buzele tremurânde cum pregăteau în grabă trupul, pentru înmormântare. Din când în când, în timp ce îl înveleau cu fâşiile de pânză, îl ungeau cu mir şi cu aloe, îşi aruncau privirea îngrijoraţi la soarele ce cobora după

dealuri. Ajunul Sabatului se apropia şi vechea frică a Legii îi făcea să se grăbească. Femeile scoteau gemete înăbuşite şi suspinau când Cel pe care îl iubeau fu ridicat iarăşi, luat de sub privirile lor şi pus în mormântul rece. Piatra masivă fu rostogolită de braţe puternice la locul ei. Totul se terminase, nu se mai putea face nimic.

Obosiţi de plâns, îngroziţi şi disperaţi, cei care veniseră până acolo s-au aşezat pe iarbă lângă mormânt, să mai plângă, să mai aştepte. Nu mai era nicio speranţă, cauza era deja pierdută. O tăcere adâncă se aşeză peste grădină în timp ce întunericul umplea zarea. După un timp şi ei s-au mai liniştit şi au început să vorbească în şoaptă despre evenimentele îngrozitoare ale zilei care acum era pe sfârşite, încetul cu încetul, Ioel află tot ce se întâmplase. Auzind povestea ruşinoasă a torturii şi a suferinţei Celui pe care-L iubea mai mult decât orice, faţa lui se îngălbeni de oroare şi indignare.

„Ah, de ce nu a fost acolo cineva ca să-l ia apărarea?”, întrebă el, încleştându-şi mâinile şi vărsând lacrimi amare. „N-a fost nimeni să spună un cuvânt în dreptul Lui? Niciunul din miile pe care i-a vindecat?” Stătea în genunchi şi se legăna frângându-şi mâinile în timp ce gândul acesta îl aducea într-o stare de chin.

„Ali, îmi pare rău că nu am fost acolo!”, gemu el. „Îmi pare rău că nu am fost acolo ca să mărturisesc ce a făcut El pentru mine! O, Dumnezeul meu! De ce a fost aşa? Să moară fără niciun prieten, niciun urmaş, niciun ucenic! Singur! Fără ca nimeni să-l ia apărarea, nimeni!”

Târându-se orbit de lacrimi spre mormânt, băiatul îşi întinse braţele cu iubire spre piatra mare de la uşa mormântului şi, dându-şi seama că niciodată nu va mai putea să se apropie mai mult de Cel dinăuntru, niciodată nu-L va mai vedea, îşi rezemă capul deznădăjduit pe piatră şi începu să plângă cu amar.

Cât a stat acolo, nici el nu şi-a putut da seama. Când s-a întors, cei mai mulţi plecaseră. Fineas împreună cu alţi câţiva bărbaţi erau încă în apropiere şi Ioel s-a dus la ei.

De îndată au apărut soldaţii garnizoanei romane. Nişte frânghii au fost întinse peste piatra de la uşa mormântului şi deasupra a fost pus sigiliul Cezarului. Soldaţii au făcut un foc în apropiere şi santinelele au început paza.

Pe cer, stelele se aprinseseră una câte una şi vegheau şi ele; luna albă a Paştelui privea şi ea înduioşată, veghind tăcută deasupra mormântului Christosului adormit.

Abigail a rămas în noaptea aceea la nişte prietene în cetate, dar Ioel şi Fineas s-au întors în Betania tăcuţi şi trişti. Ioel se gândea doar la un singur lucru – la marea pierdere a celui mai iubit şi scump prieten, dar

pentru Fineas această moarte însemna mult mai mult decât despărţirea de cel mai bun prieten – însemna moartea unei cauze pentru care jertfise totul. Va trebui să se întoarcă în Galilea, unde toţi vecinii vor râde de el. Cel în care se încrezuse că va izbăvi pe Israel, fusese omorât ca un făcător de rele, crucificat între doi tâlhari! Cauza era pierdută şi el avea să suporte consecinţele eşuării ei.

Când luna coborî în dimineaţa aceea după dealurile Iudeii, inimile care Îl plângeau pe Omul durerii erau multe, dar niciuna din ele nu era convinsă că El era Fiul lui Dumnezeu.

Speranţa era îngropată şi ea în mormântul lui Iosif, pecetluită pentru totdeauna de piatra mare şi de sigiliul Cezarului.

Capitolul XVIII

Trezește-te, Ioel! Trezeşte-te! îţi aduc veşti bune, copilul meu!” Era glasul lui Abigail care răsuna vesel în timp ce se aplecase deasupra băiatului ce dormea adânc, afară, pe pietre.

În Sabatul de după înmormântare, el stătuse tot timpul la umbră, în curte, privind în gol şi nevoind să fie mângâiat. Nimeni nu putea să-l ridice din starea de apatie în care se afla. I-au adus mâncare, dar nu s-a atins de ea, şi oricât l-au rugat să intre în casă când a venit noaptea, a refuzat categoric. Spre dimineaţă s-a dus la fântână şi a băut apă, apoi, biruit de oboseală şi suferinţă, a adormit pe pietre.

Abigail a venit şi l-a găsit acolo, dormind în bătaia soarelui de dimineaţă. A trebuit să-l scuture de câteva ori ca să-l facă să-şi deschidă ochii. S-a ridicat zăpăcit şi a încercat să-şi adune gândurile. Când şi-a amintit totul, şi-a pus capul din nou pe piatră cu un geamăt.

„Trezeşte-te! Trezeşte-te!”, insistă ea, cu atâta bucurie în glas, încât Ioel şi-a deschis ochii şi o privea mirat.

„Ce s-a întâmplat?”, întrebă el indiferent.

„A înviat!”, strigă ea fericită, bătând din palme aşa cum făcea ea de obicei când era bucuroasă. „Am fost la mormântul Lui dis de dimineaţă, când încă era întuneric, împreună cu Maria, cu Salomé şi cu alte câteva femei. Piatra fusese dată la o parte şi, în timp ce noi plângeam, temându-ne că duşmanii Lui au venit şi L-au furat, El însuşi a apărut înaintea noastră…

Ioel îşi freca ochii şi se uita încruntat la ea. „Nu, nu!”, rosti el. „Visez iarăşi!”

Şi s-ar fi aruncat din nou pe pietre, dacă Abigail l-ar fi lăsat. Femeia îl prinse pe neaşteptate de umeri şi îl scuturã cu putere. Văzându-i

nepăsarea, începu să-i vorbească iar şi iar cu şi mai multă bucurie şi entuziasm în glas încât, încetul cu încetul, băiatul începu să-şi dea seama că într-adevăr ceva trebuie că i se întâmplase femeii pentru că fără un motiv bine întemeiat nu o putea vedea atât de fericită.

„Ce s-a întâmplat, mamă Abigail?", întrebă el nedumerit.

„Nu mă mir că eşti uluit", spuse ea. „Sunt veşti minunate şi binecuvântate! El este viu, Ioel! Cel pe care îi iubeşti! încearcă să înţelegi, fiule! Chiar acum m-am întors de la mormântul Lui gol. L-am văzut! L-am auzit vorbind! Am îngenuncheat la picioarele Lui şi m-am închinat".

Deja toată familia ieşise în curte. Ruben îşi privea fiica îngăduitor în timp ce ea le repeta tuturor vestea, apoi bătrânul se întoarse spre Fineas.

„Sărmana mea copilă!", şopti el. „A fost martoră la atâtea scene dureroase în ultimul timp, a primit un şoc atât de sever, încât mintea ei este afectată. Nu ştie ce vorbeşte. Nu mi-ai spus că tu însuţi l-ai pregătit trupul pentru înmormântare şi l-ai pus în mormânt?"

„Da", răspunse Fineas, „şi cu toţi bărbaţii de acolo am rostogolit piatra, ea a fost sigilată cu pecetea Cezarului. Când am plecat de acolo, mormântul era păzit de soldaţii înarmaţi ai garnizoanei romane. Nimeni nu l-ar fi putut deschide!"

„Dar Abigail vorbeşte de îngeri care stăteau în mormântul gol şi care le-au spus că E! a înviat", răspunse bătrânul.

Ioel se ridică în grabă şi se apropie de ei. Stătu în spatele lor, ascultând întreaga conversaţie rostită în şoaptă, fără ca ceilalţi să-i simtă prezenţa. Stând aşa, începu să se simtă tot mai slăbit şi să tremure din pricina oboselii şi a emoţiilor.

„Tată Fineas", spuse el, „îţi aminteşti povestea pe care am auzit-o de la bătrânul păstor Heber? îngerii au prevestit naşterea Lui; poate că mama Abigail a văzut într-adevăr îngeri în mormânt".

„Piatra nu mai este!”

„Cum se poate aşa ceva?”, întrebă Ruben, mângâindu-şi barba nedumerit.

„Aşa ai întrebat şi atunci când Rabbi Lazăr a fost înviat”, se auzi glasul piţigăiat al lui Işai, care se apropiase pe neaşteptate de bunicul său. Copilului nu-i scăpase niciun cuvânt din întreaga conversaţie. „De ce nu mergi tu însuţi să vezi dacă mormântul este gol?”

Abigail se grăbi să intre în casă însoţită de bătrâna ei mamă. În câteva clipe masa fu gata şi toţi ai casei fură poftiţi înăuntru pentru a mânca. Văzând că nu-i poate convinge cu cuvintele ei, nu mai spuse nimic, dar faţa ei fericită era mai grăitoare decât orice cuvânt. Cânta tot timpul psalmi de mulţumire şi exclama mereu „Aleluia!”. În cele din urmă, molipsiţi de bucuria ei nestăvilită, Fineas şi Ioel începură şi ei să creadă, ba chiar în mintea lor luau contur, precum altă dată, speranţele şi visele făurite-n trecut, mai stinse acum, ce-i drept. Spre seară, au pornit pe drumul care ducea din Betania spre grădina unde fusese îngropat învăţătorul. Când au ajuns la mormânt, Ioel l-a prins pe Fineas

de mână şi a arătat cu degetul tremurând spre uşa întunecoasă de unde piatra era dată la o parte.

„Uite!”, strigă el. „Mama Abigail a avut dreptate! Piatra nu mai este la gura mormântului!”

Le-a trebuit câtva timp ca să-şi adune destul curaj să se apropie şi să privească în mormânt. După aceea, niciunul din ei nu scotea niciun cuvânt, ci, uitându-se miraţi unul la altul, s-au întors şi au plecat. Se înnoptase deja când se întorceau înapoi pe drumul spre Betania. Doi oameni veneau aproape în fugă spre cetate, grăbindu-se să ajungă la poartă înainte ca aceasta să se închidă pentru timpul nopţii. Aceştia erau doi ucenici pe care Fineas îi cunoştea foarte bine. El i-a oprit şi i-a întrebat dacă este adevărat că Iisus a înviat.

„Da, a înviat”, răspunse unul din ei entuziasmat. „L-am văzut cu ochii noştri. Osana în înălţime! Glorie Fiului lui Dumnezeu! El a mers împreună cu noi pe drumul acesta spre Emaus...”

„Ah, cum ne ardeau inimile în timp ce vorbea cu noi pe drum!”, îl întrerupse celălalt ucenic.

„Doar cu un ceas în urmă a stat ia masă cu noi”, spuse cel care vorbise primul. „A frânt pâinea cu mâna Lui, a binecuvântat-o şi ne-a dat-o cum făcea de obicei. Acum ne ducem înapoi în cetate ca să le spunem şi celorlalţi ucenici”.

Fineas ar fi vrut să-i mai reţină, dar ei s-au grăbit şi l-au lăsat în drum.

„Trebuie să fie adevărat”, spuse Ioel, „altfel nu ar putea să fie atât de fericiţi”.

Fineas dădea din cap trist. „Aş vrea şi eu să cred aşa”, spuse el, şi oftă.

„Hai să mergem acasă”, spuse Abigail a doua zi. „Învăţătorul Le-a spus ucenicilor Săi să-L aştepte în Galilea. Hai să mergem. Există speranţa de a-L întâlni şi de a-L invita iarăşi în casa noastră!”

Ioel, aproape convins de adevărul credinţei ei, dorea să meargă şi el, dar Fineas se îndoia. Mintea lui obosită asimila mai greu aceste gânduri decât inima gingaşă a femeii sau cea a băiatului, care era plin de imaginaţie. Fineas se gândea că va trebui să găsească vreun argument care să-i confirme adevărul celor auzite, de aceea se grăbi să-i caute pe Petru, Iacov şi pe Ioan, precum şi pe ceilalţi ucenici care fuseseră în vreun fel sau altul martori la învierea scumpului Mântuitor. Dorea să-i întrebe îndeaproape despre orice amănunt cu privire la vestea care-i tulburase aşa de mult mintea. Trecuse aproape o săptămână şi Fineas mai zăbovea încă în căutarea adevărului.

Într-o dimineaţă l-a întâlnit pe Toma, care cu îndoielile risipite le-a

înlăturat şi pe ale lui. A dat faţă în faţă cu el pe cea mai aglomerată stradă din Ierusalim. Toma l-a prins de mână şi, întorcându-se, a mers câţiva paşi alături de el.

„Este adevărat!”, spuse el convingător. „L-am văzut aseară. I-am luat mâinile şi mi-am pus degetul în locul rănilor! Am pus mâna pe coasta Lui, în locul unde a fost străpuns de suliţă! M-a chemat pe nume şi ştiu, dincolo de orice îndoială, că Mântuitorul a înviat din morţi şi că El este Fiul lui Dumnezeu”.

După aceea, Fineas n-a mai obiectat când soţia lui a insistat să se întoarcă în Galilea. Adevărul învierii era prea profund pentru el ca să-l înţeleagă întru totul, dar nu putea nega toate dovezile pe care le primise din partea soţiei lui şi a prietenilor în a căror cuvânt avusese întotdeauna încredere.

Drumurile erau încă pline de pelerinii care se întorceau de la praznic. În timp ce Fineas călătorea cu familia lui, se întâlni cu fiii lui Iona şi ai lui Zebedei, care se întorceau înapoi la mrejele şi la bărcile lor de pescuit. Într-o dimineaţă, Ioel s-a trezit mergând alături de Ioan, unul din cei doisprezece ucenici, care părea că întotdeauna L-a înţeles pe învăţătorul mai bine decât toţi ceilalţi. Acesta părea adâncit în gânduri şi nu şi-a observat micul tovarăş, până când Ioel i-a atins timid mâneca.

„Crezi şi tu că este adevărat?”, întrebă băiatul.

Deşi întrebarea fu bruscă şi neaşteptată, Ioan nu păru deloc surprins de ea. Ioel gândi că poate ucenicul lui Iisus se obişnuise deja cu această întrebare. Un zâmbet cald ce-i lumină faţa îl asigură pe băiat de realitatea învierii, apoi, punându-şi plin de bunătate mâna pe creştetul tinerelului, îl bătu uşor cu palma pe umăr.

„Nu cred doar, ci ştiu că este adevărat, tinere; L-am văzut, am stat de vorbă cu El”. Liniştea şi hotărârea cu care vorbea alungară şi ultima îndoială din mintea băiatului.

„O mulţime de lucruri pe care ni le-a spus îmi revin în minte, atât de limpede, acum”, continuă Ioan, „şi acum înţeleg cum încerca să ne pregătească pentru aceasta”.

„Te rog să-mi povesteşti şi mie”, îl rugă Ioel, „şi despre ultimele ceasuri pe care le-aţi petrecut împreună. Ah, cât am dorit să fiu şi eu cu El!”

Ioan văzu lacrimile din ochii băiatului, auzi suspinul din glasul lui şi trăi un sentiment de compătimire când recunoscu o iubire asemănătoare cu a lui în inima tovarăşului său tânăr, aşa că îi povesti despre ultima cină pe care o luaseră împreună, despre imnul pe care l-au cântat şi despre ceasurile de veghe în care ar fi trebuit să stea treji, dar au adormit, când învăţătorul i-a luat cu El în grădina Ghetsimani. I-a

povestit toate incidentele mărunte în legătură cu ceasurile acelea solemne. Din când în când, Ioel îşi ştergea ochii cu dosul palmei, dar o linişte desăvârşită i-a cuprins inima când Ioan i-a repetat cuvintele cu care învăţătorul însuşi i-a mângâiat:

„Să nu vi se tulbure inima. Aveţi credinţă în Dumnezeu, şi aveţi credinţă în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locaşuri. Dacă n-ar fi aşa, v-aş fi spus. Eu mă duc să vă pregătesc un loc. Şi după ce Mă voi duce şi vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce şi vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu, să fiţi şi voi... Dacă Mă iubiţi, veţi păzi poruncile Mele. Şi Eu voi ruga pe Tatăl, şi El vă va; da un alt Mângâietor care să rămână cu voi în veac, şi anume, Duhul Adevărului, pe care lumea nu-L poate primi, pentru că nu-L vede şi nu-L cunoaşte; dar voi îl cunoaşteţi, căci rămâne cu voi şi va fi în voi. Nu vă voi lăsa orfani, Mă voi întoarce la voi... Vă las pacea, vă dau pacea Mea. Nu v-o dau cum o dă lumea... în lume veţi avea necazuri, dar îndrăzniţi, Eu am biruit lumea. (Ioan XIV-XVI)".

Ioel făcu un gest ca şi cum ar fi vrut să vorbească, apoi se opri.

„Ce-ai vrut să spui?", întrebă Ioan.

„Oare cum vrea să spună că a biruit lumea? Cezarul este încă pe tron şi Ierusalimul este încă plin de duşmanii Lui. Chiar dacă El a înviat, eu nu voi putea uita niciodată felul josnic în care a fost batjocorit şi cum însuşi Cezarul l-a omorât".

Ioan se aplecă să-şi lege sandalele înainte de a răspunde.

„Eu am pus cap la cap multe lucruri pe care ni le-a spus şi am început să-mi dau seama cât de orbi eram. Odată ne-a spus că El este Păstorul cel bun care Şi dă viaţa pentru oi şi a spus: «Tatăl Mă iubeşte, pentru că îmi dau viaţa, ca iarăşi s-o iau. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine. Am putere s-o dau, şi am putere s-o iau iarăşi.» (Ioan X: 17 – 18)".

Au mai mers tăcuţi câţiva paşi, apoi Ioan întrebă brusc: „Îţi aminteşti, când copiii lui Israel au fost muşcaţi de şerpi în pustie, cum Moise a ridicat un şarpe de aramă?"

„Bineînţeles", răspunse Ioel. „Toţi cei care îl priveau erau izbăviţi, ceilalţi mureau din cauza muşcăturilor veninoase".

„Într-o noapte", continuă Ioan, „un om învăţat, pe nume Nicodim, unul din cărturari, a venit la învăţătorul şi l-a pus multe întrebări. îmi aduc aminte unul din răspunsurile pe care Domnul i le-a dat: «După cum a înălţat Moise şarpele în pustie, tot aşa trebuie să fie înălţat şi Fiul omului, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică.» (Ioan 111: 14 – 15) Noi nu l-am înţeles deloc atunci. Abia când L-am văzut atârnat pe cruce, am început să înţeleg ce a vrut să

spună”.

Faţa lui Ioel fu cuprinsă de o lumină când îşi aminti cum L-a văzut în ziua aceea când stătea îngenuncheat la piciorul crucii, apoi se opri deodată în mijlocul drumului cu mâinile înmănuncheate. Deodată, îşi aminti scenele jertfelor zilnice de la templu, unde sângele mieilor nevinovaţi curgea pe altar şi se gândi la marea Zi a Ispăşirii, când ţapul ispăşitor, încărcat cu păcatele poporului, era aruncat să moară.

„Ah, despre aceasta vorbea Isaia!”, exclamă el uluit.

„«Dispreţuit şi părăsit de oameni, om al durerii şi obişnuit cu suferinţa, era aşa de dispreţuit că îţi întorceai faţa de la El, şi noi nu L-am băgat în seamă. Totuşi, El suferinţele noastre le-a purtat, şi durerile noastre le-a luat asupra Lui, şi noi am crezut că este pedepsit, lovit de Dumnezeu, şi smerit. Dar El era străpuns pentru păcatele noastre, zdrobit pentru fărădelegile noastre. Pedeapsa, care ne dă pacea, a căzut peste El, şi prin rănile Lui suntem tămăduiţi. Noi rătăceam cu toţii ca nişte oi, fiecare îşi vedea de drumul lui; dar Domnul a făcut să cadă asupra Lui nelegiuirea noastră a tuturor. Când a fost chinuit şi asuprit, n-a deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci la măcelărie, şi ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura. El a fost luat prin apăsare şi judecată; dar cine din cei de pe vremea Lui a crezut că El fusese şters de pe pământul celor vii şi lovit de moarte pentru păcatele poporului meu? Groapa lui a fost pusă între cei răi, şi mormântul Lui la un loc cu cel bogat, măcar că nu săvârşise nicio nelegiuire şi nu se găsise niciun vicleşug în gura Lui. Domnul a găsit cu cale să-L zdrobească prin suferinţă... Dar, după ce îşi va da viaţa ca jertfa pentru păcat, va vedea o sămânţă de urmaşi, va trăi multe zile, şi lucrarea Domnului va propăşi în mâinile Lui. Va vedea rodul muncii sufletului Lui şi se va înviora. Prin cunoştinţa Lui, Robul Meu cel neprihănit va pune pe mulţi oameni într-o stare după voia lui Dumnezeu, şi va lua asupra Lui povara nelegiuirilor lor.» (Isaia LIII:3 – 1 1)”.

Lacrimile lui Ioel curgeau şiroaie pe obraji la gândul că Mântuitorul pe care L-a iubit atât de mult a suferit moartea din dragoste pentru el.

„De ce a trebuit să fie aşa?”, întrebă el privindu-şi tovarăşul.

Ioan şi-a ridicat privirea spre cer şi a rostit:

„«Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică.» (Ioan 111: 16)”.

Ca şi în dimineaţa aceea petrecută de el pe ţărmul mării Galileei, ca şi în clipele acelea când stătuse în faţa crucii privind chipul palid ca sculptat în marmură rece, Ioel se simţi şi de această dată stăpânit de acelaşi sentiment – că este copleşit de dragostea de Tată, de o iubire

jertfitoare şi desăvârşită, în stare să-şi dea propriul Fiu la moarte pentru salvarea altora.

„Nu este o dragoste mai mare decât atunci când cineva îşi dă viaţa pentru prietenii săi. El este Mielul lui Dumnezeu, preţul răscumpărării noastre, jertfa supremă pe care Tatăl a oferit-o pentru iertarea păcatelor întregii lumi”.

A fost greu pentru copil să înţeleagă totul la început, dar ucenicul acela care mergea alături de el umblase mult cu Mântuitorul şi l-a învăţat pe Ioel cele mai importante lecţii de Viaţă.

Capitolul XIX

Se întoarseră toţi iarăşi la vieţile lor simple – atât pescarii, cât şi tâmplarul, şi băiatul. Fineas era tăcut şi grav. Pentru el, speranţa rămăsese în mormântul din grădina de lângă dealul Golgotei, doar Ioel cânta în timp ce lucra.

Timpul hotărât se apropia şi Mântuitorul avea să-i întâlnească pe munte. Ioel se furişa ori de câte ori avea ocazia pe lângă tâmplarul melancolic şi ieşea pe ţărmul unde se întâlnea cu ucenicii.

Era dimineaţă şi Ioel se îndrepta spre ţărmul mării, scrutând zarea, când, deodată, văzu îndreptându-se spre mal o barcă de pescuit pe care o recunoscu de îndată. Iuţi pasul şi alergă spre prietenii săi, curios să vadă dacă au prins ceva după o noapte aşa de lungă.

Ridică mâinile plin de uimire când văzu că barca era plină de peşte.

„Ne-am întâlnit cu învăţătorul”, îi explică unul dintre ucenici. „Ne-am chinuit toată noaptea şi n-am prins nimic, până când a venit la noi”.

Ioel asculta cu sufletul la gură, în vreme ce ucenicii se întreceau în a-i povesti despre minunata întâlnire din zori şi despre mâncarea oferită de Iisus, în timp ce soarele răsărea deasupra mării şi valurile albastre îşi şopteau bucuria ţărmului, în timp ce glasul învăţătorului răsuna încă o dată asupra lor.

„Ah, când mă gândesc că El a venit iarăşi în Galilea!”, exclamă Ioel. Gândul acela adăuga scop şi importanţă fiecărei zile noi. În fiecare dimineaţă se trezea cu sentimentul: „poate că L voi vedea astăzi, înainte de apusul soarelui”. În fiecare seară, la culcare, se gândea: „El este undeva pe aproape! Cine ştie când îl voi vedea?”

Când sosi ziua în care trebuia să-L întâlnească pe munte, Ioel se trezi dis de dimineaţă. Se duse pe mal şi se îmbăie, apoi se îmbrăcă cu grija unui preot care urmează să intre în ciulea dinăuntru pentru o slujbă sacră.

Când porneau spre munte, Abigail văzu că era îmbrăcat cu cele mai

frumoase haine. Tunica era curată, fără nicio pată. Nici nu i-a mai aşteptat pe Fineas sau pe alţi prieteni. Cu mult înainte de timpul hotărât, a urcat pe cărarea stâncoasă şi a aşteptat singur în tăcerea adâncă, la umbra unui pin.

Tresărea la orice zgomot, la orice foşnet de frunză. Mântuitorul va apărea în orice moment. Inima-i bătea atât de tare, încât îi părea că ciocănitorile din pin o vor auzi şi se vor speria.

Nu-şi pot imagina scena decât cei care au privit cum ţărâna îi acoperă pe cei dragi, cei care s-au trezit în noaptea singuratică cu acea amintire dulce şi amară a unui prieten pierdut, care ar fi dorit, cu un dor ca o durere constantă, să audă glasul, pasul şi să vadă zâmbetul celor ce s-au dus şi nu se mai pot întoarce. Numai aceia ştiu ce ar însemna să ştii că tot ce ai iubit şi ai pierdut îţi va fi dat înapoi în ceasul următor! Aşa aştepta Ioel, neobosit, arzând de nerăbdare, începu să audă paşi dinspre poalele muntelui. Feţele cunoscute îi apărură înainte una câte una, apoi altele, până când aproape cinci sute de oameni erau adunaţi şi stăteau în tăcere şi într-o reverenţă neîntreruptă. Doar vântul călduţ adia şi mişca uşor frunzele copacilor. Până şi păsărelele de prin copaci îşi întrerupseră cântecul.

Deodată, ca la un semnal, impulsionaţi de o influenţă nevăzută, ca un lan de grâu înaintea vântului, toţi şi-au plecat capetele. Învăţătorul era în mijlocul lor, cu mâinile întinse şi îi binecuvânta.

Ioel ar fi vrut să se arunce în faţă cu dorinţa nestăvilită de a se arunca la picioarele Lui şi de a le îmbrăţişa, dar ceva din înfăţişarea Domnului îl reţinu să o facă; era ceva ce nu mai întâlnise niciodată până atunci pe chipul blând al învăţătorului. Asculta glasul Lui care vorbea plin de gingăşie şi fiecare cuvânt i se întipărea în adâncul inimii. Pe când se uitau la El, Iisus s-a înălţat la cer şi un nor L-a ascuns din ochii lor. Şi cum stăteau cu ochii pironiţi spre cer pe când se urca El, iată că li s-au arătat doi bărbaţi îmbrăcaţi în alb şi au zis: „Bărbaţi galileeni, de ce staţi şi vă uitaţi spre cer? Acest Iisus care s-a înălţat la cer din mijlocul vostru, va veni în acelaşi fel cum L-aţi văzut urcând la cer”.

Au rămas iarăşi singuri pe munte, doar cu razele de soare ce se strecurau printre frunze şi cu păsărelele care au început să cânte iarăşi. Văzduhul părea că încă vibrează de ultimele cuvinte pe care El le rostise: „Iată, voi fi cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacurilor”.

Copil cum era, Ioel şi-a privit anii puţini ai vieţii şi şi-a dat seama că au trecut ca o umbră în comparaţie cu veşnicia care-i era asigurată prin credinţa în El.

Fineas cobora muntele cu faţa radiind de bucurie. În sfârşit, ochii lui

au fost deschişi.

„El şi cu Tatăl sunt una!”, îi declară el omului care mergea alături. „Glasul Lui este acelaşi care a vorbit din rugul aprins şi de pe vârful muntelui Sinai, Toţi anii aceştia am crezut că învăţătorul era un om desăvârşit şi un mare profet; am crezut că este lăstarul din tulpina lui Işai, care urma să-l izbăvească, prin mâna lui Iehova, pe Israel. Când L-am văzut dat la moarte ca un făcător de rele, toată speranţa a pierit din mine; chiar şi astăzi am venit aici necredincios. Nu puteam să cred că îl voi vedea. Dar cât de orbi am fost toţi anii aceştia! Dumnezeu a fost cu noi în trup, şi noi nu L-am cunoscut!”

Ioel mergea în urma lor şi împărtăşea aceleaşi sentimente de exaltare. Când au ajuns în vale şi au intrat în Capernaum li se părea că intră într-o lume diferită şi josnică.

Un om care stătea la o poartă, îl opri pe Fineas şi îl întrebă când ar putea începe lucrul la casa pe care dorea să o construiască.

Fineas ezită şi îşi coborî privirea în pământ ca şi cum ar fi studiat o anume problemă dificilă. În câteva clipe îşi ridică ochii decisiv.

„Nu ţi-o pot construi deloc”, răspunse el.

„Nu mi-o poţi construi?!”, repetă omul surprins. „Am crezut că abia aşteptai să începi lucrai”.

„Am aşteptat”, răspunse tâmplarul, „dar când am vorbit cu tine, nu credeam că Domnul a înviat din morţi. Chiar acum, L-am văzut pe munte. Porunca Lui încă răsună în urechile mele: «Duceţi-vă în toată lumea şi faceţi ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, şi al Fiului, şi al Sfântului Duh.» De astăzi înainte îi dau viaţa mea, aşa cum şi-a dat-o El pentru mine. Jumătate din viaţa mea mi-am petrecut-o pentru mine. Cealaltă jumătate vreau să i-o dau Lui şi să proclam aproape şi departe că Christos înviat este Fiul lui Dumnezeu!”

Omul tresări văzând focul şi dragostea din inima lui Fineas. Vorbea cu convingere şi faţa îi era luminată şi complet transformată.

„Chiar acum”, exclamă Fineas, „îmi încep misiunea! Tu eşti primul pe care l-am întâlnit şi vreau să-ţi spun că El a murit pentru tine! Dumnezeu a iubit atât de mult lumea, încât L-a dat pe singurul Său Fiu, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică. O, prietene, dacă ai crede aşa cum am crezut şi eu!”

Omul se trase înapoi în faţa uşii, mişcat profund de forţa pasiunii şi a convingerii pe care o vedea.

„Trebuie să mă duc ia Ierusalim”, continuă Fineas, „unde voi aştepta coborârea puterii de sus, apoi voi vedea drumul mai bine şi mai clar. Nu ştiu dacă voi fi trimis în alte ţări sau dacă voi veni înapoi aici ca să le vestesc Evanghelia vecinilor mei. Dar nu contează, căci misiunea mi-a

fost deja încredinţată – să duc mesajul la orice făptură”.

„Dar tu?”, întrebă omul arătând spre tovarăşul lui

Fineas.

„Şi eu am primit aceeaşi poruncă”, fu răspunsul, „şi eu sunt gata să mă duc până la capătul lumii dacă este nevoie!”

„Cu siguranţă trebuie să fie adevăr în ceea ce spuneţi”, murmură omul. Atunci, privirea lui căzu asupra lui Ioel. „Şi tu?”, întrebă el.

„Nu, el este prea tânăr”, răspunse Fineas, înainte ca Ioel să-i poată răspunde. „Vino, Ioel! Hai să ne grăbim spre casă”.

Ioel vorbi foarte puţin în următoarele câteva zile şi dispărea mereu pe acoperiş, unde stătea singur şi se gândea.

Fineas se pregătea să meargă la Ierusalim şi îi spunea băiatului să meargă cu el şi să accepte oferta lui Simon. Abigail, încerca şi ea să-l convingă. Chiar şi bătrânul Amos veni într-o zi şi stătu un ceas sub smochini, zugrăvind în culori vii viaţa pe care ar putea-o avea dacă ar alege să meargă la Simon.

Era o perspectivă frumoasă; era visul vieţii sale să călătorească în ţări îndepărtate. Se vedea înconjurat de bogăţie şi cultură; de asemeni, va putea să-şi ajute prietenii vechi. Ar putea să-i dea înapoi lui Işai şi lui Rut de o sută de ori ceea ce a primit de la părinţii lor; apoi, săracii – cât de mult ar putea să-i ajute dacă ar primi moştenirea ca un fiu al lui Simon! O, câte inimi s-ar bucura!

Toate aceste vise jucau înaintea ochilor lui chiar şi atunci când lucra. În timp ce se gândea aşa, într-o după-amiază, auzi un pas uşor în spatele lui, ce îl făcu să se întoarcă. Când o văzu pe femeia care venise timidă să-l întâlnească, îi căzu ciocanul din mână.

„Ah, mătuşă Lea!”, strigă el. „Cum de ai venit aici?” Nu o mai văzuse din noaptea în care unchiul său Laban îl alungase de acasă.

Ea îşi dădu mahrama la o parte şi îl privi.

„Am auzit că ai fost vindecat”, spuse ea, „şi am vrut întotdeauna să vin să te văd, să-ţi spun cât de fericită sunt, dar soţul meu mi-a interzis. Ah, copile”, strigă ea brusc, „cât de mult te asemeni tatălui tău!”

Descoperirea o făcu să uite pentru ce venise şi stătea doar şi se uita la el, apoi îşi aminti. „Rabbi Amos mi-a spus despre oferta pe care ai primit-o din partea unui comerciant bogat din Betania şi am venit aici în taină, să te rog s-o accepţi. Te rog, în numele tatălui tău!”

Ioel o privea zăpăcit. „Nu ştiu ce să fac”, spuse el. „Toţi mă îndeamnă ca şi tine, dar mie mi se pare că toţi greşesc. Cu siguranţă, învăţătorul vrea ca şi eu să merg la fel ca tata Fineas şi ca ceilalţi. Eram şi eu acolo când ne-a spus: «Duceţi-vă în toată lumea şi faceţi ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, şi al Fiului, şi al

Sfântului Duh.»”.

Deodată, pe faţa femeii se văzu un interes viu şi făcu un pas în faţă. „Ioel, L-ai văzut după ce a înviat?”

„Da”.

„Ah, şi eu cred că El este Christosul, Fiul lui Dumnezeu! întotdeauna mă gândeam aşa, şi copiii cred la fel”.

„Şi unchiul Laban?”, întrebă Ioel.

Ea dădu din cap cu tristeţe. „Este tot mai împotrivitor în fiecare zi”.

„Mătuşă Lea”, spuse el, revenind la prima întrebare, „nu crezi că şi eu ar trebui să fac ca ceilalţi?”

„O, nu cred”, spuse ea ezitând. „Tu eşti atât de tânăr, şi sunt atât de mulţi cei care pot să plece. Ar fi mult mai bine pentru tine să mergi în Betania”.

După ce mătuşa Lea plecă acasă, băiatul îşi puse sculele la loc şi, ca unul care visează, pomi încet spre munte.

Aceeaşi linişte împărăţea pe cărările şerpuite şi umbrite ca şi atunci când cinci sute de oameni se adunaseră acolo. Urcă până sus şi se aşeză pe o stâncă înaltă. Spre răsărit, marea Galileei strălucea ca un safir în soare; Capernaumul părea un muşuroi de furnici în plină activitate. Nu-i de mirare că nu putea gândi clar în mijlocul gălăgiei de jos; îi păru bine că a venit aici, unde era atâta linişte.

Fineas avea să plece mâine dimineaţă. Dacă ar pleca şi el, poate nu s-ar mai întoarce niciodată prin locurile acestea. Apoi, ca şi cum un glas adevărat ar fi frânt liniştea, auzi cuvintele: „Duceţi-vă în toată lumea şi faceţi ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, şi al Fiului, şi al Sfântului Duh”. Era ecoul cuvintelor care fuseseră rostite de buzele Mântuitorului. Niciun cuvânt rostit de glasul Lui nu poate să moară – rămâne peste veacuri şi vibrează pentru veşnicie.

Într-o clipă, toate lucrurile pe care le considerase vrednice de înfăptuire înainte, i se părură mici şi fără valoare. El se gândea să dea aurul şi argintul lui Simon, săracilor, dar Mântuitorul îşi dăduse viaţa Lui însuşi! Cum ar putea el să facă mai puţin?

„Ori de câte ori aţi făcut aceste lucruri unuia din aceşti foarte neînsemnaţi fraţi ai Mei, Mie Mi le-aţi făcut”. (Matei XXV: 40) Da, îşi va da viaţa pentru cauza lui Christos, pentru Cel ce l-a vindecat, pentru Cel ce a murit pentru el.

Atunci şi acolo, sus, în solitudinea muntelui, a găsit cărarea pe care trebuia să o urmeze, iar apoi se întreba cum ar fi putut să aleagă altceva, măcar pentru o clipă. Era cărarea pe care călcase învăţătorul. Şi pentru această cale, a renunţat la ambiţiile lui, la toate speranţele pentru persoana lui, şoptind, ca şi cum ar fi simţit prezenţa Bunului său

Prieten foarte aproape: „Ah, Doamne, vreau să te slujesc cu adevărat! Dacă sunt prea tânăr să mă duc în toată lumea, vreau să te mărturisesc mai întâi aici, acasă, să vestesc Evanghelia şi istoria vieţii Tale celor din jurul meu!”

Apusul era cuprins de flăcările amurgului. Undeva mai sus de cer şi de soare era o cetate mai glorioasă de mii de ori decât Ierusalimul pământesc şi decât toate frumuseţile de jos. Ioel şi-a coborât privirea în vale, ştiind că a ales persecuţia, jertfirea şi suferinţa, dar lumina de pe faţa lui era mai vie decât cea a amurgului.

Când a coborât de pe munte la viaţa lui smerită de slujitor, o pace adâncă îi umplea inima, fiindcă avea cu el promisiunea care avea să-l susţină prin toate necazurile vieţii: „Iată, sunt cu voi în toate zilele, până la sfârşitul veacului!”